

AVOCATUL POPORULUI

RAPORT

de activitate pentru anul 2010

**București
2011**

Raportul a fost transmis
președintelui Camerei Deputaților și
președintelui Senatului
pentru a fi discutat în ședința Parlamentului,
conform art. 60 din Constituția României

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. Eugeniu Carada , nr. 3, Sector 3, București

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avp.ro> E-mail: avp@avp.ro

Cabinet ministru
Ombudsman

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE Nr.510../21.IAN.2011

Stimată doamnă președinte,

În conformitate cu prevederile art. 60 din Constituția României și ale art. 5 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, vă înaintăm alăturat *Raportul de activitate pentru anul 2010*, cu rugămintea de a fi prezentat celor două Camere ale Parlamentului.

Folosesc acest prilej, pentru a vă asigura, stimată doamnă președinte, de înalta mea considerație.

Avocatul Poporului,

Prof. univ. dr. Ioan MURARU

București, 20 ianuarie 2011

Doamnei Roberta Alma ANASTASE,
Președintele Camerei Deputaților

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. Eugeniu Carada, nr. 3, Sector 3, București

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avp.ro> E-mail: avp@avp.ro

Cabinet ministru
Ombudsman

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE Nr. 510 7.21.IAN.2011

Stimate domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 60 din Constituția României și ale art. 5 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare vă înaintăm alăturat **Raportul de activitate pentru anul 2010**, cu rugămintea de a fi prezentat celor două Camere ale Parlamentului.

Folosesc acest prilej, pentru a vă asigura, stimate domnule președinte, de înalta mea considerație.

Avocatul Poporului,

Prof. univ. dr. Ioan MURARU

București, 20 ianuarie 2011

Domnului Mircea-Dan GEOANĂ
Președintele Senatului

CUPRINS

Cuvânt introductiv.....	1
Capitolul I. Sinteza raportului instituției Avocatul Poporului pentru anul 2010.....	4
Capitolul II. Cadrul juridic de organizare și funcționare al instituției Avocatul Poporului.....	13
Capitolul III. Volumul general de activitate.....	16
1. Prezentarea generală a activității instituției în anul 2010.....	16
2. Anchetele și recomandările – mijloace de intervenție specifice instituției Avocatul Poporului.....	26
3. Domeniul drepturile omului, egalitate de șanse între bărbați și femei, culte religioase și minorități naționale.....	37
3.1. Drepturile omului.....	37
3.2. Egalitate de șanse între bărbați și femei, culte religioase și minorități naționale.....	44
4. Domeniul drepturile copilului, ale familiei, tinerilor, pensionarilor, persoanelor cu handicap.....	46
4.1. Drepturile copilului.....	46
4.2. Drepturile familiei.....	48
4.3. Drepturile tinerilor.....	49
4.4. Drepturile pensionarilor.....	50
4.5. Drepturile persoanelor cu handicap.....	54
5. Domeniul armată, justiție, poliție, penitenciare.....	56
5.1. Armată.....	56
5.2. Justiție.....	57
5.3. Poliție.....	60
5.4. Penitenciare.....	61
6. Domeniul proprietate, muncă, protecție socială, impozite și taxe.....	72
6.1. Proprietate.....	73
6.2. Munca și protecția socială a muncii.....	79
6.3. Impozite și taxe.....	80
7. Activitatea birourilor teritoriale ale instituției Avocatul Poporului.....	83
8. Activitatea instituției Avocatul Poporului în domeniul controlului constituționalității legilor și ordonanțelor.....	101
8.1. Puncte de vedere.....	101
8.2. Excepții de neconstituționalitate.....	105
9. Procese, probleme juridice ale instituției.....	112
Capitolul IV. Raporturile cu ombudsmanii, instituțiile similare și mass-media.....	114
1. Implicarea Avocatului Poporului în manifestări interne și internaționale.....	114
1.1. Primiri, vizite și alte evenimente oficiale pe plan intern.....	114
1.2. Participări la ceremonii.....	122
1.3. Participări la întruniri, conferințe, simpozioane și reuniuni pe plan extern.....	122

1.4. Practica studenților	130
2. Mediatizare, buletin, radio-TV.....	131
2.1. Relațiile cu mass media.....	131
2.2. Colaborări cu alte O.N.G.-uri.....	136
2.3. Publicații.....	137
Capitolul V. Resurse.....	139
1. Structura organizatorică și schema de personal.....	139
2. Resurse materiale și bugetare consumate în anul 2010.....	140
3. Audit și managementul riscurilor.....	143

*Doamnă președintă a Camerei Deputaților,
Domnule președinte al Senatului,
Doamnelor și domnilor deputați și senatori,*

Raportul pe care îl prezentăm Camerelor reunite ale Parlamentului României este realizat în îndeplinirea obligației constituționale și legale rezultate din prevederile art. 60 din Constituția României, precum și ale art. 5 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului. El se referă la activitatea desfășurată în anul 2010.

*Avocatul Poporului
Prof. univ. dr. Ioan Muraru*

- Și în anul 2010, instituția Avocatul Poporului și-a îndeplinit misiunea constituțională și legală de apărare a drepturilor și libertăților persoanelor fizice și a desfășurat, în acest scop, o bună activitate din punct de vedere calitativ și cantitativ. Astfel, în cifre, putem observa că în anul 2010 în comparație cu anul 2009, s-au prezentat în **audiență** un număr de **17470** de cetățeni, cu 5.48% mai mulți, au fost înregistrate **8895 petiții**, cu 7.23% mai multe, activitatea în aceste domenii menținându-se la un nivel ridicat, apropiat față de cel înregistrat în anul 2009; **dispeceratul telefonic** a fost solicitat de **6928** cetățeni cu un spor de 15.89%. La acestea s-au adăugat **18 anchete**, **1 recomandare**, **599 puncte de vedere** privind excepțiile/obiecțiile de neconstituționalitate, **7 excepții de neconstituționalitate**, ridicate direct în fața Curții Constituționale.

- În anul 2010, s-a intensificat comunicarea cu **mass-media** interesată în informarea opiniei publice cu privire la rolul și activitatea instituției Avocatul Poporului. Au existat astfel peste **348 de manifestări** la nivelul posturilor de televiziune și radio, ziarelor centrale și locale, față de 190 astfel de manifestări, în anul 2009.

Activitatea s-a putut realiza în condițiile existenței unei scheme incomplete de personal la sediul central.

Raportul pe care vi-l prezentăm detaliază și explică problemele care au stat în atenția instituției, pe domeniile de specializare stabilite de lege. Sunt oferite informații complete privind: procedeele și mijloacele specifice de acțiune la dispoziția instituției; resursele materiale și bugetare; cooperarea cu instituțiile și autoritățile internaționale similare etc.

- S-au consolidat **raporturile instituționale** cu autoritățile publice. Relații instituționale eficiente și de bună calitate s-au realizat cu autoritățile polițienești, penitenciarele, instanța de contencios constituțional, Consiliul Superior al Magistraturii, Ministerul Public, Curtea Constituțională, fără îndoială, toate în domeniul protecției drepturilor și libertăților persoanelor fizice.

- În calitatea sa de membru al Rețelei Europene a Ombudsmanilor, Avocatul Poporului a continuat **schimbul de experiență** cu Ombudsmanii din țările Uniunii Europene.

Colaborarea dintre instituția Avocatul Poporului și **Mediatorul European**, domnul prof. Nikiforous Diamandouros, a continuat și în anul 2010. Prin corespondența periodică cu Mediatorul European, Avocatul Poporului a contribuit la clarificarea cu celeritate a problemelor sesizate prin petiții adresate instituției europene menționate.

Problemele specifice rezultate din activitatea instituției Avocatul Poporului din România au fost tratate în materiale redactate de către experții și consilierii din cadrul instituției, care au fost publicate în Buletinul de Informare a Ombudsmanilor Europeni, editat de Mediatorul European.

- Fără îndoială, activitatea desfășurată în anul 2010 nu ar putea fi caracterizată complet, dacă nu am menționa aici și unele **nereușite**.

Trebuie să observăm că, în 2010, instituția Avocatul Poporului **nu s-a mai bucurat de același sprijin din partea Parlamentului României**, fapt ce trebuie menționat, deoarece această instituție este, de fapt, o ramificație parlamentară. Aceasta deoarece Avocatul Poporului și adjuncții săi sunt numiți de Parlament, controlul asupra instituției, care este autonomă și independentă, se realizează exclusiv de către Parlament.

În anul ce a trecut s-a resimțit puternic lipsa acestui sprijin, mai ales în ce privește unele măsuri de reformare a instituției, dar și în ceea ce privește susținerea bugetară.

Este adevărat că, în 2010, Parlamentul a adoptat Legea nr. 258/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, dar în adoptarea acestei legi, parlamentarii au ridicat multe obstacole asupra fondului legii, astfel încât dispozițiile votate au realizat mai mult o notă formală și de aparentă perfecționare a cadrului legislativ.

Propunerile de modificare a legii care au fost inițial concepute și înaintate Parlamentului, au dorit să realizeze o mai bună corelare cu reglementările europene privind instituțiile ombudsman din Uniunea Europeană și cu regulile Institutului Ombudsmanului Internațional și cele ale Institutului Ombudsmanului European.

Deși, în mod oficial și în repetate rânduri, instituția Avocatul Poporului a solicitat Parlamentului sprijin în rezolvarea problemelor de personal și bugetare - în limite rezonabile și în cunoștință de cauză privind restrângerile bugetare la nivel național - Parlamentul a dat soluții birocratice, lipsite de eficiență.

Aceași poziție s-a dovedit și la adoptarea Legii bugetului de stat pe 2011, când o solicitare a instituției Avocatul Poporului, legală și fundamentată, deși a fost dezbătută și a primit aviz favorabil, nici măcar nu a fost menționată în raportul comun al Comisiilor juridice ale Camerei Deputaților și Senatului.

Este vorba, de asemenea, și de faptul că prin Legea nr. 202/2010 privind unele măsuri pentru accelerarea soluționării proceselor, s-au dat instituției Avocatul Poporului, obligații privind exercitarea recursului în interesul legii, o activitate de mare tehnicitate și strict specializată.

Cu toate acestea, Parlamentul nu a menționat și resursele umane și financiare necesare pentru desfășurarea acestei noi activități, care fără îndoială, presupune juriști foarte bine pregătiți, cu o specializare strictă, apți să realizeze o documentare și o expertiză

riguroasă asupra legislației și practicii judecătorești interne, inclusiv din perspectiva jurisprudenței europene.

Credem că, la adoptarea acestei legi, care a inclus instituția Avocatul Poporului în sistemul procedurilor judiciare – aspect de altfel, discutabil -, ar fi fost util să se solicite opinia Avocatului Poporului, asupra proiectului de lege, astfel cum rezultă din art. 27 din Legea nr. 35/1997.

Nu mai puțin, **Guvernul** a uitat în totalitate de instituția Avocatul Poporului, în anul 2010.

În plan **financiar**, în contextul crizei economico-financiare, constrângerile bugetare din anul 2010 au generat dificultăți în desfășurarea activității instituției. Reducerile și restricțiile față de instituția Avocatul Poporului au fost exagerate, disproporționate și prea severe, putând fi apreciate ca o desconsiderare din partea Ministerului Finanțelor Publice.

Lipsa resurselor bugetare a făcut ca, în anul 2010, instituția Avocatul Poporului să nu-și poată onora obligațiile ce decurg din calitatea de membru al Institutului Ombudsmanului Internațional (IOI), cum ar fi participarea la Conferința Europeană a IOI și Adunarea Generală, de la Barcelona. Aceleași rațiuni au stat și la baza reducerii contactului direct pe calea vizitelor bilaterale cu reprezentanții instituțiilor similare din străinătate. O singură delegație din străinătate (cea a Ombudsmanului Național al Olandei) a efectuat o vizită de lucru la instituția Avocatul Poporului, în anul 2010.

Mai mult, **interdicția** ocupării prin concurs a posturilor devenite vacante, a fost pentru instituția Avocatul Poporului o veritabilă lovitură, având în vedere numărul redus de personal bugetat pentru această instituție (99 posturi).

Eforturile instituției Avocatul Poporului pentru trecerea în **administrare proprie** a imobilului din București, în care își desfășoară activitatea, în vederea unei eficiente administrări a resurselor bugetare alocate instituției și prin urmare, pentru realizarea unei economii în bugetul public, au rămas fără efecte. Aceasta, deși solicitările noastre au fost adresate atât Guvernului, cât și Parlamentului, sub a cărei directă conducere, instituția Avocatul Poporului își desfășoară activitatea.

Nu am reușit să determinăm unele **autorități publice**, de regulă primării, autorități publice cu rol în reconstituirea dreptului de proprietate, și chiar autorități publice centrale, să fie receptive la solicitările instituției Avocatul Poporului și desigur, la cele ale cetățenilor.

Iată de ce, din perspectiva celor menționate, cu un sprijin parlamentar și guvernamental adecvat, prin luarea unor măsuri juste, nereușitele semnalate pot fi remediate și instituția Avocatul Poporului, consolidată din punct de vedere organizatoric și funcțional.

Cu certitudine, prin lectura raportului ce cuprinde și propuneri de perfecționare a cadrului legislativ privitor la drepturile persoanelor fizice, cei interesați vor putea aprecia obiectiv activitatea instituției Avocatul Poporului desfășurată anul 2010.

Prof. univ. dr. Ioan Muraru

Avocatul Poporului

București, ianuarie 2011

CAPITOLUL I. SINTEZA RAPORTULUI INSTITUȚIEI AVOCATUL POPORULUI PE ANUL 2010

Raportul instituției Avocatul Poporului pe anul 2010 este structurat în 5 capitole, pentru a fi mai ușor de utilizat și mai accesibil din punctul de vedere al studierii informațiilor prezentate, urmând modelul Raportului anual al Ombudsmanului European.

►CAPITOLUL privind „Cadrul juridic de organizare și funcționare al instituției Avocatul Poporului” prezintă reglementările juridice în vigoare referitoare la instituția Avocatul Poporului, precum și rolul, atribuțiile și principalele mijloace de intervenție, utilizate în vederea soluționării petițiilor referitoare la încălcarea unor drepturi de către autoritățile administrației publice: sesizarea autorităților publice, anchetele, recomandările, rapoartele speciale. De asemenea, Avocatul Poporului se poate implica în controlul de constituționalitate a legilor și ordonanțelor, realizat de Curtea Constituțională.

►CAPITOLUL privind „Volumul general de activitate” cuprinde informații privind activitatea instituției Avocatul Poporului desfășurată în timpul audiențelor, în soluționarea petițiilor și în preluarea apelurilor telefonice la serviciul dispecerat. Analiza comparativă a ponderii petițiilor pe domenii de specializare este completată cu prezentarea activității instituției în domeniul controlului constituționalității legilor și ordonanțelor. Sunt evidențiate totodată, activitatea birourilor teritoriale ale instituției Avocatul Poporului și implicarea Avocatului Poporului în manifestări interne și internaționale, precum și mediatizarea rolului instituției Avocatul Poporului.

O analiză amplă vizează: Prezentarea generală a activității instituției în anul 2010; Anchetele și recomandările – mijloace de intervenție specifice instituției Avocatul Poporului; Domeniul drepturile omului, egalitate de șanse între bărbați și femei, culte religioase și minorități naționale; Domeniul drepturile copilului, ale familiei, tinerilor, pensionarilor, persoanelor cu handicap; Domeniul armată, justiție, poliție, penitenciare; Domeniul proprietate, muncă, protecție socială, impozite și taxe; Activitatea birourilor teritoriale ale instituției Avocatul Poporului; Activitatea instituției Avocatul Poporului în domeniul controlului constituționalității legilor și ordonanțelor; Procese, probleme juridice ale instituției.

În cursul anului 2010, instituția Avocatul Poporului a acordat un număr de **17470** de **audiențe**, a înregistrat **8895** de **petiții** și a recepționat **6928** de **apeluri telefonice** la serviciul dispecerat.

Cele **18 anchete** efectuate au vizat în principal, verificarea respectării dreptului la un nivel de trai, dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică, dreptului la muncă și protecția socială a muncii, dreptului de petiționare, dreptului privind protecția copiilor și tinerilor, dreptului de proprietate privată, liberului acces la justiție, dreptului la viață și la integritate fizică și psihică și dreptului la ocrotirea sănătății.

A fost formulată **1 Recomandare** adresată ministrului sănătății, în legătură cu respectarea dreptului de petiționare și dreptului la ocrotirea sănătății.

Activitatea în *Domeniul Drepturile omului, egalitate de șanse între bărbați și femei, culte religioase și minorități naționale* a constat în clarificarea problemelor semnalate în petiții. De asemenea, trebuie precizate colaborările pe care domeniul le-a avut în anul 2010 cu diverse autorități publice, întâlnirile cu reprezentanții unor O.N.G.-uri, participarea la seminarii pe tema protecției drepturilor omului, articolele publicate în presă.

În anul 2010, domeniul drepturile omului, egalitate de șanse între bărbați și femei, culte religioase și minorități naționale a analizat un număr de **746** de **petiții** ceea ce reprezintă **15%** din totalul de **5096** de **petiții** înregistrate la sediul central al instituției Avocatul Poporului. A fost efectuată o **anchetă** la Primăria Sectorului 3 București.

În vederea soluționării unui număr de **88** din petițiile repartizate domeniului, au fost efectuate demersuri la autoritățile publice (spre exemplu, Autoritatea Națională pentru Cetățenie, Secretariatul General al Guvernului, primării, prefecturi, Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor, Arhivele Naționale, Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor, Ministerul Administrației și Internelor), iar pentru un număr de **658** dintre acestea, problemele semnalate au fost clarificate la nivelul domeniului, nefiind necesară sesizarea autorităților publice.

Dintre petițiile repartizate acestui domeniu în care au fost semnalate încălcări ale drepturilor și libertăților fundamentale, se evidențiază petițiile privind dreptul de petiționare, în număr de **446** și cele cu privire la încălcarea dreptului la informație, acestea fiind în număr de **137**, împreună reprezentând peste **78%** din petițiile soluționate de colectivul domeniului.

Reprezentanții domeniului au participat activ la manifestări și grupuri de lucru specifice în domeniul protecției drepturilor omului: întâlnirea organizată de Transparency Internațional România cu ocazia lansării Studiului privind Sistemul Național de Integritate - 16 aprilie 2010; reuniunea Consiliului și a Consiliului Executiv al Institutului Ombudsmanului European (EOI), Innsbruck, Austria - 27 mai 2010; întâlnirea, la sediul instituției Avocatul Poporului, cu delegația Ministerului Reintegrării din Republica Georgia - 25 mai 2010; au redactat unele observații, reprezentând contribuția instituției Avocatul Poporului pentru raportul privind drepturile lucrătorilor migranți - 2010 din cadrul Comitetului Drepturilor Omului - ONU, 29 ianuarie 2010 și pentru raportul României privind Convenția pentru Eliminarea Discriminării Rasiale - 16 iulie 2010; au formulat răspunsul la Chestionarul - anchetă, adresat instituției noastre de organizația internațională neguvernamentală Platforma Europeană pentru Drepturile Lucrătorilor Migranți (EPMWR) - Bruxelles - 15 iulie 2010.

Domeniul Drepturile copilului, ale familiei, tinerilor, pensionarilor, persoanelor cu handicap a primit un număr de **893** **petiții** referitoare la respectarea drepturilor copilului, ale familiei, tinerilor, pensionarilor, persoanelor cu handicap. Procentul petițiilor clarificate ca urmare a intervenției instituției Avocatul Poporului, pe domeniul drepturilor copilului, familiei, tinerilor, pensionarilor, persoanelor cu handicap a fost de 79 %. În acest scop au fost sesizate diferite autorități publice, spre exemplu, Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, Ministerul Apărării Naționale, Autoritatea Națională pentru Protecția Familiei și a Drepturilor Copilului, primării, case de pensii, direcții de asistență socială și protecția copilului. Au fost efectuate **2** **anchete** la Direcția de Relații Externe a Casei

Naționale de Pensii și Alte Drepturi Sociale, precum și la Casa locală de pensii a Sectorului 4.

În urma demersurilor întreprinse, au fost soluționate în favoarea petenților **126** de cazuri, care au vizat în esență, recalcularea pensiilor, inclusiv pentru pensionarii care trăiesc în prezent, în alte țări.

Principalele aspecte reținute din cele **58** de **petiții** adresate domeniului **drepturile copilului** au vizat solicitarea de informații privind încredințarea copilului unuia dintre părinți, plata ori majorarea pensiei de întreținere, posibilitățile legale de acordare a unor forme de ajutor pentru creșterea copilului, acordarea indemnizației pentru creșterea copilului în cazul sarcinilor multiple, accesul la sănătate, decontarea cheltuielilor de transport pentru elevii ce nu pot fi școlarizați în localitatea de domiciliu, situația copiilor români din străinătate, neînsoțiți de părinți sau de un alt reprezentant legal.

Un alt aspect al activității desfășurate de domeniul de specializare cu privire la copii a constat în sprijinul material acordat cu prilejul celor două acțiuni de acordare de ajutoare sociale desfășurate la unități de învățământ și protecție socială situate în mediul rural.

Prin cele **49** de **petiții** cu privire la protecția **familiei**, petenții au solicitat în principal, informații cu privire la: pensia de întreținere și pensia de urmaș, indemnizația de văduvă de veteran de război, regimul juridic al bunurilor dobândite în timpul căsătoriei, efectele adopției, dreptul la moștenire, recunoașterea hotărârilor de încredințare a copilului, definitive și irevocabile, de către autoritățile competente din alte state.

Cele **16** **petiții** adresate de **tineri**, au vizat în special, nemulțumiri față de neacordarea unei locuințe sociale și a altor forme de ajutor din partea statului ori a autorităților locale, precum ajutorul pentru încălzire, ajutorul de urgență și ajutorul social. De asemenea, tinerii au solicitat informații despre pensia de întreținere și pensia de urmaș după împlinirea vârstei de 18 ani și indemnizația pentru creșterea copilului în vârstă de până la doi ani, în cazul mamelor studente.

Cele **640** de **petiții** cu privire la **drepturile pensionarilor** au privit: modul de calcul al pensiilor; întârzieri în soluționarea cererilor de revizuire a pensiei recalculate; imposibilitatea obținerii unor adeverințe care să ateste vechimea ori quantumul salariilor și al sporurilor cu caracter permanent necesare la recalcularea pensiilor; dificultăți în obținerea în România a unei pensii internaționale sau comunitare; întârzieri în plata drepturilor de pensie stabilite; refuzul caselor de pensii de a pune în executare hotărâri judecătorești definitive și irevocabile prin care s-au stabilit drepturi de pensie etc.

În ceea ce privește protecția **persoanelor cu handicap**, domeniul a fost sesizat cu **130** de **petiții** care au avut ca obiect: neîncadrarea corespunzătoare în gradele de handicap, reevaluarea nejustificată a gradului de handicap și încadrarea persoanei într-un grad de handicap inferior celui avut anterior, refuzul autorităților administrației publice locale de a angaja asistenți personali pentru persoanele cu handicap grav cărora li s-a stabilit dreptul de a beneficia de asistent social, tergiversarea emiterii certificatelor de încadrare într-un grad de handicap, problematica rampelor de acces în instituții publice etc.

În cadrul **Domeniului Armată, justiție, poliție, penitenciare** s-au primit **1811** de **petiții**. Totodată, s-au efectuat și **4** **anchete**.

Cele **83** de **petiții** referitoare la **armată**, au avut ca obiect criticile de neconstituționalitate formulate de cadre militare în rezervă privind dispozițiile Legii nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor și ale Legii nr. 118/2010 privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar; solicitarea de informații referitoare la obținerea pensiei militare în situația neîndeplinirii condițiilor legale referitoare la stagiul militar efectiv; stabilirea sporului de confidențialitate în legătură cu informațiile clasificate, având în vedere prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 1/2010 privind unele măsuri de reîncadrare în funcții a unor categorii de personal din sectorul bugetar și stabilirea salariilor acestora, precum și alte măsuri în domeniul bugetar, Ordonanței Guvernului nr. 19/2006 privind creșterile salariale ce se vor acorda personalului militar și funcționarilor publici cu statut special din apărare națională, ordine publică și siguranță națională, Legea nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice.

Referitor la **justiție**, au fost primite **1628** de **petiții**, din care: **1079** de **petiții** referitoare la activitatea instanțelor de judecată (inclusiv cereri referitoare la executarea hotărârilor judecătorești); **131** de **petiții** referitoare la Ministerul Public; **24** de **petiții** referitoare la Ministerul Justiției; **394** de **petiții** privind solicitarea de a ridica direct excepții de neconstituționalitate.

Petițiile au avut ca obiect: tergiversarea soluționării plângerilor penale de către organele de urmărire penală; modul defectuos de efectuare a actelor de cercetare penală de organele competente; neinformarea persoanelor interesate, de către organele de urmărire penală, asupra stadiului soluționării plângerilor formulate; contestarea unor acte ale organelor de urmărire penală; contestarea hotărârilor definitive și irevocabile; dificultăți legate de punerea în executare a hotărârilor judecătorești de către executorii judecătorești.

Cele **58** de **petiții** referitoare la **poliție** au avut ca obiect contestarea unor procese-verbale de constatare a contravențiilor; contestarea unor răspunsuri ale poliției privind modul de soluționare a sesizărilor formulate de petiționari; respectarea unor drepturi de care beneficiază persoanele arestate preventiv; contestarea unor măsuri dispuse de poliție și procurori; nemulțumirile unor cadre ale poliției comunitare, față de dispozițiile primarilor prin care au fost reîncadrați în funcții publice de conducere și li s-au modificat drepturile bănești în temeiul Legii nr. 330/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, fără a mai include și indemnizația lunară de dispozitiv.

Referitor la **penitenciare**, persoanele private de libertate au formulat **42** de **petiții** care s-au referit la: obținerea pensiei de invaliditate; contestarea transferurilor în alte penitenciare; refuzul înregistrării unei cereri referitoare la refuzul de hrană; condițiile de detenție; dreptul la ocrotirea sănătății; vizita intimă; dreptul la integritate fizică, supunerea la rele tratamente în penitenciar; transferul petentului de la un penitenciar la altul.

Au fost efectuate anchete la: Penitenciarul București-Rahova, Penitenciarul Târgșor, Inspectoratul General al Poliției Române și la Ministerul Justiției.

În cadrul **Domeniului Proprietate, muncă, protecție socială, impozite și taxe** au fost analizate un număr de **1617** de **petiții**, reprezentând un **procent de 31,7%** din totalul de **5096** de **petiții** înregistrate la sediul central al instituției. În principal, prin aceste **petiții** s-au semnalat probleme privind respectarea dreptului de proprietate privată, dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică, dreptului la muncă și protecția socială a muncii,

dreptului la moștenire, dreptului la un nivel de trai decent, libertatea economică. Un număr de 1100 de petiții reprezintă principalele sfere de competență analizate în cadrul domeniului, restul de 517 se referă la alte probleme semnalate în cadrul domeniului.

În unele cazuri, întrucât autoritățile sesizate nu au răspuns solicitărilor instituției Avocatul Poporului sau răspunsurile primite din partea acestora nu erau edificatoare, personalul de specialitate al domeniului a efectuat un număr de **5 anchete**.

Referitor la nerespectarea de către autoritățile administrației publice a **dreptului de proprietate privată**, au fost primite **852 de petiții**.

Au fost analizate **113 petiții**, referitoare la nerespectarea de către autoritățile administrației publice a **dreptului la muncă și protecția socială a muncii**.

În ceea ce privește **impozitele și taxele**, s-au primit **135 de petiții** referitoare la pretinsa nerespectare de către autoritățile publice, a dreptului la justa așezare a sarcinilor fiscale.

Problemele sesizate prin petiții analizate la nivelul domeniului au vizat: nerespectarea de către autoritățile administrației publice a dispozițiilor legale referitoare la reconstituirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor; punerea în posesie și emiterea titlurilor de proprietate; acordarea despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv; nerespectarea hotărârilor judecătorești, pronunțate în aplicarea Legii nr. 10/2001, republicată; nereconstituirea dreptului de proprietate pe vechile amplasamente; tergiversarea soluționării dosarelor constituite în temeiul Legii nr. 9/1998 și al Legii nr. 290/2003; nerespectarea dispozițiilor Legii nr. 50/1991 de către autoritățile administrației publice competente, cu ocazia eliberărilor autorizațiilor de executare a lucrărilor de construcții; nemulțumirea față de obligativitatea plății unor taxe locale speciale.

Pentru clarificarea aspectelor sesizate, s-au întreprins demersuri la autorități ale administrației publice centrale și locale: Primul-Ministru, Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților, Primăria Municipiului București, comisiile locale, comisiile județene de stabilire a dreptului de proprietate privată asupra terenurilor, Comisia Municipiului București de aplicare a Legii nr. 290/2003 din cadrul Instituției Prefectului – Municipiului București, Colegiul Național „Gheorghe Șincai”, Inspectoratul Teritorial de Muncă București, direcțiile de impozite și taxe locale, administrațiile finanțelor publice.

În cazul în care s-au constatat lacune în legislație sau cazuri de nerespectare a legii au fost sesizați după caz, președinții celor două Camere ale Parlamentului sau primul-ministru. Numeroase petiții au avut ca obiect nemulțumirea petenților față de prevederile *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 58/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal și alte măsuri financiar-fiscale* referitoare la majorarea taxei pe valoare adăugată, reconsiderarea unor activități ca independente, contribuțiile pentru asigurările sociale. În urma analizării prevederilor legale criticate, Avocatul Poporului a sesizat președinții celor două Camere ale Parlamentului, cu privire la lacunele și neconcordanțele legislative constatate.

Activitatea celor 14 birouri teritoriale ale instituției Avocatul Poporului a constatat în medierea conflictelor dintre cetățeni și autoritățile administrației publice, orientarea și informarea cetățenilor în vederea soluționării problemelor cu care se confruntă.

Eficiența activității birourilor teritoriale s-a concretizat în anul 2010 în soluționarea unui număr total de **3799** de **petiții**, efectuarea a **6 anchete**, acordarea a **14588** de **audiențe**, înregistrarea a **4588** de **apeluri telefonice** la serviciul de dispecerat.

În comparație cu anii precedenți, în anul 2010, activitatea birourilor teritoriale s-a îmbunătățit, atât cantitativ cât și calitativ (de la 2464 de audiențe acordate în anul 2004 la **14588** de **audiențe** acordate în anul **2010**), iar colaborarea cu instituțiile și autoritățile publice de pe plan local a înregistrat creșteri semnificative.

Birourile teritoriale au desfășurat **642** de **activități informative**, constând într-o amplă activitate de mediatizare prin mijloacele de informare în masă a atribuțiilor instituției Avocatul Poporului.

În scopul soluționării cu celeritate a problemelor sesizate de cetățeni instituției Avocatul Poporului, birourile teritoriale au avut o colaborare permanentă cu autoritățile administrației publice locale. Birourile teritoriale ale instituției Avocatul Poporului au inițiat acorduri de colaborare și cu universitățile din municipiile unde își au sediul, în vederea efectuării unor *stagii de practică* a studenților.

Consilierii și experții din birourile teritoriale au participat și au prezentat lucrări la numeroase seminarii, conferințe și mese rotunde.

În perioada 31 mai - 3 iunie 2010, a avut loc la Alba-Iulia a *cincea instruire* a coordonatorilor birourilor teritoriale ale instituției Avocatul Poporului. Cu prilejul întrunirii s-a realizat un schimb de experiență profesională, în cadrul căruia au fost dezbătute teme de interes pentru activitatea desfășurată.

Activitatea instituției Avocatul Poporului în domeniul controlului constituționalității legilor și ordonanțelor s-a concretizat prin formularea a **599 puncte de vedere** și prin ridicarea direct în fața Curții Constituționale a **7 excepții de neconstituționalitate**.

Sunt prezentate câteva exemple din practica instituției Avocatul Poporului în formularea punctelor de vedere, solicitate de către Curtea Constituțională. Cauzele în care s-a solicitat punctul de vedere al Avocatului Poporului au pus în discuție, mai ales, posibila contrarietate a unor dispoziții legale cu norme fundamentale privind: principiul egalității în drepturi (124), accesul liber la justiție, inclusiv dreptul la un proces echitabil (111), dreptul de proprietate (72), principiul neretroactivității legii (27), dreptul la muncă, protecția socială a muncii (23).

Excepțiile de neconstituționalitate ridicate direct de Avocatul Poporului în fața Curții Constituționale au avut ca obiect:

- Art. 3 lit. c) și j), art. 3¹ alin. (2), (3), (4) și art. 8¹ din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările și completările ulterioare;
- Art. 2 alin. (1) lit. a) și lit. e) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989;
- Art. unic, punctul 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2010 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 71/2009 privind plata unor sume prevăzute în titluri executorii având ca obiect acordarea de drepturi salariale personalului din sectorul bugetar;

- Art. 29 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 86/2006 privind organizarea activității practicienilor în insolvență, aprobată cu modificări prin Legea nr. 254/2007;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 63/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, precum și stabilirea unor măsuri financiare;
- Art. I pct. 1 și art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989, și pentru suspendarea aplicării unor dispoziții din Titlul VII al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente;
- Art. 3¹ din Ordonanța Guvernului nr. 25/2006 privind întărirea capacității administrative a Oficiului Român pentru Drepturile de Autor, astfel cum a fost modificat și completat prin art. III pct. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2010.

În ceea ce privește **procesele, problemele juridice ale instituției Avocatul Poporului** în anul 2010, sunt prezentate dosarele aflate pe rolul instanțelor judecătorești în care instituția a fost parte și sunt evidențiate problemele care au stat la baza nașterii acestor litigii, precum și importanța rămânerii instituției Avocatul Poporului în sfera instituțiilor de mediere, dialog și nu a instituțiilor cu putere coercitivă.

Instituția Avocatul Poporului a avut calitatea de parte într-un număr de **36 de cauze**. Dintre acestea **3** au fost **litigii de muncă** (acțiuni promovate de foști și actuali angajați), iar **33** cauze au reprezentat acțiuni formulate de persoane care ne-au chemat în judecată alături de alte autorități statale, ori de o serie de petenți care s-au declarat nemulțumiți de demersurile întreprinse pentru soluționarea petițiilor.

Din totalul de **36** cauze, în **18** dintre ele au fost pronunțate hotărâri judecătorești, iar restul de **18** dosare se află pe rolul instanțelor de judecată.

► **CAPITOLUL privind „Raporturile cu ombudsmanii, instituțiile similare și mass-media”** cuprinde în structura sa, o analiză a mai multor teme: Implicarea Avocatului Poporului în manifestări interne și internaționale și Mediatizare, buletin, radio – TV.

Manifestările întreprinse de instituția Avocatul Poporului, atât pe plan intern, cât și internațional au avut un impact semnificativ asupra creșterii rolului și prestigiului Avocatului Poporului, ca instituție a statului de drept, determinând o creștere semnificativă a imaginii instituției. Principalele participări pe **plan intern** au fost: • *Întrevederea la sediul instituției a Avocatului Poporului, prof. univ. dr. Ioan Muraru, cu domnul Hasanov Eldar, Ambasadorul Republicii Azerbaidjan în România;* • *Vizita delegației Ministerului Reintegrării din Georgia, condusă de doamna vice- ministru Elena Tevdoradze;* • *Vizita doamnei Barthy Vegter, consilier și a doamnei Marianne Van Der Kleij, consilier în cadrul instituției Ombudsmanului Național al Olandei;* • *Întâlnirea Avocatului Poporului, prof. univ. dr. Ioan Muraru cu Hannes Tretter, director al Institutului austriac Ludwig Boltzmann pentru Drepturile Omului și profesor privind Drepturile fundamentale ale omului de la Universitatea din Viena;* • *Întâlnirea cu reprezentanții M.Ap.N. pe tema „Perspectiva Ombudsmanului pentru forțele armate în România”;* • *Întâlnirea cu*

delegația Comitetului European pentru Prevenirea Torturii și Pedepselor sau Tratatelor Inumane sau Degradante (CTP); • Conferința de presă organizată de instituția Avocatul Poporului cu ocazia prezentării Raportului de Activitate pentru anul 2009.

Dintre participările reprezentanților instituției la reuniuni pe **plan extern** în domeniul apărării drepturilor omului menționăm: *Adunarea Consiliului EOI ce a avut loc în Olanda, Rotterdam; A doua Conferință a instituțiilor Ombudsman pentru forțele armate ce a avut loc la Viena, Austria; Conferința Anuală a rețelei Cronsee, cu tema „Copiii au dreptul să fie protejați împotriva abuzului sexual și exploatării ce a avut loc la Banja Luka-Republica Srpska; Întrunirea Consiliului și a Consiliului Executiv al EOI ce a avut loc la Innsbruck-Austria; Seminarul Ofițerilor de legătură ai Rețelei Ombudsmanilor Europeni, organizat de Ombudsmanul European (OE) ce a avut loc la Strasbourg, Franța; Conferința regională a ombudsmanilor pentru egalitatea de șanse între femei și bărbați și implementarea dispozițiilor constituționale și legale privind egalitatea de gen, organizată de Ombudsmanul din Serbia și Ombudsmanul provincial din Voivodina, ce a avut loc la Fruska Gora – Serbia.*

Anul 2010 a marcat o creștere a interesului presei de la nivel național, cât și local, față de activitatea Avocatului Poporului. Publicațiile locale au informat opinia publică nu numai cu privire la activitatea instituției Avocatul Poporului în general, ci și în legătură cu implicarea birourilor teritoriale ale instituției Avocatul Poporului din Alba – Iulia, Bacău, Brașov, Constanța, Cluj – Napoca, Craiova, Galați, Iași, Suceava, Târgu – Mureș, Oradea, Pitești, Ploiești, Timișoara în soluționarea problemelor cetățenești.

Colaborarea dintre instituția Avocatul Poporului și Mediatorul European, precum și probleme specifice cu care se confruntă Avocatul Poporului din România, au fost tratate și publicate în **Buletinul Mediatorilor Europeni**.

Buletinul informativ trimestrial al instituției Avocatul Poporului a fost editat printr-un efort financiar propriu și difuzat gratuit, tocmai pentru o mai bună cunoaștere și mediatizare a instituției Avocatul Poporului.

De asemenea, instituția Avocatul Poporului a pus la dispoziția petiționarilor, autorităților administrației publice centrale și locale și mass – mediei, *raportul anual 2009 al instituției Avocatul Poporului și broșura instituției*.

S-a evidențiat de asemenea, colaborarea cu instituții de învățământ superior, pentru efectuarea *unor stagii de practică a studenților* la instituția Avocatul Poporului.

► **CAPITOLUL** referitor la „**Resurse**” prezintă structura organizatorică și schema de personal a instituției; resursele materiale și bugetare cheltuite în anul 2010, precum și activitatea de audit și managementul riscurilor.

Instituția este condusă de Avocatul Poporului, asistat de patru adjuncți, cu rang de secretar de stat, specializați pe cele patru domenii de activitate: drepturile omului, egalitate de șanse între bărbați și femei, culte religioase și minorități naționale; drepturile copilului, ale familiei, tinerilor, pensionarilor, persoanelor cu handicap; armată, justiție, poliție, penitenciare; proprietate, muncă, protecție socială, impozite și taxe. În cadrul instituției, lucrează consilieri, experți, referenți și personal tehnic-administrativ.

În teritoriu, activitatea se desfășoară prin cele 14 birouri teritoriale, organizate pe criteriul geografic al Curților de Apel.

În anul 2010, instituția Avocatul Poporului a avut o schemă de personal ce cuprinde un număr de 99 de posturi finanțate, repartizate la centru și în teritoriu.

Personalul instituției, format din 22 consilieri, 45 experți, 6 referenți, 1 șef cabinet și 8 angajați ca personal tehnico-administrativ, este asimilat personalului din structurile Parlamentului.

Cât privește **resursele materiale și bugetare consumate în anul 2010**, sunt prezentate informații referitoare la creditele bugetare puse la dispoziție, precum și la rectificările bugetare aprobate și sumele cheltuite pe fiecare articol al clasificăției bugetare.

Bugetul inițial al anului 2010 a fost dimensionat pentru toate tipurile de cheltuieli. Cu toate acestea, pe tot parcursul anului 2010 au fost emise acte normative prin care s-a impus realizarea de economii. La nivelul instituției și-a continuat activitatea *Comisia de studii și propuneri privind punerea în aplicare a unor eventuale măsuri de constrângeri bugetare dispuse prin legi, ordonanțe sau hotărâri ale Guvernului României* constituită în anul 2009.

Această comisie a analizat execuția bugetară pe tot parcursul anului 2010 și a dispus măsuri care au vizat: diminuarea salariilor brute cu 25% față de nivelul lunii iunie 2010; suspendarea acordării primelor trimestriale, a salariilor de merit, a sporului pentru titlu științific de doctor pentru persoanele care primesc acest spor și de la o altă instituție, precum și a orelor suplimentare; urmărirea încadrării în limitele impuse de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2009 privind angajarea pe posturile vacante; încadrarea în creditele bugetare aprobate, modificate prin rectificarea bugetară.

Misiunile de **audit intern** aferente anului 2010 s-au efectuat conform Planului anual de audit intern, aprobat de conducere. La nivelul instituției Avocatul Poporului își desfășoară activitatea un auditor, care, în mod sistematic, monitorizează riscurile instituției Avocatul Poporului prin intermediul Registrului riscurilor, în care sunt identificate riscurile majore care pot afecta eficacitatea și eficiența operațiunilor desfășurate.

Controlul financiar preventiv la instituția Avocatul Poporului s-a organizat și exercitat în sub forma controlului financiar preventiv propriu și controlului financiar preventiv delegat pentru monitorizarea operațiunilor financiare, printr-un controlor delegat al Ministerului Finanțelor Publice.

Activitatea de contractare a achizițiilor publice a fost funcțională, în adoptarea deciziilor fiind respectată legislația națională și principiile general acceptate în Uniunea Europeană în acest domeniu, respectiv principiile liberei concurențe, a utilizării eficiente a fondurilor publice, transparenței, tratamentului egal, confidențialității. Programul anual al achizițiilor publice a corespuns necesităților reale, justificate, bugetate și programate.

O atenție deosebită a fost acordată funcționalității sistemului informatic, securității și confidențialității bazelor de date, precum și arhivării documentelor.

Pentru întărirea capacității organizatorice și instituționale a instituției Avocatul Poporului a fost înființată Comisia pentru dezvoltarea sistemelor de control managerial formată din adjuncții Avocatului Poporului, secretarul general și șeful serviciului economic și administrativ. Comisia are în vedere implementarea standardelor de control intern la nivelul entității publice.

În integralitatea sa, raportul instituției Avocatul Poporului pe anul 2010 evidențiază o evoluție a activității instituției.

CAPITOLUL II. CADRUL JURIDIC DE ORGANIZARE ȘI FUNCȚIONARE AL INSTITUȚIEI AVOCATUL POPORULUI

Potrivit art. 58 din Constituție:

(1) Avocatul Poporului este numit pe o durată de 5 ani pentru apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice. Adjuncții Avocatului Poporului sunt specializați pe domenii de activitate.

(2) Avocatul Poporului și adjuncții săi nu pot îndeplini nicio altă funcție publică sau privată, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior.

(3) Organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului se stabilesc prin lege organică.

Principalele reglementări în vigoare privind Avocatul Poporului sunt cuprinse în:

- Constituția României, art. 58-60, art. 65 alin. 2), art. 146 lit. a) și lit. d), republicată în Monitorul Oficial al României Partea I, nr. 767 din 31 octombrie 2003;
- Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată în Monitorul Oficial al României Partea I, nr. 844 din 15 septembrie 2004, modificată și completată prin Legea nr. 383/2007 publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 900 din 28 decembrie 2007;
- Regulamentul de organizare și funcționare a instituției Avocatul Poporului, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 619 din 8 iulie 2004, completat prin Hotărârea nr.6/2007 a Birourilor Permanente ale Camerei Deputaților și Senatului, publicată în Monitorul Oficial al României, nr. 445 din data de 29 iunie 2007;
- Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1154 din 7 decembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 170/1999 pentru aprobarea afilierii instituției Avocatul Poporului la Asociația Ombudsmanilor și Mediatorilor Francofoni, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 584 din 30 noiembrie 1999;
- Legea nr. 206/1998 pentru aprobarea afilierii instituției Avocatul Poporului la Institutul Internațional al Ombudsmanului și la Institutul European al Ombudsmanului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 445 din 23 noiembrie 1998;
- Legea nr. 202/2010 privind unele măsuri pentru accelerarea soluționării proceselor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 714 din 26 octombrie 2010;
- Legea nr. 258/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, publicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 847 din 17 decembrie 2010.

Numirea Avocatului Poporului se face în ședința comună a Camerei Deputaților și Senatului.

Adjuncții Avocatul Poporului sunt numiți de către birourile permanente ale Camerei Deputaților și Senatului, fiind specializați pe **domeniile de activitate** stabilite prin Legea nr. 35/1997, republicată, cu modificările și completările ulterioare:

- drepturile omului, egalitate de șanse între bărbați și femei, culte religioase și minorități naționale;
- drepturile copilului, ale familiei, tinerilor, pensionarilor, persoanelor cu handicap;
- armată, justiție, poliție, penitenciare;
- proprietate, muncă, protecție socială, impozite și taxe.

Avocatul Poporului își exercită atribuțiile fie din oficiu, fie la cererea persoanelor lezate în drepturile și libertățile lor, în limitele stabilite de lege. Constituția obligă autoritățile publice să asigure Avocatului Poporului sprijinul necesar în exercitarea atribuțiilor sale.

Avocatul Poporului primește, examinează și soluționează, în condițiile legii, petițiile adresate de orice persoană fizică, fără deosebire de cetățenie, vârstă, sex, apartenență politică sau convingeri religioase.

În ședința comună a celor două Camere ale Parlamentului, Avocatul Poporului prezintă, anual sau la cererea acestora, **rapoarte** care cuprind informații cu privire la activitatea instituției Avocatul Poporului. Ele pot conține recomandări privind modificarea legislației sau măsuri de altă natură pentru ocrotirea drepturilor și libertăților persoanelor.

Avocatul Poporului este o autoritate publică autonomă și independentă față de orice altă autoritate publică; nu se substituie autorităților publice, nu poate fi supus niciunui mandat imperativ sau reprezentativ, iar activitatea sa are caracter public; are buget propriu care face parte integrantă din bugetul de stat; Avocatul Poporului și adjuncții săi nu răspund juridic pentru opiniile exprimate sau pentru actele pe care le îndeplinesc, cu respectarea legii, în exercitarea atribuțiilor prevăzute de lege.

Petițiile adresate Avocatului Poporului trebuie formulate în scris și transmise prin poștă, inclusiv cea electronică, prin telefon, fax, sau direct prin audiențe - principalul mijloc de dialog cu cetățenii. Petiționarul trebuie să dovedească refuzul administrației publice de a soluționa legal cererea. Petițiile adresate Avocatului Poporului sunt scutite de taxa de timbru.

Pentru soluționarea problemelor cu care este sesizat, Avocatul Poporului are dreptul de a solicita autorității administrației publice în cauză, luarea măsurilor ce se cuvin pentru apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice, precum și de a **sesiza** autoritățile publice ierarhic superioare în legătură cu lipsa de reacție a celor somați să dispună măsurile necesare.

Avocatul Poporului are dreptul să facă **anchete** proprii, să ceară autorităților administrației publice orice informații sau documente necesare anchetei, să audieze și să ia declarații de la conducătorii autorităților administrației publice și de la orice funcționar care poate da informațiile necesare soluționării petiției.

De asemenea, în exercitarea atribuțiilor sale, Avocatul Poporului emite **recomandări**. Prin recomandările emise, Avocatul Poporului sesizează autoritățile administrației publice asupra ilegalității actelor sau faptelor administrative.

Competența Avocatului Poporului în soluționarea unor petiții care privesc autoritatea judecătorească se concretizează în posibilitatea sa legală de a se adresa, după caz, ministrului justiției, Ministerului Public sau președintelui instanței de judecată, care sunt obligați să comunice măsurile luate. Este o modalitate legală prin care Avocatul Poporului poate interveni în situațiile de birocrație generate de neaplicarea art. 21 alin. (3)

din Constituție, care a valorificat prevederile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale privind dreptul părților la un **proces echitabil** și la soluționarea cauzei într-un termen rezonabil.

Avocatul Poporului, potrivit dispozițiilor constituționale și legale, se poate implica în controlul de constituționalitate a legilor și ordonanțelor.

Astfel, Avocatul Poporului poate sesiza Curtea Constituțională cu privire la neconstituționalitatea legilor adoptate de Parlament, înaintea promulgării acestora de către Președintele României; poate ridica în fața Curții Constituționale, **excepții de neconstituționalitate** privind legile și ordonanțele în vigoare; formulează, la solicitarea Curții Constituționale, **puncte de vedere** la excepțiile de neconstituționalitate a legilor și ordonanțelor, care se referă la drepturile și libertățile cetățenilor.

Cadrul legislativ privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului a fost îmbunătățit prin adoptarea de către Parlament a Legii nr. 258/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, publicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 847 din 17 decembrie 2010. Legea nr. 258/2010 intră în vigoare în termen de 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României.

Principalele modificări aduse cadrului legislativ au vizat:

- înlocuirea în tot cuprinsul actului normativ a noțiunii „cetățean” cu noțiunea „persoană fizică” pentru corelarea textului de lege cu dispozițiile constituționale prevăzute de art. 58 alin. (1);
- termenul „cerere” a fost înlocuit cu termenul „petiție” pentru corelarea cu terminologia constituțională;
- s-a stabilit momentul când începe și se termină mandatul adjuncților Avocatului Poporului, cât și durata acestuia;
- s-a creat posibilitatea funcționării birourilor teritoriale și în alte orașe decât cele reședință de județ pentru apropierea instituției de problemele persoanelor fizice din țară, ale căror drepturi și libertăți sunt încălcate de autoritățile administrației publice.

Prin Legea nr. 202/2010 privind unele măsuri pentru accelerarea soluționării proceselor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 714 din 26 octombrie 2010, alături de Procurorul General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție și Colegiile de conducere ale curților de apel, Avocatul Poporului a dobândit calitate procesuală activă în materia recursului în interesul legii.

CAPITOLUL III. VOLUMUL GENERAL DE ACTIVITATE

1. PREZENTAREA GENERALĂ A ACTIVITĂȚII INSTITUȚIEI ÎN ANUL 2010

Prezentarea generală a activității instituției în anul 2010 cuprinde informații și date statistice referitoare la activitatea de preluare a apelurilor telefonice înregistrate la dispecerat, acordarea audiențelor și activitatea de soluționare a petițiilor.

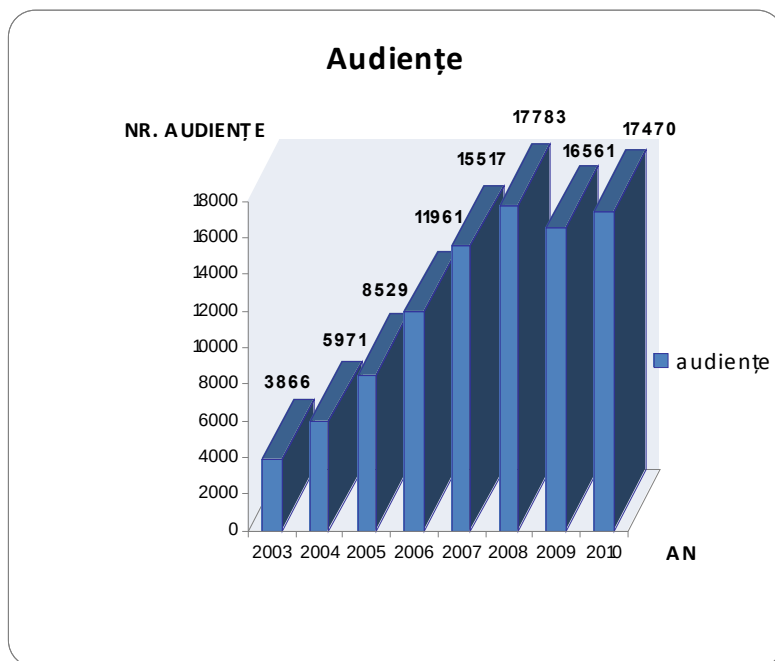
Sunt prezentate:

Tabelul privind volumul general de activitate și indicatorii înregistrați

Nr crt	Indicatorul	Total lucrări efectuate
1.	Audiențe acordate cetățenilor la sediul instituției Avocatul Poporului și la birourile teritoriale	17470
2.	Petiții înregistrate la instituția Avocatul Poporului și la birourile teritoriale, referitoare la încălcarea unor drepturi și libertăți cetățenești	8895
3.	Apeluri telefonice înregistrate prin dispecerat la Avocatul Poporului și la birourile teritoriale	6928
4.	Anchete efectuate de instituția Avocatul Poporului	18
5.	Recomandări emise de Avocatul Poporului	1
6.	Puncte de vedere exprimate la solicitarea Curții Constituționale	599
7.	Excepții de neconstituționalitate ridicate direct de Avocatul Poporului	7

Activitatea desfășurată în timpul audiențelor

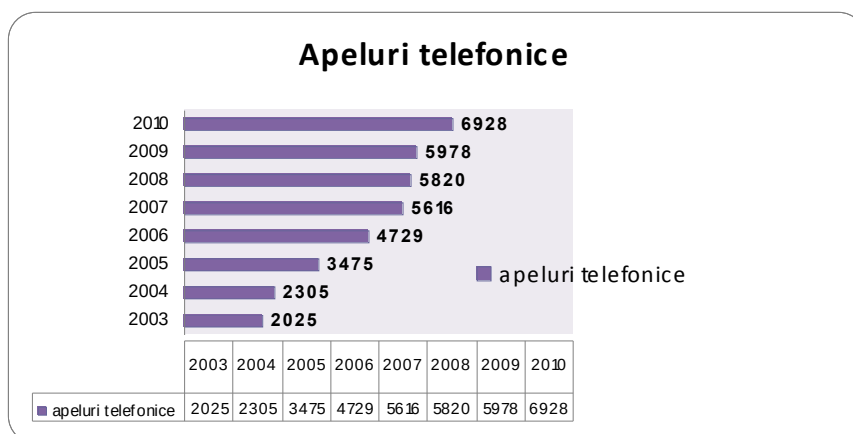
În cursul anului 2010, au fost înregistrate un număr de **17470** audiențe în care au fost invocate încălcări ale drepturilor persoanelor fizice:

Grafic privind audiențele acordate la sediul central al instituției Avocatul Poporului și la birourile teritoriale

Activitatea de preluare a apelurilor telefonice înregistrate prin dispecerat

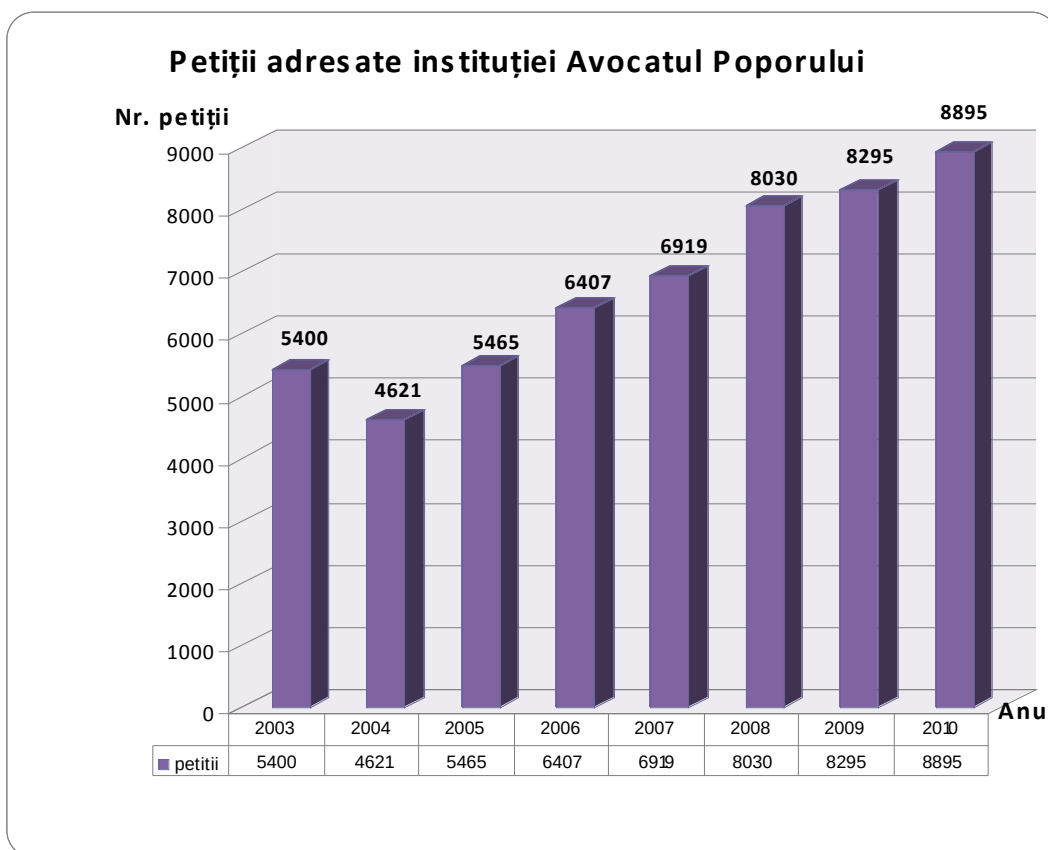
În cursul anului 2010, au fost înregistrate prin dispecerat la sediul central al instituției Avocatul Poporului și la birourile teritoriale, un număr de **6928** de apeluri telefonice.

Grafic privind apelurile telefonice înregistrate prin dispecerat la sediul central al instituției Avocatul Poporului și la birourile teritoriale

Activitatea de soluționare a petițiilor

Au fost înregistrate la sediul central al instituției Avocatul Poporului și la birourile teritoriale un număr de **8895** de petiții.

*Grafic privind petițiile înregistrate la sediul central al instituției
Avocatul Poporului și birourile teritoriale*

Analiza comparativă asupra ponderii petițiilor în domeniile de activitate

Din totalul petițiilor înregistrate la instituția Avocatul Poporului un număr de **1617** se referă la proprietate, muncă, protecție socială, impozite și taxe, **1811** au fost adresate domeniului armată, justiție, poliție și penitenciare; la domeniul drepturilor copilului, ale familiei, tinerilor, pensionarilor, persoanelor cu handicap s-au înregistrat **893** de petiții, iar la domeniul drepturilor omului, egalității de șanse între bărbați și femei, cultelor religioase și minorităților naționale s-au înregistrat **746** de petiții. La birourile teritoriale au fost înregistrate **3799** de petiții. De asemenea, un număr de **29** de petiții au fost adresate secretarului general și consilierilor Avocatului Poporului.

Statistica petițiilor pe județe

NR. CRT.	JUDEȚ	NR. PETIȚII
1.	Alba	150
2.	Arad	104
3.	Argeș	399
4.	Bacău	239
5.	Bihor	234
6.	Bistrița-Năsăud	62
7.	Botoșani	89
8.	Brăila	75
9.	Brașov	328
10.	București	1412
11.	Buzău	79
12.	Caraș-Severin	61
13.	Călărași	26
14.	Cluj	271
15.	Constanța	310
16.	Covasna	53
17.	Dâmbovița	77
18.	Dolj	360
19.	Galați	241
20.	Giurgiu	42

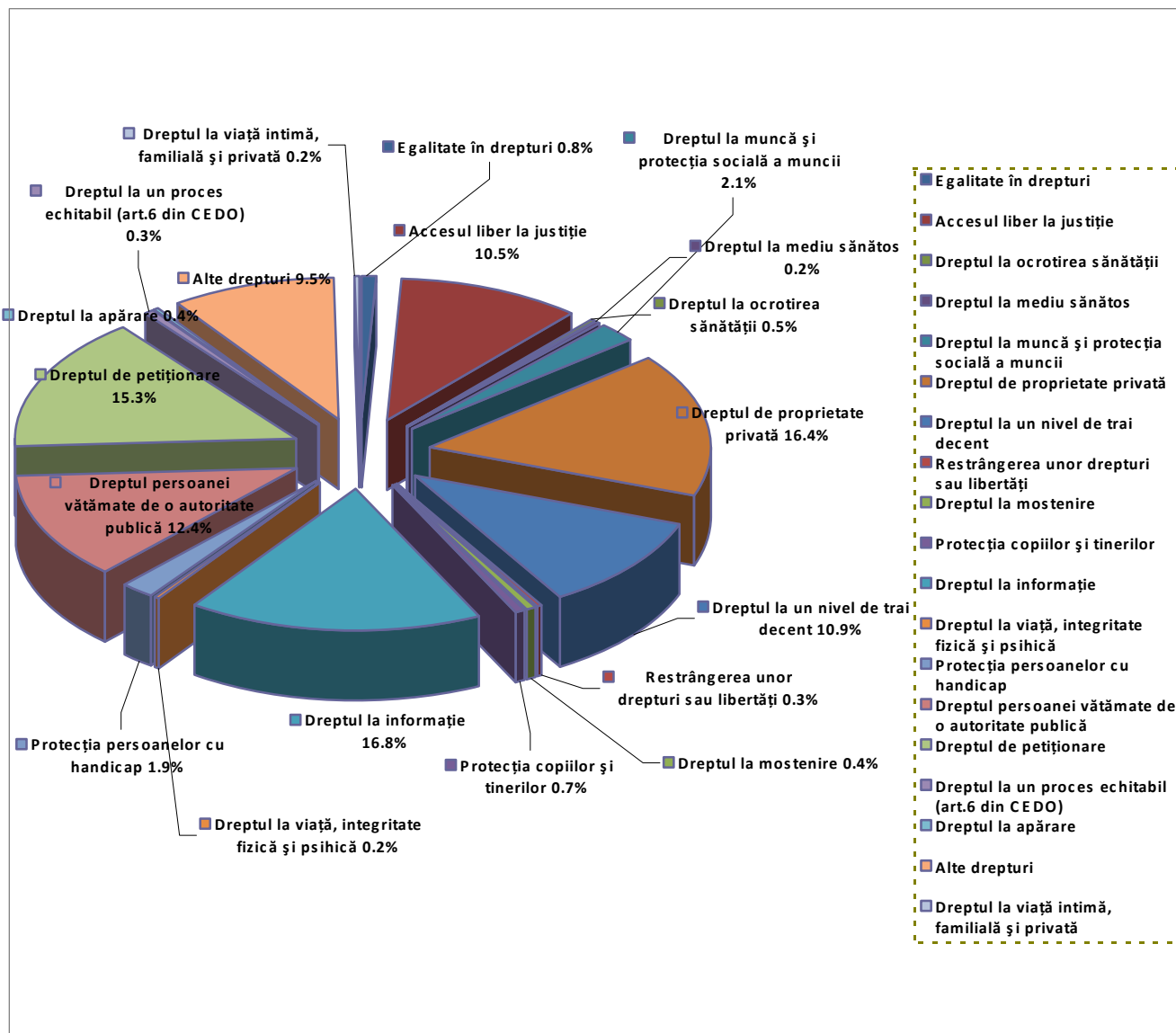
21.	Gorj	92
22.	Harghita	40
23.	Hunedoara	74
24.	Ialomița	32
25.	Iași	458
26.	Ilfov	72
27.	Maramureș	71
28.	Mehedinți	57
29.	Mureș	284
30.	Neamț	127
31.	Olt	67
32.	Prahova	320
33.	Sălaj	32
34.	Satu Mare	68
35.	Sibiu	59
36.	Suceava	253
37.	Teleorman	33
38.	Timiș	268
39.	Tulcea	56
40.	Vaslui	51
41.	Vâlcea	90
42.	Vrancea	44
	TOTAL	7260

Nr. crt.	ȚARA	Nr. petiții
1.	Australia	6
2.	Austria	1
3.	Belgia	3
4.	Canada	11
5.	Cehia	2
6.	Cipru	1
7.	Congo	1
8.	Elveția	1
9.	Finlanda	1
10.	Franța	6
11.	Germania	31
12.	Grecia	1
13.	Israel	12
14.	Italia	6
15.	Marea Britanie	4
16.	Polonia	1
17.	Regatul Țărilor de Jos	1
18.	Republica Moldova	198
19.	Spania	1
20.	Statele Unite ale Americii	6
21.	Ucraina	2
22.	Ungaria	14
	TOTAL	310

Statistica petițiilor înregistrate în raport cu drepturile și libertățile încălcate

Nr. crt.	Drepturi constituționale	Nr. petiții
1.	Egalitatea în drepturi (art. 16)	71
2.	Cetățenii străini și apatrizii (art. 18)	4
3.	Accesul liber la justiție (art. 21)	935
4.	Dreptul la viață și la integritate fizică și psihică (art. 22)	18
5.	Libertatea individuală (art. 23)	4
6.	Dreptul la apărare (art. 24)	40
7.	Dreptul la libera circulație (art. 25)	4
8.	Dreptul la viață intimă, familială și privată (art. 26)	15
9.	Secretul corespondenței (art. 28)	1
10.	Libertatea conștiinței (art. 29)	2
11.	Libertatea de exprimare (art. 30)	2
12.	Dreptul la informație (art. 31)	1497
13.	Dreptul la învățătură (art. 32)	10
14.	Accesul la cultură (art. 33)	5
15.	Dreptul la ocrotirea sănătății (art. 34)	41
16.	Dreptul la mediu sănătos (art. 35)	20
17.	Dreptul de vot (art. 36)	2
18.	Dreptul de a fi ales în Parlamentul European (art. 38)	1
19.	Dreptul de asociere (art. 40)	4
20.	Dreptul la muncă și protecția socială a muncii (art. 41)	188
21.	Dreptul de proprietate privată (art. 44)	1459
22.	Libertatea economică (art. 45)	8
23.	Dreptul la moștenire (art. 46)	36
24.	Dreptul la un nivel de trai decent (art. 47)	973
25.	Familia și dreptul la căsătorie (art. 48)	9
26.	Protecția copiilor și tinerilor (art. 49)	66
27.	Protecția persoanelor cu handicap (art. 50)	171

28.	Dreptul de petiționare (art. 51)	1364
29.	Dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică (art. 52)	1101
30.	Restrângerea exercițiului unor drepturi sau libertăți (art. 53)	28
31.	Dreptul la un proces echitabil (art. 6 din CEDO)	30
32.	Alte drepturi	787
	TOTAL GENERAL	8895

2. ANCHETELE ȘI RECOMANDĂRILE - MIJLOACE DE INTERVENȚIE SPECIFICE INSTITUȚIEI AVOCATUL POPORULUI

În vederea îndeplinirii atribuțiilor constituționale și legale de apărare a drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile administrației publice, Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului reglementează anchetele și recomandările, ca mijloace de intervenție pentru investigarea și soluționarea petițiilor referitoare la încălcarea drepturilor și libertăților cetățenești de către autoritățile administrației publice.

Anchetele oferă Avocatului Poporului posibilitatea de a cunoaște concret aspectele sesizate de petiționari, prin obținerea de informații de la conducătorii și funcționarii autorităților administrației publice, precum și din analiza documentelor puse la dispoziție de aceștia.

Totodată, prin intermediul anchetelor, Avocatul Poporului urmărește soluționarea amiabilă a diferendelor dintre cetățeni și administrația publică, dar și consolidarea raporturilor dintre cele două părți.

Anchetele constituie mijloacele specifice prin care Avocatul Poporului verifică respectarea normelor legale și identifică deficiențele activității administrației publice.

În situația în care după efectuarea anchetei, Avocatul Poporului constată că plângerea persoanei lezate este întemeiată, acesta încearcă să obțină o soluție amiabilă ori de câte ori este posibil. În acest sens, Avocatul Poporului solicită în scris, autorității

administrației publice care a încălcat drepturile, să își manifeste în mod concret, complet și în cadrul termenelor stabilite de lege, atribuțiile care îi revin, să reformeze sau să revoce actul administrativ și să repare pagubele produse, precum și să repună persoana lezată în situația anterioară. Autoritățile publice în cauză au obligația de a lua de îndată măsurile necesare pentru înlăturarea ilegalităților constatate, informându-l despre aceasta pe Avocatul Poporului.

În cazul în care, autoritatea administrației publice sesizată nu se conformează solicitării adresate de Avocatul Poporului, acesta poate să se adreseze autorităților publice ierarhic superioare în legătură cu lipsa de reacție a celor somați să dispună măsurile legale sau poate să emită recomandări adresate autorităților administrației publice, care au încălcat drepturile fundamentale sau au emis acte ilegale.

Recomandările constituie mijloacele specifice prin care Avocatul Poporului sesizează autoritățile administrației publice asupra ilegalităților constatate și asupra măsurilor necesare pentru înlăturarea lor.

Recomandările sunt actele prin care Avocatul Poporului sesizează autoritățile administrației publice, în cazul în care constată încălcări grave ale drepturilor petiționarului sau ilegalitatea actelor administrative. Recomandările se emit în cazul în care se confirmă încălcarea dreptului petiționarului, constatându-se că autoritatea administrației publice reclamată a acționat în mod eronat și cuprind îndrumări referitoare la

măsurile ce se impun a fi luate, în vederea evitării unor situații similare.

Recomandările nu au efectul juridic al sancțiunilor, însă ele constituie o atenționare a autorității administrației publice asupra necesității reevaluării actului sau faptului administrativ ilegal și îndreptării acestuia.

În anul 2010 au fost efectuate 18 anchete.

Pentru clarificarea aspectelor semnalate prin petiții, au fost efectuate un număr de **18 anchete**.

Au fost efectuate:

- 3 anchete referitoare la dreptul la un nivel de trai și dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică, prevăzute de art. 47 și art. 52 din Constituție, la Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale, la Casa Locală de Pensii a Sectorului 4 București și la Casa Locală de Pensii Onești.
- 1 anchetă referitoare la dreptul la muncă și protecția socială a muncii, prevăzut de art. 41 din Constituție, la Universitatea București.
- 2 anchete referitoare la dreptul de petiționare, prevăzut de art. 51 din Constituție, la Penitenciarul București-Rahova și Primăria Sectorului 3 București.
- 1 anchetă referitoare la dreptul privind familia și dreptul privind protecția copiilor și a tinerilor, prevăzute de art. 48 și art. 49 din Constituție, la Direcția Generală pentru Asistență Socială și Protecția Copilului Prahova.
- 2 anchete referitoare la dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică, prevăzut de art. 52 din Constituție, la Autoritatea Națională pentru Cetățenie și la Primăria Oradea - Administrația Imobiliară Oradea.
- 4 anchete referitoare la dreptul de proprietate privată și dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică, prevăzute de art. 44 și art. 52 din Constituție, la Ministerul Mediului și Pădurilor, Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei; Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor, la Instituția Prefectului Municipiul București.
- 1 anchetă referitoare la liberul acces la justiție și dreptul de proprietate privată, prevăzute de art. 21 și art. 44 din Constituție, la Primăria Cornești, județul Cluj.
- 1 anchetă referitoare la dreptul la viață și la integritate fizică și psihică și dreptul la ocrotirea sănătății, prevăzute de art. 22 și art. 34 din Constituție, la Penitenciarul Craiova.
- 1 anchetă referitoare la dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, prevăzută de art. 22 din Constituție, la Penitenciarul de Femei Târgșor.
- 1 anchetă referitoare la nivelul de trai și dreptul la ocrotirea sănătății, prevăzute de art. 47 și art. 34 din Constituție, respectiv art. 43 din Regulamentul de aplicare a Legii nr. 275/2006 privind executarea pedepselor și a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, la Penitenciarul Botoșani.
- 1 anchetă referitoare la dreptul de petiționare, prevăzut de art. 51 din Constituție și art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului, privind interzicerea torturii, la Inspectoratul General al Poliției Române.

16 din cazurile în care au fost efectuate anchete în anul 2010 au fost clarificate.

Analiza tematică a anchetelor efectuate

Anchetele efectuate în anul 2010 au vizat:

- tergiversarea de către unele autorități ale administrației publice a soluționării unor petiții referitoare la pensionare și recalcularea pensiilor, acordarea cetățeniei române, reconstituirea dreptului de proprietate;
- refuzul unor autorități ale administrației publice de a comunica informațiile solicitate de instituția Avocatul Poporului;
- impunerea de către unele autorități ale administrației publice a unor sume de bani, contrar prevederilor legale;
- verificarea corectitudinii aplicării de către unele autorități ale administrației publice a unor acte normative referitoare la salarizare;
- verificarea îndeplinirii atribuțiilor ce revin autorităților administrației publice;
- verificarea condițiilor de detenție și a unor pretense încălcări ale unor drepturi de care beneficiază persoanele private de libertate.

În urma anchetelor efectuate, s-au constatat deficiențe în activitatea administrației publice în 8 cazuri, iar în 7 cazuri nu s-au confirmat aspectele reclamate de petiționari. În 2 cazuri, aflate în curs de soluționare, au fost efectuate 3 anchete.

Constatările anchetelor efectuate

Instituția Avocatul Poporului a urmărit în cadrul anchetelor întreprinse ca, prin mediere și dialog cu autoritățile administrației publice, să clarifice petițiile cu care a fost sesizată. Astfel, în urma anchetelor efectuate:

- într-un număr de **8** cazuri s-au constatat deficiențe în activitatea administrației publice,

din care pentru **2** cazuri a fost sesizată autoritatea ierarhic superioară, iar pentru **6** cazuri s-a obținut o soluționare favorabilă pentru petent.

- într-un număr de **7** cazuri, nu s-au constatat încălcări ale legii sau drepturilor petiționarilor. Rezultatele anchetelor obținute în aceste cazuri nu au echivalat cu obținerea unor rezultate negative pentru petent, ci au contribuit la clarificarea aspectelor sesizate, prin obținerea de informații de la autoritatea administrației publice reclamate privind măsurile dispuse, dar și prin exprimarea unui punct de vedere al Avocatului Poporului privind legalitatea măsurilor luate.

- în 2 cazuri, aflate în curs de soluționare, au fost efectuate **3** anchete.

Deficiențele constatate în activitatea administrației publice

Deficiențele constatate în activitatea autorităților administrației publice au generat nerespectarea drepturilor petiționarilor, constituind cazuri de administrare defectuoasă.

Cu ocazia anchetelor efectuate în anul 2010, Avocatul Poporului a constatat deficiențe în activitatea unor autorități ale administrației publice, constând în tergiversarea soluționării unor cereri formulate de petiționari referitoare la reconstituirea dreptului de proprietate, tergiversarea emiterii deciziilor de pensionare și recalcularea pensiilor, tergiversarea soluționării cererilor privind acordarea cetățeniei române.

Dosar nr. 103/2010. Un petiționar a sesizat Biroul Teritorial Brașov al instituției Avocatul Poporului în privința tergiversării reconstituirii dreptului de proprietate pentru o suprafață de pădure pe raza comunei Cornești, astfel cum fusese stabilită în anul 2008, prin hotărârea judecătorească a Tribunalului Cluj. În anul 2009, Instituția Prefectului Județului Cluj a comunicat petentului că Primăria Comunei Cornești, împreună cu Ocolul Silvic Gherla urmau să identifice amplasamentul și să întocmească anexa pentru suprafața de teren în cauză. Pentru clarificarea aspectelor sesizate, Biroul Teritorial Brașov al instituției Avocatul Poporului s-a adresat Comisiei Locale pentru Aplicarea Legilor Fondului Funciar a Comunei Cornești, județul Cluj și Comisiei Județene Cluj pentru Aplicarea Legilor Fondului Funciar, însă acestea nu au răspuns solicitărilor formulate.

Având în vedere lipsa de reacție a autorităților administrației publice sesizate, care nu au comunicat răspunsuri instituției Avocatul Poporului, a fost efectuată o **anchetă** la Primăria Comunei Cornești. În urma anchetei întreprinse au rezultat următoarele: reprezentanții primăriei au invocat faptul că primăria nu a fost parte în procesul în care s-a pronunțat decizia a cărei neexecutare se invoca, iar din verificarea dosarului civil în care a fost pronunțată hotărârea judecătorească privind reconstituirea dreptului de proprietate a rezultat că alături de petent, figura ca parte, Comisia județeană pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor Cluj; întârzierea în rezolvarea problemei petentului a fost motivată de faptul că persoana însărcinată inițial cu soluționarea dosarului nu mai lucra în cadrul instituției, iar noul angajat nu era pe deplin familiarizat cu atribuțiile sale de serviciu; Primăria Comunei Cornești a răspuns că, suprafața de teren asupra căreia s-a dispus reconstituirea dreptului de proprietate nu mai avea categoria de folosință pădure, ci pășune aflată în administrarea Consiliului Local al Comunei Cornești; petentul a fost invitat la sediul primăriei pentru clarificarea aspectelor legate de amplasamentul terenului în cauză.

Cu ocazia anchetei efectuate, autoritatea publică locală a precizat că, în vederea soluționării cazului petentului, așa cum comunicase și Instituției Prefectului Județului Cluj, la următoarea ședință a Consiliului Local al Comunei Cornești se va propune trecerea suprafeței de teren respective din domeniul public în domeniul privat al comunei.

Cazuri de referință privind sesizarea de către Avocatul Poporului a autorităților administrației publice ierarhic superioare

Pentru soluționarea unor cazuri și remedierea deficiențelor constatate în activitatea unor autorități ale administrației publice, Avocatul Poporului a sesizat autoritățile administrației publice ierarhic superioare.

Cu ocazia anchetelor efectuate, Avocatul Poporului s-a confruntat și cu situații în care pentru soluționarea cazurilor a trebuit să sesizeze autoritățile administrației publice ierarhic superioare, ca urmare a lipsei de implicare a autorităților publice reclamate sau în cazul în care autoritatea administrației publice nu și-a însușit punctul de vedere al Avocatului

Poporului privind ilegalitatea actelor administrative.

Dosar nr. 4272/2010. Un petent a sesizat instituția Avocatul Poporului exprimându-și nemulțumirea față de faptul că i s-a perceput o sumă de bani pentru paza

pădurii deținute în proprietate, deși potrivit art. 97 alin. (1) din Codul silvic, statul alocă anual de la bugetul de stat, prin bugetul autorității publice centrale care răspunde de silvicultură, sume pentru asigurarea integrală de la bugetul de stat a costurilor administrării, precum și a serviciilor silvice pentru fondul forestier proprietate privată a persoanelor fizice și juridice, dacă suprafața este mai mică sau egală cu 30 ha, indiferent dacă aceasta a fost sau nu cuprinsă în asociație; plata se face de ocolul silvic care asigură administrarea sau serviciile silvice, după caz. Urmare a cercetărilor preliminare efectuate de instituția Avocatul Poporului, Ocolul Silvic Bucșani, județul Dâmbovița a comunicat că: Regia Națională a Pădurilor-Romsilva nu are resurse alocate prin buget și nici cadrul legal pentru a efectua gratuit paza serviciilor silvice sau administrarea pădurilor private indiferent de suprafață și de proprietar; nu s-a primit decizia favorabilă a Comisiei Europene pentru ajutorul de stat acordat proprietarilor particulari de fond forestier; Ministerul Mediului și Pădurilor a elaborat un proiect de act normativ pentru abrogarea prevederilor din Codul silvic; Regia Națională a Pădurilor-Romsilva a solicitat, sub forma unor instrucțiuni, Direcțiilor silvice să încheie contracte de servicii silvice sau administrare, în care să se consemneze expres contravaloarea serviciilor prestate și modul de achitare.

În urma informațiilor obținute din cercetările preliminare, a fost efectuată o **anchetă** la Ministerul Mediului și Pădurilor, constatându-se următoarele: Ministerul Mediului și Pădurilor cunoștea situația privind neaplicarea prevederilor art. 97 alin. (1) din Codul silvic; în situația aceasta se află aproximativ 800.000. cetățeni, însă niciodată nu au fost alocați bani în acest scop, iar orice ajutor de stat trebuie notificat Comisiei Europene; nerespectarea prevederilor legale a fost explicată de faptul că, potrivit art. 6 din Hotărârea Guvernului nr. 861/2009 pentru aprobarea Normelor metodologice de acordare, utilizare și control a sumelor anuale destinate gestionării durabile a fondului forestier proprietate privată a persoanelor fizice și a celui proprietate publică și privată a unităților administrativ-teritoriale și pentru aprobarea Procedurii de realizare a serviciilor silvice și de efectuare a controalelor de fond, formele de sprijin prevăzute de art. 97 alin. (1) lit. a)-c) din Codul silvic se vor finanța numai după primirea deciziei favorabile a Comisiei Europene privind ajutoarele de stat.

Apreciind că nu sunt respectate prevederile art. 97 alin. (1) din Codul silvic și că prevederile Hotărârii Guvernului nr. 861/2009 restricționează drepturi prevăzute de legea în aplicarea căreia a fost dată, Avocatul Poporului a sesizat primul-ministru al Guvernului.

Dosar nr. 2964/2010. Într-un alt caz, un deținut a sesizat instituția Avocatul Poporului în privința procedurii declarării refuzului de hrană, menționând că i s-a refuzat înregistrarea cererii privind refuzul de hrană în Penitenciarul București-Rahova. În urma **anchetei** efectuate de reprezentanții instituției Avocatul Poporului, a rezultat că deținutul a înaintat comandantului de secție o declarație datată 16 ianuarie 2010, potrivit căreia începând cu data de 15 ianuarie 2010 intra în refuz de hrană.

Referitor la cele constatate cu prilejul anchetei efectuate, a fost sesizată Administrația Națională a Penitenciarelor. Din analiza răspunsului formulat de autoritatea publică sesizată a rezultat că: petentul a înaintat o declarație de refuz de hrană datată 16 ianuarie 2010, în care era consemnat faptul că se afla în refuz de hrană din data de 15 ianuarie 2010; declarația a fost înmănată unui agent supraveghetor în data de 17 ianuarie 2010, care în data de 18 ianuarie 2010 a înmănat-o șefului de secție; șeful de secție a

solicitat deținutului să completeze un formular tipizat de cerere, în temeiul art. 2 din „Instrucțiunile privind regimul cererilor deținuturilor a căror competență de soluționare aparține administrației locului de deținere”, aprobate prin Decizia nr. 499/2007 a directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor, potrivit căruia „cererile a căror soluționare nu se realizează cu ocazia audiențelor sunt consemnate pe un formular tip și vizează un singur gen de solicitare”.

Administrația Națională a Penitenciarelor a menționat că Legea nr. 275/2006 nu prevede obligativitatea ca persoanele private de libertate să adreseze o cerere scrisă, în sensul Deciziei nr. 499/2007, prin care să facă cunoscut directorului penitenciarului că se află în refuz de hrană. Astfel, șeful secției a interpretat greșit dispozițiile legale, solicitându-i persoanei private de libertate să retranscrie declarația de refuz de hrană pe un formular tipizat.

Cazuri de referință pentru exemplificarea receptivității cu care unele autorități ale administrației publice au remediat deficiențele constatate de instituția Avocatul Poporului

În unele cazuri, Avocatul Poporului a constatat deficiențe în activitatea autorităților administrației publice, iar acestea și-au manifestat receptivitatea pentru remedierea erorilor constatate, prin soluționarea pozitivă a cazurilor sau prin acceptarea punctului de vedere al Avocatului Poporului.

Receptivitatea unor autorități ale administrației publice (Casa Locală de Pensii a Sectorului 4 București, Casa Națională de Pensii și alte Drepturi de Asigurări Sociale (CNPAS), Autoritatea Națională pentru Cetățenie, Instituția Prefectului Municipiul București) care au procedat la remedierea disfuncționalităților constatate cu prilejul anchetelor efectuate de Avocatul Poporului constituie exemple de bune practici.

Dosar nr. 196/2010. Un exemplu de soluționare pozitivă, prin acceptarea punctului de vedere exprimat de instituția Avocatul Poporului, l-a constituit receptivitatea cu care Casa Locală de Pensii a Sectorului 4 București a soluționat cazul unui petent care a reclamat tergiversarea soluționării cererii de recalculare a pensiei, depusă în anul 2009. Conform petiției, autoritatea publică sesizată i-a motivat că dosarul nu a fost identificat în arhiva instituției. Cu ocazia **anchetei** efectuate de reprezentanții instituției Avocatul Poporului la Casa Locală de Pensii a Sectorului 4 București s-a constatat că petentul solicitase revizuirea deciziei de pensionare, prin includerea în calcul a perioadei lucrate în C.A.P., conform adeverințelor depuse. Casa Locală de Pensii a Sectorului 4 București și-a însușit punctul de vedere al Avocatului Poporului și a procedat la revizuirea deciziei inițiale de pensie, cu includerea perioadei lucrate la C.A.P, emițând o nouă decizie de pensie și plata diferenței drepturilor de pensie.

Dosar nr. 1529/2010. O petentă a sesizat instituția Avocatul Poporului în privința tergiversării soluționării cererii de pensionare depusă în anul 2007. Cu ocazia **anchetei** efectuate de reprezentanții instituției Avocatul Poporului, s-a constatat că petenta solicitase acordarea drepturilor de pensie în sistemul public de pensii din România, în conformitate cu prevederile Convenției între R.P.R. și U.R.S.S., privind colaborarea în domeniul prevederilor sociale, care se aplica cu Republica Moldova. Având în vedere timpul îndelungat scurs de la data la care petenta a depus cererea de pensionare, în mare măsura din cauza insuficienței implicării a direcției de specialitate din CNPAS și a Direcției Politici

Salariale din cadrul Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale, reprezentanții Avocatului Poporului au solicitat CNPAS să ia toate măsurile pentru urgentarea soluționării cazului. Șeful Serviciului convenții, acorduri bilaterale și spațiu extracomunitar din cadrul CNPAS a luat legătura telefonic cu direcția de specialitate din cadrul Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale și a solicitat comunicarea, în regim de urgență a documentelor privind echivalarea salariilor petentei. Direcția Relații Externe din cadrul CNPAS a transmis Casei Județene de Pensii Harghita, instituția publică competentă în stabilirea și plata drepturilor de pensie în sistemul public de pensii din România, elementele metodologice necesare stabilirii acestor drepturi. Casa Județeană de Pensii Harghita a emis decizia privind acordarea drepturilor de pensie pentru limită de vârstă convenite petentei, începând cu anul 2008, data îndeplinirii condițiilor de pensionare.

Dosare nr. 2844/2010, 4848/2010, 4846/2010. Mai mulți petenți și-au exprimat nemulțumirea față de faptul că nu au primit răspunsuri la cererile adresate Autorității Naționale pentru Cetățenie din cadrul Ministerului Justiției și Libertăților Cetățenești, în termenul legal de 30 de zile prevăzut de Ordonanța Guvernului nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, cu modificările și completările ulterioare. Reprezentanții instituției Avocatul Poporului au efectuat o **anchetă** la Autoritatea Națională pentru Cetățenie, constatând că: Autoritatea Națională pentru Cetățenie se confrunta cu un volum mare de solicitări și o lipsă de resurse umane; în ziua în care este program cu publicul se primesc aproximativ 1000 de cereri, în condițiile în care personalul este de 18 angajați, față de numărul maxim de posturi prevăzut pentru anul 2010 la nivelul autorității, de 126 de angajați; tergiversarea soluționării cererilor petiționarilor se datorează și primirii cu întârziere a informațiilor solicitate de la alte autorități publice (Direcția Generală de Pașapoarte și Oficiul Român pentru Imigrări din cadrul Ministerului Administrației și Internelor, Serviciul Român de Informații Externe și Biroul Național Interpol).

Pentru anul 2010, Autoritatea Națională pentru Cetățenie și-a stabilit ca obiective: soluționarea cererilor de redobândire a cetățeniei române, înregistrate în evidențele instituției în perioada 2003-septembrie 2007 (aproximativ 11500 cereri); respectarea termenelor stabilite de lege prin soluționarea cererilor de acordare, redobândire și renunțare la cetățenia română.

Urmare a anchetei efectuate, Autoritatea Națională pentru Cetățenie a comunicat răspunsuri pentru soluționarea petițiilor adresate instituției Avocatul Poporului.

Dosar nr. 11989/2010. O petentă a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu tergiversarea soluționării de către Primăria Municipiului București a unui dosar având ca obiect solicitarea acordării de măsuri reparatorii prin echivalent pentru imobilele deținute. Petenta menționa că demersurile întreprinse la Primăria Municipiului București au rămas fără rezultat, astfel că s-a adresat instanței judecătorești, care a obligat Primăria Municipiului București, prin Primar General, să emită dispoziția motivată, prin care să propună acordarea de despăgubiri în condițiile legii speciale privind regimul de stabilire și plată a despăgubirilor aferente imobilelor preluate abuziv. Primăria Municipiului București a emis în luna iulie a anului 2009 dispoziția de acordare a despăgubirilor, care a fost trimisă Instituției Prefectului Municipiului București abia în luna octombrie 2010.

Cu ocazia anchetei efectuate la Instituția Prefectului Municipiului București, ne-a fost pus la dispoziție referatul conținând avizul de legalitate al Instituției Prefectului

Municipiului București asupra Dispoziției emise de Primarul General al Municipiului București și procesul-verbal de predare-primire a dosarelor cu aviz de legalitate transmise către Autoritatea Națională de Restituire a Proprietăților, din care rezulta că dosarul petentei a fost înaintat către Secretariatul Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor.

Cazuri de referință în care nu s-au constatat încălcări ale legii sau drepturilor petiționarilor

Într-un număr de 7 cazuri, Avocatul Poporului nu a constatat încălcări ale legii sau drepturilor petiționarilor.

Într-un număr de 7 cazuri, au fost efectuate anchete, ale căror rezultate nu au confirmat nemulțumirile exprimate de petiționari, însă au contribuit la clarificarea situațiilor reclamate. Redăm câteva exemple:

Dosare nr. 9093/2010, nr. 1318/2010 și nr. 97337/10368/2010. Cu ocazia anchetelor efectuate la Penitenciarele Botoșani și Craiova, Inspectoratul General al Poliției Române nu s-au constatat încălcări ale drepturilor persoanelor private de libertate. Astfel, deținuții beneficiau de hrană corespunzătoare cantitativ și calitativ și de asistență medicală corespunzătoare, își exercitau dreptul la plimbare și dreptul la cumpărături, camerele de detenție aveau luminozitate și erau ventilate corespunzător, persoanele arestate preventiv beneficiau de asistență psihologică în aresturile poliției.

Dosare nr. 3174/2010 și nr. 3175/2010. Doi petenți au sesizat instituția Avocatul Poporului în privința modului de aplicare a Legii-cadru nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, respectiv în privința litigiului cu șeful organizare, salarizare și resurse umane din cadrul Universității București, învinuit de lipsă de profesionalism.

Față de cele sesizate, a fost efectuată o **anchetă** la Universitatea București, ocazie cu care s-au constatat următoarele: salariul petentului, care solicitase lămuriri și explicații privind corectitudinea măsurilor privind salarizarea sa, era stabilit conform prevederilor Legii nr. 330/2009 și Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 17/2004 privind utilizarea veniturilor proprii obținute din instituțiile și unitățile de învățământ care organizează pe lângă acestea activități finanțate integral din venituri proprii; conflictul existent s-a aplanat, astfel că nu s-a considerat necesar să fie aplicată vreo sancțiune disciplinară de către conducerea Universității.

Dosar nr. 3708/2010. Un petent a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu litigiul său cu Primăria Oradea, afirmând că i se reține în mod ilegal o sumă de bani. În urma anchetei efectuate la Administrația Imobiliară din cadrul Primăriei Municipiului Oradea a rezultat că: petentul a fost evacuat din locuința atribuită din fondul de stat din Oradea, pentru neplata chiriei, în baza unei hotărâri judecătorești din anul 2002, prin care s-a dispus rezilierea contractului de închiriere, evacuarea familiei petentului și recuperarea debitului; din motive de ordin social, Primăria Municipiului Oradea i-a repartizat provizoriu petentului, în anul 2004, o altă locuință; s-a încheiat în anul 2005 un contract provizoriu de închiriere între cele două părți, pentru perioada 2005-2006, semnat numai de reprezentanții Primăriei Municipiului Oradea; petentul a făcut dovada plății chiriei până în anul 2007; în anul 2008, petentul a fost notificat de Administrația Imobiliară Oradea, cu

privire la denunțarea tacită a locațiunii intervenite după ajungerea la termen a contractului, solicitând predarea apartamentului și achitarea chiriei restante; au fost emise somații și titluri executorii față de petent, astfel încât, în cele din urmă Administrația Imobiliară Oradea a solicitat Casei Județene de Pensii Bihor înființarea popririi pe numele petentului pentru recuperarea chiriei restante.

Deoarece cazul menționat a avut ca obiect un contract, iar art. 61 din Legea locuinței nr. 114/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prevede că „orice litigiu în legătură cu aplicarea prevederilor legii se soluționează de către instanțele judecătorești”, petentul a fost îndrumat să se adreseze justiției.

Anchete efectuate în dosare în curs de soluționare:

În cazul a două dosare aflate în curs de soluționare, au fost efectuate 3 anchete. Astfel:

Dosare nr. 10949/10950/2010. Mamele a două deținute din Penitenciarul de Femei Târgșor ne-au sesizat în privința unui incident petrecut în acest penitenciar, în care unele deținute au fost agresate fizic de „forțele de ordine” și în privința transferării fiicelor lor în alte penitenciare, imediat după incident.

Referitor la cele sesizate a fost efectuată o anchetă la Penitenciarul de Femei Târgșor, din care au rezultat următoarele: fiicele petentelor au fost transferate în Penitenciarele Colibași și Poarta Albă cu aprobarea Administrației Naționale a Penitenciarelor; cele două deținute nu au fost supuse violențelor fizice, cu excepția folosirii cătușelor ca mijloace de imobilizare; Administrația Națională a Penitenciarelor cerceta incidentul petrecut în Penitenciarul de Femei Târgșor.

Rezultatele anchetei efectuate de instituția Avocatul Poporului au fost supuse atenției Administrației Naționale a Penitenciarelor, căreia i s-a solicitat examinarea posibilelor încălcări ale legii și a consecințelor acestora, în legătură cu aspectele semnalate în cele două petiții, precum și informarea Avocatului Poporului în legătură cu rezultatele cercetărilor efectuate cu privire la incidentele petrecute în Penitenciarul de Femei Târgșor.

De asemenea, instituția Avocatul Poporului a solicitat Penitenciarelor Colibași și Poarta Albă, penitenciare la care au fost transferate fiicele petentelor, să ne comunice dacă, cu ocazia examinării medicale la primirea în penitenciar, acestea au prezentat urme de violențe, respectiv dacă a fost consemnată vreo declarație a deținuților în acest sens.

Dosar nr. 11724/2010. O petentă a sesizat instituția Avocatul Poporului susținând că, deși Enel Energie Muntenia recunoștea o inversare între aparatele de măsură ce deservește două locuri de consum identificate cu coduri enel (unul dintre acestea aparținând petentei), nu lua măsurile legale ce se impuneau pentru a înlătura consecințele acestei greșeli. Petenta menționa că era pusă în situația de a suporta costuri mari, nejustificate la facturile de curent electric, cu toate că în imobilul în discuție (garsonieră) nu locuiește în mod continuu. Deși a reclamat în repetate rânduri această situație, prin e-mail și telefonic, întrucât nu există organizat un serviciu de audiențe, unde consumatorul să fie primit și să poată discuta cu o persoană autorizată și competentă, situația nu s-a rezolvat, iar apartamentul corespondent inversării beneficiază de facturi de curent având costuri 0, cu toate că există un consum casnic constant.

Față de cele expuse, au fost efectuate anchete la Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei și la Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor.

În urma anchetei efectuate, Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei ne-a comunicat că a solicitat date și informații pentru soluționarea aspectelor reclamate de petentă de la furnizorul S.C. ENEL Distribuție Muntenia S.A. și de la operatorul de distribuție S.C. ENEL Distribuție Muntenia S.A., din care a rezultat că, deși se recunoștea existența inversării în baza de date a contoarelor ce deservește cele două locuri de consum, nu fuseseră luate măsuri concrete pentru remedierea situației reclamate, în sensul corectării înregistrărilor din baza de date și emiterii facturilor de corecție.

Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei a solicitat în mod expres furnizorului S.C. ENEL Distribuție Muntenia S.A. și operatorului de distribuție S.C. ENEL Distribuție Muntenia S.A. să ia măsurile pentru remedierea situației reclamate, în caz contrar urmând a fi aplicată sancțiunea contravențională pentru nerespectarea măsurilor dispuse de ANRE.

Ulterior, Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei ne-a informat că: au fost efectuate modificările necesare în ceea ce privește seriile contoarelor și cantităților de energie electrică aferente locurilor de consum în discuție, fiind emise 10 facturi de corecție pentru anularea unor facturi emise pe parcursul anului 2010; s-a solicitat expres furnizorilor Enel Energie Muntenia S.A. și S.C. Enel Energie S.A., ca până la data de 25 ianuarie 2011 să fie luate măsurile necesare pentru remedierea deficiențelor privind înființarea unui serviciu de audiențe și a unei adrese de poștă electronică la care să poată fi transmise petițiile consumatorilor, în caz contrar urmând a fi aplicată o amendă contravențională. Instituția Avocatul Poporului va sesiza Guvernul în cazul în care nu vor fi dispuse măsurile necesare pentru remedierea deficiențelor privind înființarea deficiențelor și a unei adrese de poștă electronică, având în vedere că Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei a dispus ca Enel Energie Muntenia S.A. și S.C. Enel Energie S.A. să înființeze serviciile menționate.

În anul 2010 a fost formulată **1 recomandare**, prin care Avocatul Poporului a sesizat autoritățile administrației publice asupra ilegalităților actelor sau faptelor administrative. Prezentăm în cele ce urmează cazul care a generat emiterea recomandării adresate Ministrului Sănătății.

Dosar nr. 5709/2009. O petentă a sesizat instituția Avocatul Poporului exprimându-și nemulțumirea față de tratamentul și lucrarea dentară efectuate de un medic stomatolog, precum și față de faptul că nu a primit răspuns de la Comisia de monitorizare și competență profesională pentru cazurile de malpraxis din cadrul Direcției de Sănătate Publică a Municipiului București.

În privința aspectelor sesizate, instituția Avocatul Poporului a sesizat Direcția de Sănătate Publică a Municipiului București, în cadrul căreia funcționează Comisia de monitorizare și competență profesională pentru cazurile de malpraxis, care nu a comunicat un răspuns.

Pentru clarificarea aspectelor reclamate, a fost efectuată o anchetă la Comisia de monitorizare și competență profesională pentru cazurile de malpraxis din cadrul Direcției de Sănătate Publică a Municipiului București, ocazie cu care s-au constatat următoarele: existența unor dificultăți în legătură cu funcționarea Comisiei de monitorizare și

competență profesională pentru cazurile de malpraxis, deoarece în decursul ultimelor 6 luni nu se întrunise cvorumul necesar adoptării deciziilor; confirmarea lipsei răspunsului către petentă.

Pentru examinarea situației create de dificultățile întâmpinate în funcționarea Comisiei de monitorizare și competență profesională pentru cazurile de malpraxis, deoarece informațiile comunicate de Președintele Comisiei de monitorizare și competență profesională pentru cazurile de malpraxis nu au clarificat aspectele semnalate de petentă, instituția Avocatul Poporului s-a adresat Ministerului Sănătății, care, la rândul său a solicitat un punct de vedere Direcției de Sănătate Publică București.

Având în vedere sesizarea petentei și răspunsurile primite de la autoritățile publice implicate în soluționarea cazului, Avocatul Poporului a emis o Recomandare adresată ministrului sănătății, solicitând:

a) să se întreprindă demersurile necesare și să se dispună măsurile care se impun pentru reglementarea funcționării Comisiei de monitorizare și competență profesională pentru cazurile de malpraxis din cadrul Direcției de Sănătate Publică a Municipiului București.

b) să examineze situația creată prin tergiversarea soluționării sesizărilor privind cazurile de malpraxis de către Comisiei de monitorizare și competență profesională pentru cazurile de malpraxis din cadrul Direcției de Sănătate Publică a Municipiului București.

Autoritatea publică sesizată nu a comunicat instituției Avocatul Poporului niciun răspuns în legătură cu recomandarea emisă.

3. DOMENIUL DREPTURILE OMULUI, EGALITATE DE ȘANSE ÎNTRE BĂRBAȚI ȘI FEMEI, CULTE RELIGIOASE ȘI MINORITĂȚI NAȚIONALE

Sfera de competență a domeniului drepturile omului, egalitate de șanse între bărbați și femei, culte religioase și minorități naționale este vastă din punctul de vedere al drepturilor și libertăților a căror respectare este supravegheată.

Activitatea în acest domeniu a constat în **clarificarea** problematicilor semnalate în cererile primite de la petenți. De asemenea, nu se pot omite, atunci când facem referire la protecția drepturilor omului în general, colaborările pe care domeniul le-a avut în anul 2010 cu diverse autorități, întâlnirile cu reprezentanții unor O.N.G.- uri, participarea la seminarii, manifestări și grupuri de lucru pe această temă, articolele publicate în presă.

În anul 2010, la nivelul domeniului drepturile omului, egalitate de șanse între bărbați și femei, culte religioase și minorități naționale au fost înregistrate un număr de 746 petiții ceea ce reprezintă 15% din totalul de 5096 petiții înregistrate la sediul central al instituției Avocatul Poporului.

Pentru **88** din petițiile repartizate domeniului au fost făcute demersuri la autoritățile publice în vederea soluționării problemelor semnalate de petenți, iar pentru un număr de **658** dintre acestea, problemele reclamate au fost clarificate la nivelul domeniului, nefiind necesară sesizarea autorităților publice. În cazurile în care petițiile au vizat aspecte ce nu făceau obiectul de activitate al instituției (cca. 6%), petenții

au fost îndrumați către instituțiile abilitate de lege să soluționeze problemele lor, fiindu-le indicată calea legală ce o aveau de urmat. Aspectele semnalate în petițiile repartizate domeniului s-au referit cu precădere la încălcări ale dreptului de petiționare, egalității în drepturi, ale dreptului la informație corelat cu încălcări ale dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică și în mai mică măsură la încălcări ale celorlalte drepturi și libertăți fundamentale.

În situația în care autoritățile publice nu au răspuns solicitărilor sau răspunsurile primite nu au clarificat problemele petiționarilor, au fost **sesizate** autoritățile administrației publice ierarhic superioare și s-a efectuat o **anchetă** la Primăria Sectorului 3 București.

3.1 Drepturile omului

Se evidențiază petițiile privind dreptul de petiționare, în număr de 446 și cele cu privire la încălcarea dreptului la informație, acestea fiind în număr de 137, împreună reprezentând peste 78% din petițiile soluționate.

Persoanele fizice au semnalat încălcări ale următoarelor drepturi și libertăți fundamentale: unitatea poporului și egalitatea în drepturi (art. 4 și 16); dreptul cetățenilor străini și apatrizi (art.18); dreptul la viață și la integritate fizică și psihică (art. 22); viața intimă, familială și privată (art. 26); libertatea conștiinței (art. 29); libertatea de exprimare (art. 30); dreptul la informație (art. 31); dreptul la ocrotirea sănătății (art. 34); dreptul la mediu sănătos (art. 35); dreptul de vot (art. 36); dreptul de a fi ales (art. 37); dreptul de a fi ales în Parlamentul European (art. 38); dreptul de petiționare (art. 51); dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică (art. 52). Dintre petițiile repartizate

acestui domeniu în care au fost semnalate încălcări ale drepturilor și libertăților fundamentale, se evidențiază petițiile privind dreptul de petiționare, în număr de **446**, și cele cu privire la încălcarea dreptului la informație, acestea fiind în număr de **137**, împreună reprezentând peste **78%** din petițiile soluționate de colectivul domeniului.

Pe locul următor, în număr de **75**, reprezentând **10%** din numărul petițiilor soluționate, se situează cele prin care s-au sesizat încălcări ale dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică.

Faptul că și în anul 2010, sesizările persoanelor fizice au vizat într-un procent destul de mare posibile încălcări ale dreptului la informație, ale dreptului de petiționare, precum și ale dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică, demonstrează că există cazuri în care, în instituțiile administrației publice locale și centrale, funcționarii publici sunt nesiguri pe ei, iar capacitatea managerială de implementare a responsabilităților descentralizate nu este consolidată. Cu toate că s-au înregistrat reale progrese, încă este nevoie de eforturi considerabile pentru ameliorarea calității serviciilor prestate pentru cetățeni.

În ceea ce privește petițiile având ca obiect o posibilă încălcare a egalității în drepturi a cetățenilor (art. 4 și art. 16), acestea au fost în număr de **8**, reprezentând **1%** din numărul total al petițiilor repartizate domeniului. Ca și în anul trecut, numărul acestora a fost relativ redus, influențat fiind de creșterea adresabilității cetățenilor față de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, ca autoritate de stat în domeniul discriminării, autonomă, cu personalitate juridică, aflată sub control parlamentar și garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării, în conformitate cu legislația internă în vigoare și cu documentele internaționale la care România este parte.

■ egalitatea în drepturi (art. 4 și art. 16 din Constituție)

Cele **8** petiții având ca obiect o posibilă încălcare a egalității în drepturi a cetățenilor au vizat: pretinse încălcări ale capitolului IV din Legea nr. 329/2009 privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri, unele prevederi din Legea nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989, și pentru suspendarea aplicării unor dispoziții din titlul VII al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, prevederi ale regulamentelor interne ale școlilor și, nu de puține ori, s-a cerut sesizarea directă a Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a unor prevederi legale.

Problematica discriminării, rareori invocată de petenți, a fost totuși prezentă și în acest an, în special, după promovarea modificărilor aduse la Legea nr. 330/2009 și la Legea nr. 221/2009.

De asemenea, a fost invocată problematica discriminării pe criterii de orientare sexuală (la un șantier naval din mun. Galați, cazul nefiind de competența materială a instituției noastre a fost retransmis, spre o competentă soluționare Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării) și pe criterii de apartenență la etnia romă (cazul cetățenilor români de etnie romă repatriați din Franța. Cazuri similare care au făcut deja obiectul unei „Scrișori deschise”, adresată de Avocatul Poporului: Ombudsmanilor Uniunii

Europene, Mediatorului European și Președintelui Institutului Ombudsmanului Internațional - Regiunea Europeană, încă din anul 2008). În același context, au existat sesizări privind reglementările legale privind exercitarea profesiei de kinetoterapeut.

Cetățeni din Republica Moldova s-au adresat instituției Avocatul Poporului, într-un număr semnificativ mai mare decât în anul 2009, susținând că sunt discriminați. Apreciem că, prin dese demersuri făcute de Domeniul drepturile omului, egalitate de șanse între bărbați și femei, culte religioase și minorități naționale, la Autoritatea Națională pentru Străini, la Ministerul Afacerilor Externe și la Guvern, instituția Avocatul Poporului a contribuit la urgentarea aprobării dosarelor privind redobândirea cetățeniei române.

FIȘE DE CAZ

Dosar nr. 3816/2010. Instituția Avocatul Poporului a fost sesizată de familia Ștefan (nume fictiv) din Republica Moldova, titulari ai cererilor de redobândire a cetățeniei române nr. 11.701/RD/2003 și respectiv nr. 11702/RD/2003. Întrucât de la acea dată nu au mai primit nicio comunicare oficială, petenții s-au adresat Direcției cetățenie din cadrul Ministerului Justiției, solicitând să li se precizeze care este stadiul rezolvării dosarelor lor. La această solicitare nu au primit, de asemenea, niciun răspuns.

Urmare a demersului întreprins de instituția Avocatul Poporului la Direcția Cetățenie din cadrul Ministerului Justiției, prin adresa înregistrată la instituția Avocatul Poporului sub nr. 6534 din 28. 06. 2010, Autoritatea Națională pentru Cetățenie ne-a adus la cunoștință faptul că, dosarul petenților a fost aprobat prin Ordinul Președintelui Autorității Naționale pentru Cetățenie nr. 30/P/01. 06. 2010.

Dosar nr. 9939/2010. Instituția Avocatul Poporului a fost sesizată de vicepreședintele Asociației Etnicilor Turci din România care a arătat că s-a adresat cu o petiție Secretariatului General al Guvernului (nr. 17/12.328 din 28. 10. 2009), solicitând recunoașterea statutului de organizație neguvernamentală de utilitate publică, dar nu a primit niciun răspuns scris.

Urmare a demersului întreprins de instituția Avocatul Poporului la Secretariatul General al Guvernului, prin adresa înregistrată la instituția Avocatul Poporului sub nr. 10. 605 din 18 octombrie 2010, s-a transmis un răspuns, din care rezulta faptul că, Secretariatul General al Guvernului a retransmis petiția Departamentului pentru Relații Interetnice anexând și răspunsul departamentului. Din răspunsul Departamentului pentru Relații Interetnice rezulta faptul că acesta a transmis organizației, condițiile legale în care asociația poate obține statutul de organizație neguvernamentală de utilitate publică.

■ dreptul la viață și la integritate fizică și psihică (art. 22 din Constituție)

Numărul petițiilor repartizate domeniului drepturile omului, egalitate de șanse între bărbați și femei, culte religioase și minorități naționale, în care au fost semnalate pretense încălcări ale art. 22 din Constituție a fost de **2**. Au fost relevate aspecte privind conflicte private, între petiționari și terțe persoane (membrii familiei, rude, vecini), iar pentru soluționarea acestora instituția Avocatul Poporului a îndrumat petiționarii cu privire la demersurile legale pe care le aveau de întreprins.

■ dreptul la viață intimă, familială și privată (art. 26 din Constituție)

Lezarea acestui drept a constituit obiectul a **2** petiții ce au revenit spre soluționare domeniului.

Petițiile s-au referit la reclamațiile repetate ale cetățenilor privind încălcarea, de către terțe persoane a Legii nr. 506/2004 privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice și au fost retrasmise, spre o competență soluționare Autorității Naționale pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal.

■ **dreptul la informație (art. 31 din Constituție)**

Petițiile având drept obiect dreptul la informație au fost în număr de **137**, ceea ce reprezintă un procent de **19 %** din totalul petițiilor repartizate domeniului.

Din analiza petițiilor în care s-a invocat încălcarea dreptului la informație, s-a observat că nu toți petenții au făcut dovada că s-au adresat anterior autorităților publice reclamate. Din cauza acestui fapt, instituția Avocatul Poporului nu a putut să-i sprijine direct, pentru soluționarea petițiilor depuse, dar a indicat petenților procedurile legale ce trebuie urmate.

Principalele aspecte sesizate în aceste petiții s-au referit la solicitarea de informații cu privire la: instituțiile cărora le pot fi semnalate cazuri de corupție din România; prevederile legale privind atribuirea locurilor de parcare; normele legale privind respectarea liniștei cetățeanului; modul de aplicare a Legii nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989; Legea nr. 341/2004 a recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989 și demersurile ce trebuie întreprinse; reglementarea activității de soluționare a petițiilor; Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public; activitatea, adresa și programul audiențelor acordate la sediul central al instituției Avocatul Poporului sau la birourile teritoriale, precum și condițiile în care se acordă ajutorul public judiciar în materie civilă, potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, aprobată cu modificări prin Legea nr. 193/2008.

Examinarea petițiilor privind dreptul la informație a evidențiat faptul că, există unele autorități și instituții publice care nu-și respectă obligația constituțională de a da solicitanților informațiile cerute, la termenele și în condițiile prevăzute de Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare.

Domeniul de activitate a acționat prompt, sesizând primăriile, prefecturile, Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor, Arhivele Naționale, Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor, casele teritoriale de pensii, care nu și-au respectat obligația de a răspunde solicitărilor petenților cu privire la treburile publice și problemele de interes personal.

În frecvente situații, petițiile au fost transmise spre competență soluționare altor autorități publice care aveau în competență soluționarea problemelor sesizate.

FIȘE DE CAZ

Dosar nr. 267/2010. Pavel (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului, susținând că s-a adresat Secretariatului de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989, pentru obținerea de informații privind stadiul rezolvării dosarului său, dar nu a primit niciun răspuns.

Urmare a demersurilor întreprinse de instituția Avocatul Poporului la Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989, prin adresa nr. 18/1664/

17. 02. 2010, s-a comunicat un răspuns din care rezulta faptul că certificatul de revoluționar (preschimbat) al petentului se afla la tipărit, urmând a-i fi eliberat.

Dosar nr. 4114/2010. Vasile (nume fictiv) arăta în petiția sa, că s-a adresat Ministerului Administrației și Internelor solicitând unele informații privind domeniul public dintr-o comunitate locală, dar nu a primit niciun răspuns.

În urma demersurilor întreprinse de instituția Avocatul Poporului, s-a primit din partea Direcției Generale pentru Relația cu Comunitățile Locale din cadrul Ministerului Administrației și Internelor, adresa nr. 621.358/LG/622.337/10 august 2010, din care rezulta că informațiile solicitate de petent au fost puse la dispoziția acestuia.

Dosar nr. 6441/2010. Raluca (nume fictiv) a susținut că atât Consiliul Local Babana (prin adresa nr. 1 din 12 mai 2010), cât și petenta în calitate de consilier local, s-au adresat Ocolului Silvic Cotmeana, județul Argeș, solicitând unele informații, în vederea încasării unor taxe locale, dar Ocolului Silvic Cotmeana, județul Argeș, nu a transmis niciun răspuns.

Urmare a demersului întreprins de instituția Avocatul Poporului la Direcția Silvică Argeș, s-a comunicat un răspuns, din care rezulta faptul că atât petenta, cât și Consiliul Local Babana au primit informațiile solicitate de la Ocolului Silvic Cotmeana, județul Argeș.

■ dreptul la ocrotirea sănătății (art. 34 din Constituție)

Numărul petițiilor având ca obiect dreptul la ocrotirea sănătății a fost de 7.

Petițiile au semnalat diferite aspecte privind: drepturile persoanelor beneficiare ale prevederilor unor legi speciale (Legea nr. 44/1994 privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război, republicată), serviciile oferite de medicul de familie, acordarea medicamentelor compensate, unele drepturi pretins încălcate în cazul persoanelor cu handicap, cazuri de nerespectare a programelor naționale de sănătate, greutatea în finanțarea tratamentelor sau a intervențiilor medicale în străinătate.

■ dreptul la mediu sănătos (art. 35 din Constituție)

Petițiile repartizate domeniului drepturile omului, egalitate de șanse între bărbați și femei, culte religioase și minorități naționale, care au vizat încălcarea dreptului la un mediu sănătos au fost în număr de 3.

Numărul mic de petiții din această categorie se poate explica și prin faptul că instituțiile competente în soluționarea unor astfel de cazuri, în primul rând Garda Națională de Mediu, Agenția Națională pentru Protecția Mediului, Agenția Națională pentru Substanțe și Preparate Chimice Periculoase din cadrul Ministerului Mediului au fost mult mai vizibile datorită mijloacelor de intervenție și de sancționare pe care legea le pune la dispoziție, astfel că persoanele au avut posibilitatea să se adreseze direct acestor instituții.

Aspectele sesizate în petiții s-au referit, în special, la respectarea dispozițiilor legale privind: asigurarea unui mediu înconjurător sănătos și echilibrat ecologic; încălcarea normelor privind nivelul de zgomot ambiental; impactul negativ rezultat din amplasamentul unei stații de transfer deșeuri pe raza unei localități etc.

■ dreptul de petiționare (art. 51 din Constituție)

Dreptul de petiționare, care face parte din categoria drepturilor garanții, fiind invocat în numărul cel mai mare de petiții soluționate la nivelul domeniului: 446. Încălcarea sa este asociată cu încălcarea unuia sau mai multor drepturi, spre exemplu, dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică, dreptul de proprietate privată, dreptul la

un nivel de trai decent, dreptul la informație, prevăzute de art. 52, art. 44, art. 47 și art. 31 din Constituție.

Astfel, persoanele fizice au adus la cunoștința Domeniului de activitate că s-au adresat unor autorități publice prin cereri, reclamații, sesizări, propuneri pentru rezolvarea unor probleme de ordin personal (cum ar fi: soluționarea unor aspecte privind pensiile; proprietatea; acordarea ajutorului social; acordarea de lămuriri cu privire la stadiul de soluționare al notificărilor depuse de persoanele îndreptățite privind stadiul de soluționare a dosarelor privind compensațiile acordate conform Legii nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, republicată; preschimbarea certificatelor de revoluționari și acordarea drepturilor prevăzute de Legea nr. 341/2004 a recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989; redobândirea cetățeniei române, dar au întâmpinat greutăți din partea autorităților publice sesizate, cu privire la comunicarea stadiului de soluționare în care se află dosarul depus, precum și cu privire la data și forma în care petenții pot primi ceea ce legea dispune.

De asemenea, au fost semnalate situații în care unele autorități publice au refuzat să înregistreze petițiile. În alte situații, deși petiția era înregistrată, autoritățile publice sesizate fie nu au transmis petentului răspunsul în termenul prevăzut de lege, fie au tergiversat soluționarea aspectelor semnalate.

Instituția Avocatul Poporului, prin domeniul drepturile omului, egalitate de șanse între bărbați și femei, culte religioase și minorități naționale a intervenit de fiecare dată cu promptitudine în sprijinul petenților și solicitărilor acestora, adresându-se la toate nivelele prevăzute de lege, în vederea primirii răspunsului solicitat.

Deși nu s-au semnalat în final cazuri de refuz al autorităților de a răspunde sesizărilor noastre, s-au semnalat cazuri în care au fost necesare numeroase reveniri pentru a se obține un răspuns, în special din partea autorităților publice locale.

FIȘE DE CAZ

Dosar nr. 400/2010. Instituția Avocatul Poporului a fost sesizată de Daniela (nume fictiv) solicitând sprijin privind soluționarea petiției adresate Președintelui României, petiție care a fost redirectionată spre o competență soluționare Ministerului Administrației și Internelor. Petenta susținea că nu a primit niciun răspuns.

Urmare a demersurilor întreprinse de instituția Avocatul Poporului la Ministerul Administrației și Internelor, prin adresa nr. 15422 din 27.04.2010, s-a comunicat răspunsul solicitat.

Dosar nr. 5174/2010. Instituția Avocatul Poporului a fost sesizată de Dana (nume fictiv) care susținea că nu a primit niciun răspuns, la petiția adresată Comisariatului Regional pentru Protecția Consumatorilor București – Ilfov.

Urmare a demersurilor repetate întreprinse de instituția Avocatul Poporului la Comisariatul Regional pentru Protecția Consumatorilor București – Ilfov, prin adresa nr. 10294 din 27.09.2010, petentei i s-a transmis răspunsul solicitat.

■ **dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică (art. 52 din Constituție)**

Dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică a fost invocat într-un număr relativ mare de petiții repartizate domeniului (75), aspectul putând fi apreciat ca un aspect negativ privind realizarea reformei administrației publice.

Ca și în anii precedenți, nu toți petenții s-au adresat mai întâi sau nu au făcut dovada că s-au adresat autorităților publice reclamate. Din cauza acestui fapt, instituția Avocatul Poporului nu a putut să-i sprijine direct, pentru soluționarea petițiilor depuse, dar a indicat petenților procedurile legale ce trebuie urmate.

O bună parte dintre petenți au fost vătămați în drepturile lor de către instituții și autorități ale administrației publice prin refuzul sau întârzierea răspunsului la diferite petiții, care au împiedicat intrarea în drepturi la termenul prevăzut de lege sau în condițiile acesteia. De aceea, de cele mai multe ori încălcarea dreptului persoanei vătămate s-a realizat corelativ cu încălcarea dreptului de petiționare. Mai reprezentative sunt cazurile pe care le prezentăm în continuare.

FIȘE DE CAZ

Dosar nr. 5808/2010. Constantin (nume fictiv) în numele tatălui său, și-a exprimat nemulțumirea față de faptul că s-a adresat în repetate rânduri, Secretariatului de Stat pentru Problemele Revoluționarilor prin petițiile înregistrate sub nr. 18/6777 din 30.04.2010 și nr. 18/8446 din 27.05.2010 cu privire la eliberarea certificatului de revoluționar al tatălui său, dar răspunsurile primite au fost doar formale.

Urmare a demersurilor întreprinse, Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor a transmis adresa nr. 18/13878 din 18.11.2010, în care se menționează că în data de 1.11.2010, petentul a ridicat certificatul de revoluționar al tatălui său, cât și adeverința necesară la Casa de Pensii, documente eliberate împreună, în cazul persoanelor care pot beneficia de prevederile Legii nr. 347/2006 pentru modificarea și completarea Legii recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989 nr. 341/2004. Totodată, autoritatea publică reclamată a ținut să sublinieze faptul că, petentului nu i s-a eliberat certificatul de revoluționar mai devreme, întrucât nu a depus documentele necesare atât la asociația de revoluționari care reprezenta interesele tatălui său, cât și la Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor.

Dosar nr. 7111/2010. Jan (nume fictiv) a reclamat faptul că, deși a revenit cu o petiție la Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității – CNSAS, intrare nr. P32224/01 din 20.05.2010, solicitând o xerocopie de pe dosarul de securitate al tatălui său, nu a primit niciun răspuns.

Urmare a demersului întreprins de instituția Avocatul Poporului la Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, această autoritate a comunicat adresa înregistrată la instituția Avocatul Poporului sub nr. 8743 din 25.08.2010, din care rezultă faptul că cererea petentului este în stadiul final de procesare, urmând ca acesta să fie invitat să ridice copiile solicitate. Răspunsul primit a fost comunicat și petentului.

Dosar nr. 8788/2010. Dumitra (nume fictiv) a susținut că s-a adresat cu mai multe petiții Primăriei Sectorului 4 București, reclamând unele nereguli apărute în evidența contabilă a asociației de proprietari, dar a primit mai multe răspunsuri pe care le-a apreciat ca fiind “incomplete și neconcludente”.

Urmare a demersului întreprins de instituția Avocatul Poporului la Primăria Sectorului 4 București, autoritatea publică a comunicat adresa înregistrată la instituția Avocatul Poporului sub nr. 10174 din 30.09.2010, din care rezulta faptul că, în data de 8.10.2010, asociația de proprietari reclamată a fost convocată la sediul acesteia, în vederea verificării celor reclamate de petent.

3.2 Egalitate de șanse între bărbați și femei, culte religioase și minorități naționale

În anul 2010, domeniului drepturile omului, egalitate de șanse între bărbați și femei, culte religioase și minorități naționale nu i-au revenit spre soluționare petiții privind egalitatea de șanse între bărbați și femei.

Privind libertatea conștiinței sau privind libertatea de organizare a cultelor religioase, petițiile adresate au vizat doar aspecte privind modul de numire a preoților în unele parohii sau preținse abuzuri făcute de unii reprezentanți ai cultelor religioase, aspecte care excedează competenței instituției Avocatul Poporului.

Instituția Avocatul Poporului a continuat demersurile în vederea stabilirii unor parteneriate între instituția Avocatul Poporului și organizațiile diferitelor minorități naționale.

Considerăm că lipsa unor petiții în domeniile egalitate de șanse între bărbați și femei și culte religioase se explică prin existența la nivel statal a unor autorități publice cu atribuții în aceste domenii. Menționăm astfel, că în domeniul egalității de șanse între bărbați și femei, la nivel statal funcționează mai multe autorități publice și structuri organizatorice, dintre care amintim: Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale; Comisia pentru egalitate de șanse pentru bărbați și femei a Camerei Deputaților; Comisia pentru egalitate de șanse a Senatului; Comisia națională în domeniul egalității de șanse între femei și bărbați; Comisia județeană, respectiv a municipiului București, în domeniul egalității de șanse între femei și bărbați; Consiliul Economic și Social, prin Comisia pentru egalitatea de șanse și tratament. De asemenea, în domeniul cultelor religioase, la nivel statal este organizat și funcționează Secretariatul de Stat pentru Culte, iar în cadrul Parlamentului, funcționează Comisia pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale a Camerei Deputaților și Comisia pentru drepturile omului, culte și minorități a Senatului.

În ceea ce privește sesizările privind drepturile minorităților naționale, menționăm faptul că, fără a deține o evidență numerică a petițiilor adresate de persoane aparținând minorităților naționale, ci doar pe drepturi încălcate, dintre persoanele fizice care s-au adresat instituției Avocatul Poporului sesizând preținse încălcări ale prevederilor art. 16 din Constituție, pe primul loc se situează cele de etnie romă, aspectul cel mai relevant fiind reclamațiile transmise de unele organizații neguvernamentale în care se semnalau problemele întâmpinate de cetățenii români de etnie romă, repatriați din Franța. De asemenea, s-au mai adresat Domeniului, Comunitatea Armână din România (nerecunoscută ca minoritate națională), invocând drepturile etniei aromâne și Asociația Etnicilor Turci.

Majoritatea petițiilor au fost clarificate, pentru restul indicându-se procedurile de urmat sau instituțiile competente, oferindu-se îndrumări și explicații.

Având în vedere aspectele menționate mai sus, pentru a cunoaște care sunt problemele cu care se confruntă minoritățile naționale din țara noastră și a stabili cu ce poate veni în ajutorul acestora, instituția noastră a continuat demersurile în vederea stabilirii unor parteneriate între instituția Avocatul Poporului și organizațiile diferitelor minorități naționale.

Apreciem totuși că numărul mic al petițiilor formulate de reprezentanți ai minorităților naționale se explică și prin existența la nivel statal a autorităților publice cu atribuții în domeniu. Concret, avem în vedere: Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării; Agenția Națională pentru Romi; Centrul Național de Cultură al Romilor; Departamentul pentru Relații Interetnice; Consiliul Minorităților Naționale; Comisia pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale a Camerei Deputaților; Comisia pentru drepturile omului, culte și minorități a Senatului.

4. DOMENIUL DREPTURILE COPILULUI, ALE FAMILIEI, TINERILOR, PENSIONARILOR, PERSOANELOR CU HANDICAP

În anul 2010, instituția Avocatul Poporului a fost sesizată cu un număr de 893 petiții referitoare la domeniul drepturilor copilului, ale familiei, tinerilor, pensionarilor, persoanelor cu handicap. Numărul petițiilor clarificate ca urmare a intervenției instituției Avocatul Poporului, la domeniul drepturilor copilului, familiei, tinerilor, pensionarilor, persoanelor cu handicap, a fost de 159, iar din acestea 79% au fost soluționate în favoarea petenților. În celelalte cazuri, problemele sesizate au fost clarificate la nivelul domeniului, fără intervenție la autoritățile publice.

4.1 Drepturile copilului

În detalierea dispozițiilor constituționale referitoare la regimul special de protecție și asistență al copiilor în realizarea drepturilor lor, Legea nr. 272/2004 conține prevederi care reglementează drepturile copilului de a beneficia de respectarea personalității și individualității sale, de a se bucura de cea mai bună stare de sănătate, de a primi o educație care să permită dezvoltarea, în condiții nediscriminatorii, a aptitudinilor și personalității sale, de a fi protejat împotriva oricăror forme de violență, abuz, rele tratamente sau neglijență, de a fi protejat împotriva oricărei forme de exploatare.

Implementarea acestei legislații a permis crearea unui sistem modern european de protecție a drepturilor copilului, armonizat cu tratatele internaționale la care România este parte, cu Convenția din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, republicată, și cu Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Principalele aspecte reținute din cele **58 petiții** adresate domeniului drepturilor copilului, au vizat solicitarea de informații privind încredințarea copilului unuia dintre părinți, drepturile și obligațiile părinților divorțați față de copiii minori rezultați din căsătorie, plata

ori majorarea pensiei de întreținere, drepturile și obligațiile tutorelui față de copilul minor avut în îngrijire, dreptul la învățătură, posibilitățile legale de acordarea a unor forme de ajutor pentru creșterea copilului, precum și nemulțumirile unuia dintre părinți față de conținutul unor hotărâri judecătorești prin care minorul era încredințat celuiilalt părinte, acordarea indemnizației pentru creșterea copilului, în cazul sarcinilor multiple, accesul la sănătate, decontarea cheltuielilor de transport pentru elevii ce nu pot fi școlarizați în localitatea de domiciliu.

FIȘA DE CAZ

Dosar nr. 5811/2010 Petenta, în numele colectivului de părinți ai copiilor dintr-o grădiniță din municipiul Galați, ne-a sesizat cu privire la problemele legate de spațiul necesar desfășurării activității grădiniței și posibila desființare a acesteia.

Colectivul de părinți solicita găsirea unei soluții financiare pentru ca această grădiniță să poată funcționa și în viitor, prin cumpărarea părții din imobil care a fost

retrocedată fostului proprietar și continuarea lucrărilor de extindere, cu mențiunea că extinderea propusă de Primăria Municipiului Galați nu rezolvă integral problema spațiului în această grădiniță, în raport cu numărul copiilor.

Această grădiniță este singura unitate care funcționează cu program prelungit în zona Parc CFI Bariera Traian, blocuri ANL-gară, Calea Prutului.

Față de conținutul petiției și de actele atașate, a fost sesizat Primarul municipiului Galați.

Din examinarea răspunsului transmis instituției Avocatul Poporului, s-a reținut că, în condițiile în care, în bugetul pe anul 2010, nu există sumele necesare pentru achiziționarea părții de imobil puse în posesia proprietarului și nici pentru continuarea investiției „extindere cu 2 săli de grupă, regim de înălțime P+1” în incinta Grădiniței nr. 5 „Elena Doamna” din Galați, Primăria Municipiului Galați a finanțat investiția Grădinița nr. 24 „Mugurel” cu cinci săli de grupă, în incinta Școlii Gimnaziale nr. 20 „Traian” și a solicitat Inspectoratului Școlar al Județului Galați să analizeze posibilitatea instituirii activității cu program prelungit la Grădinița nr. 24 „Mugurel”, în vederea soluționării situației sesizate de colectivul de părinți mai sus menționat.

Dosar nr. 2221/2010 Petentul reclama faptul că Agenția Județeană pentru Prestații Sociale Sibiu refuză să acorde drepturile de alocație de stat pentru copii pentru fiul său minor. Copilul nu a mai primit alocația de stat din luna martie 2007, de când frecventează școala în Spania.

Instituția Avocatul Poporului a sesizat Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale.

Din examinarea răspunsului primit, am reținut că Regulamentul (CE) 1408/71 privind coordonarea sistemelor de securitate socială în UE, care se aplică atât în Spania, cât și în România, are un caracter obligatoriu și prevalează asupra legislației naționale. Având în vedere că atât petentul, cât și soția lui prestează activitate lucrativă în Spania, statul prioritar pentru acordarea prestațiilor familiale este Spania. Autoritățile spaniole au confirmat dreptul fiului petentului la alocație, în cuantum de 24,25 Euro. Pentru a putea beneficia de acest drept, i s-a recomandat petentului să se adreseze instituției competente din Spania.

* *

Un alt aspect al activității în care a fost implicat domeniul de specializare cu privire la copii și la persoanele cu handicap, a constat în participarea la cele **două acțiuni** de acordare de sprijini material, desfășurate la: Școala generală cu clasele I-VIII din comuna Ghidici, județul Dolj și la Centrul de recuperare și reabilitare a persoanei cu dizabilități, Târgu Ocna, județul Bacău.

* În data de 7 iunie 2010, a avut loc acțiunea de acordare de ajutoare sociale la Școala Generală cu clasele I-VIII din Comuna Ghidici, Județul Dolj. Ajutoarele ce au fost oferite unui număr de 59 de copii, băieți și fete, elevi ai acestei școli, cu vârste cuprinse între 7 și 14 ani, au constat în bunuri de uz personal (îmbrăcăminte și încălțăminte) și rechizite.

* În data de 29 iulie 2010 a avut loc acțiunea de acordare de ajutoare sociale la Centrul de Recuperare și Reabilitare a Persoanei cu Dizabilități Tg.Ocna, din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Bacău.

Ajutoarele au fost oferite celor 50 de persoane adulte ocrotite în această unitate, cu vârste cuprinse între 29 și 55 de ani, și au constat în îmbrăcăminte, încălțăminte și produse de igienă personală.

4.2 Drepturile familiei

Legislația privind drepturile familiei cuprinde, în principal, Codul familiei, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, Legea nr. 273/2004 privind regimul juridic al adopției, republicată și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 148/2005 privind susținerea familiei în vederea creșterii copilului, aprobată cu modificări și completări de Legea nr. 7/2007, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 114/1996 a locuinței, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În majoritatea cazurilor, petenții au solicitat informații cu privire la: pensia de întreținere și pensia de urmaș, indemnizația de văduvă de veteran de război, exercitarea drepturilor părintești, regimul juridic al bunurilor dobândite în timpul căsătoriei.

În cele 49 de petiții primite la domeniul drepturile copilului, ale familiei, tinerilor, pensionarilor, persoanelor cu handicap, cu privire la protecția drepturilor familiei, în majoritatea cazurilor, petenții au solicitat informații cu privire la: pensia de întreținere și pensia de urmaș,

indemnizația de văduvă de veteran de război, exercitarea drepturilor părintești, regimul juridic al bunurilor dobândite în timpul căsătoriei, efectele adopției, dreptul la moștenire, stabilirea filiației față de tată, recunoașterea hotărârilor de încredințare a copilului, definitive și irevocabile, de către autoritățile competente din alte state. De asemenea, petenții au manifestat nemulțumiri față de prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 71/2009 privind plata unor sume prevăzute în titluri executorii având ca obiect acordarea de drepturi salariale personalului din sectorul bugetar, astfel cum au fost modificate prin art. I din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 45/2010 pentru modificarea art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 71/2009, prin care și plata indemnizației pentru creșterea copilului, actualizată, conform hotărârii judecătorești definitive și irevocabile, a fost supusă eșalonării.

Un alt aspect desprins din petiții a privit dificultățile întâmpinate în obținerea unei locuințe sociale.

La domeniul drepturile copilului, ale familiei, tinerilor, pensionarilor, persoanelor cu handicap, au fost primite și critici privitoare la dispozițiile Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului și ale Legii nr. 273/2004 privind regimul juridic al adopției, republicată. Criticile au vizat, în esență, prevederile art. 45 din Legea nr. 273/2004 privind regimul juridic al adopției, republicată, în sensul că acestea încălcău dispozițiile art. 21 lit. b) din Convenția Organizației Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului, care prevede că adopția internațională poate fi considerată ca un mijloc alternativ de asigurare a îngrijirii necesare copilului, ca și faptul că, în general, adopția nu este tratată ca o prioritate, iar familiile nu sunt încurajate să adopte, în condițiile în care reintegrarea copilului abandonat în familia naturală are rezultate slabe, astfel că, din totalul de aprox. 70.000 de copii din sistemul de protecție numai 1300-1400 de copii sunt adoptați.

FIȘE DE CAZ

Dosar nr. 1841/2010. Elena (nume fictiv) a solicitat sprijinul instituției Avocatul Poporului în vederea soluționării situației locative a familiei sale. Petenta susținea că, din culpa autorității publice locale, respectiv a Primăriei Sectorului 3, era tergiversată atribuirea unei locuințe sociale. Instituția Avocatul Poporului a solicitat Primăriei Sectorului 3 explicații detaliate cu privire la situația reclamată, respectiv, considerentele pentru care petentei nu i s-a atribuit o locuință și poziția sa în listele de acordare a locuințelor sociale. Urmare a demersului întreprins, am primit din partea Primăriei Sectorului 3 adresa înregistrată la instituția Avocatul Poporului sub nr. 3847 din 14 aprilie 2010, prin care s-a comunicat că petenta nu s-a mai prezentat la primărie pentru reactualizarea dosarului pentru locuință socială, motiv pentru care nu a fost inclusă pe lista de priorități pe anul 2010.

Dosar nr. 5341/2010. Maria (nume fictiv) ne-a sesizat cu privire la situația copiilor săi minori, despre care relatează că au fost luați de serviciile sociale italiene, fără acordul său și al tatălui copiilor, în mod abuziv. Copiii au fost separați de părinți de aproximativ patru luni, iar aceștia nu îi pot vizita decât în prezența unor educatori. Petenta a susținut că a sesizat această situație atât Consulatului României la Torino, cât și direcției generale de asistență socială și protecția copilului de la domiciliul său din România, dar fără rezultat.

Instituția Avocatul Poporului a sesizat conducerea Autorității Naționale pentru Protecția Familiei și a Drepturilor Copilului. Urmare a acestui demers, prin adresa înregistrată la instituția Avocatul Poporului sub nr. 6316 din 22 iunie 2010, Autoritatea Națională pentru Protecția Familiei și a Drepturilor Copilului a comunicat că nu poate interveni în cazul copiilor în cauză, deoarece nu le este aplicabil statutul de „minor neînsoțit”, pentru care se impune procedura repatrierii. În ceea ce privește autoritățile italiene, acestea au competența de a interveni în vederea prevenirii apariției unei situații de risc pentru copii, chiar dacă părinții au cetățenie română, având în vedere că aceștia au reședința în Italia. Autoritatea sesizată a mai precizat că ultimul cuvânt în modul de soluționare a problemei sesizate de petentă îl are curtea de apel care va judeca recursul formulat de părinții minorilor.

4.3 Drepturile tinerilor

În majoritatea cazurilor, petițiile au privit posibila încălcare a drepturilor reglementate de Legea nr.114/1996 a locuinței, republicată, cu modificările și completările ulterioare și de Legea nr.416/2001 privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare.

Petițiile au vizat, în special, nemulțumiri față de neacordarea unei locuințe sociale și a altor forme de ajutor din partea statului ori a autorităților locale.

Cele **16** petiții adresate de tineri, domeniului drepturile copilului, ale familiei, tinerilor, pensionarilor, persoanelor cu handicap au vizat, în special, nemulțumiri față de neacordarea unei locuințe sociale și a altor forme de ajutor din partea statului ori a autorităților locale, precum ajutor pentru încălzire, ajutor de urgență și ajutor social. De asemenea, tinerii ne-au solicitat informații despre pensia de

întreținere și pensia de urmaș după împlinirea vârstei de 18 ani și indemnizația pentru creșterea copilului în vârstă de până la doi ani, în cazul mamelor studente.

FIȘĂ DE CAZ

Dosar nr. 1118/2010. Petrică (nume fictiv) fost instituționalizat în unități de ocrotire din subordinea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Galați, a sesizat instituția Avocatul Poporului cu privire la situația sa financiară și materială precară, pentru soluționarea căreia a solicitat ajutor de la Primăria municipiului Galați.

Urmare a demersului întreprins la Primăria Municipiului Galați, această autoritate a menționat că tânărului i s-a acordat un ajutor de urgență, în cuantum de 50 lei, prin dispoziția primarului și că acesta beneficia de serviciile Cantinei de Ajutor Social, constând în masă caldă, zilnic.

4.4 Drepturile pensionarilor

Prevederile legale care reglementează aspectele la care s-au referit cele mai multe petiții adresate de pensionari sunt cuprinse în Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 164/2001 privind pensiile militare de stat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor, Legea nr. 17/2000 privind asistența persoanelor vârstnice, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății și în legi speciale, precum Decretul-Lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 341/2004- Legea recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987, Legea nr. 44/1994 privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Cele **640** de **petiții** cu privire la pensie adresate domeniului drepturile copilului, ale familiei, tinerilor, pensionarilor, persoanelor cu handicap, au privit, în cele mai multe cazuri, nemulțumiri ale pensionarilor din sistemul public de pensii, cât și ale pensionarilor din alte sisteme, precum: armată, justiție, poliție, legate de pensii. Petenții au manifestat nemulțumiri față de:

- refuzul caselor de pensii de a furniza informații despre condițiile legale de acordare a pensiilor ori explicații referitoare la modul de calcul al pensiilor sau la reținerea unor sume de bani din pensie, în urma emiterii unor decizii de debit care, de regulă, sunt determinate de calculele eronate făcute de angajații caselor de pensii, nu din culpa pensionarilor;
- întârzieri în soluționarea cererilor de revizuire a pensiei recalculate ori de stabilire a drepturilor de pensie sau de trecere de la un tip de pensie la altul și chiar lipsa de răspuns la unele petiții;
- modul în care unele case teritoriale de pensii au procedat la calcularea sau recalcularea pensiilor;

- imposibilitatea obținerii unor adeverințe care să ateste vechimea ori cuantumul salariilor și al sporurilor cu caracter permanent necesare la recalcularea pensiilor, potrivit dispozițiilor Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2005;
- dificultăți în obținerea în România a unei pensii internaționale sau comunitare;
- punctajul rezultat în urma recalculării pensiilor;
- întârzieri în plata drepturilor de pensie stabilite;
- refuzul caselor de pensii de a pune în executare hotărâri judecătorești definitive și irevocabile prin care s-au stabilit drepturi de pensie;
- greșelile și omisiunile făcute de casele de pensii la stabilirea drepturilor la pensie;
- neluarea în considerare de către casele de pensii a tuturor documentelor depuse de penenți în vederea recalculării pensiilor;
- dificultățile întâmpinate la recalcularea pensiilor, ca urmare a efectuării unor stagii de cotizare ulterior datei la care au ieșit la pensie pentru limită de vârstă;
- comportamentul abuziv al unor angajați ai caselor de pensii în raporturile cu pensionarii;
- modul de stabilire a cuantumului pensiei persoanelor care și-au desfășurat activitatea în condiții speciale/ deosebite de muncă;
- suspendarea nelegală a plății pensiilor;
- dificultăți în reconstituirea vechimii în muncă ori imposibilitatea valorificării tuturor perioadelor lucrate, de pildă, a perioadei de predare a funcției la stabilirea vechimii în serviciu la militari;
- salariile luate în calcul la recalcularea pensiilor, în perioadele pentru care veniturile realizate nu au fost înscrise în carnetul de muncă și nu pot fi dovedite prin adeverință;
- imposibilitatea celor ale căror drepturi de pensie au fost stabilite înainte de 01.04.2001, potrivit dispozițiilor Legii nr. 3/1977, act normativ abrogat prin Legea nr. 19/2000, de a beneficia de prevederile Legii nr. 19/2000, respectiv de o pensie militară pentru perioada de activitate desfășurată în sistemul militar și o pensie de asigurări sociale din sistemul public pentru perioada de activitate desfășurată în acest sistem, precum și faptul că Legea nr. 19/2000 și Legea nr. 164/2001 nu prevăd posibilitatea opțiunii pentru pensie în unul din cele două sisteme pentru cei care beneficiază de pensie din celălalt sistem;
- obligarea pensionarului, prin dispoziție legală, la reconstituirea dosarului de pensie, atunci când acesta nu se mai regăsește, conform dispozițiilor Hotărârii Guvernului nr. 1550/2004, potrivit căreia prezentarea actelor doveditoare necesare reconstituirii documentației de pensii intră în sarcina pensionarului în cauză;
- încălcarea principiului contributivității la stabilirea drepturilor de pensie prin neluarea în calcul a tuturor veniturilor salariale pentru care s-au datorat și plătit contribuțiile de asigurări sociale etc.

De asemenea, **mai mulți penenți, beneficiari ai pensiei de serviciu în baza unor legi speciale** până la apariția Legii nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor, **și-au exprimat nemulțumirea față de prevederile Legii nr. 119/2010**, precum și față de Hotărârea Guvernului României nr. 735/2010 pentru recalcularea pensiilor stabilite potrivit legislației privind pensiile militare de stat, a pensiilor de stat ale polițiștilor și ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciarelor, conform Legii nr. 119/2010 și de Hotărârea Guvernului României nr.737/2010 privind metodologia de recalculare a categoriilor de pensii de serviciu prevăzute la art. 1 lit. c)-h)

din Legea nr. 119/2010 și au solicitat Avocatului Poporului **sesizarea Curții Constituționale**, pe calea unei excepții de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 119/2010 și sesizarea instanței de contencios administrativ în legătură cu prevederile celor două hotărâri guvernamentale, sub aspectul nelegalității lor.

Aspectele sesizate de pensionari au privit, mai ales, problematica pensiilor, atât din perspectiva disfuncționalităților administrative, cât și din punct de vedere legislativ, însă nu s-au limitat la acest aspect, fiind aduse în atenția instituției Avocatul Poporului o serie de alte nemulțumiri privind, de pildă, nerespectarea obligației de întreținere de către debitorii acesteia în contractele încheiate cu persoane vârstnice pensionare, condițiile necorespunzătoare de îngrijire în unele cămine pentru bătrâni, dificultăți întâmpinate în procurarea biletelor de tratament gratuit și a medicamentelor gratuite cu care se confruntă veteranii de război și pensionarii beneficiarii ai Decretului-Lege nr. 118/1990, neplata integrală de către casele de pensii a unor indemnizații prevăzute de legi speciale, precum Legea nr. 341/2004, ca urmare a apariției Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 53/2010 privind eşalonarea plății indemnizațiilor prevăzute de Legea nr. 341/2004.

Față de problemele reclamate de pensionari, s-au efectuat demersuri la Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, la casele teritoriale de pensii, la Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale, la Ministerul Apărării Naționale, la Casa Națională de Asigurări de Sănătate, la primării și inspectorate școlare și au fost efectuate **anchete** la Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale și Casa Locală de Pensii Sector 4.

FIȘE DE CAZ

Dosar nr. 1529/2010. Lidia (nume fictiv) a sesizat instituției Avocatul Poporului tergiversarea soluționării cererii sale de pensionare, din anul 2007, de către Casa Județeană de Pensii Harghita, Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale și Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale.

În cauză, s-a efectuat o anchetă socială la Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale - Direcția Relații Externe, care are rolul de organism de legătură în aplicarea convenției bilaterale în baza căreia petenta a solicitat pensia. În urma anchetei efectuate, problema pensiei petentei a fost soluționată favorabil, fiind emisă de Casa Județeană de Pensii Harghita decizia privind acordarea drepturilor de pensie pentru limită de vârstă, cuvenite solicitantei, începând cu data de 23.11.2008, data îndeplinirii condițiilor de pensionare.

Dosar nr. 1138/2010. Daniela (nume fictiv) s-a adresat instituției Avocatul Poporului, reclamând nesoluționarea cererii sale privind stabilirea pensiei comunitare, depuse în luna august 2009, la Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale și trimisă ulterior la Casa de Pensii a Municipiului București, compartimentul pensii internaționale.

În interesul clarificării situației privind pensia comunitară solicitată de petentă, au fost sesizate atât Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale, cât și Casa de Pensii a Municipiului București, care au răspuns favorabil în urma demersurilor instituției Avocatul Poporului. Astfel, au fost emise decizia privind pensia națională și decizia privind pensia comunitară, iar plata pensiei cuvenite petentei a fost pusă în plată în luna martie 2010.

Dosar nr. 6276/2010. Valentina (nume fictiv) s-a adresat instituției Avocatul Poporului, reclamând refuzul conducerii școlii unde și-a desfășurat activitatea de cadru didactic de a-i acorda indemnizația prevăzută în contractul colectiv de muncă unic la nivel de ramură învățământ-art. 7, lit. e), deși îndeplinea condițiile cerute în acest sens, așa cum rezultă din adresa nr. 3747/20.05.2010, emisă de Inspectoratul Școlar Județean Mureș.

Instituția Avocatul Poporului a sesizat conducerea școlii, iar aceasta a comunicat că indemnizația nu poate fi acordată, având în vedere prevederile Ordinului ministrului muncii, familiei și protecției sociale și al ministrului finanțelor publice nr. 32/42/2010.

Constatând că ordinul invocat a fost abrogat, ne-am adresat Inspectoratului Școlar Mureș, demers în urma căruia acesta ne-a comunicat că decidentul în această privință este ordonatorul principal de credite, respectiv, Primăria Municipiului Târnăveni. Ca atare, a fost sesizată această instituție publică. Primăria Municipiului Târnăveni a comunicat că plata acestor drepturi se face de către instituția de învățământ, ca ordonator terțiar de credite, motiv pentru care instituția Avocatul Poporului a revenit la această instituție cu solicitarea de a rezolva problema sesizată de petentă. Urmare a acestor demersuri, prin adresa înregistrată la instituția Avocatul Poporului sub nr.10957 din 29 octombrie 2010, conducerea instituției de învățământ în cauză a comunicat că a făcut demersuri prin care a solicitat sumele necesare pentru plata obligațiilor față de pensionari, urmând ca petenta să primească drepturile bănești reclamate.

Dosar nr. 4563/2010. Victor (nume fictiv) s-a adresat instituției Avocatul Poporului, sesizând lipsa răspunsului la cererea înregistrată la Casa Locală de Pensii Sector 1 în luna noiembrie 2009, prin care a solicitat recalcularea pensiei prin luarea în considerare a grupei I de muncă. Față de conținutul petiției și de dovezile depuse, ne-am adresat conducerii Casei Locale de Pensii Sector 1. Ca rezultat al demersului întreprins, am primit din partea casei de pensii deciziile de recalculare a pensiei, conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr.19/2007 și Ordonanței de urgență a Guvernului nr.100/2008, în urma recalculării pensiei în baza actelor normative mai sus menționate rezultând o diferență de 2565 lei, achitată în cursul lunii iunie 2010.

Dosar nr. 5611/2010. Cornelia (nume fictiv) s-a adresat instituției Avocatul Poporului, reclamând refuzul Casei Județene de Pensii Harghita de a-i acorda pensia pentru limită de vârstă, în conformitate cu prevederile art. 127 alin. (3) din Legea nr. 128/1997 privind Statutul personalului didactic, cu modificările și completările ulterioare.

A fost solicitat punctul de vedere al Casei Naționale de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale. Urmare a acestui demers, Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale, prin Direcția Generală Juridică-Direcția Legislației Pensii, a comunicat că trecerea de la pensia anticipată parțială la pensia pentru limită de vârstă se poate efectua numai în condițiile art. 52 din Legea nr. 19/2000, neexistând temei legal pentru ca această trecere să se poată face la împlinirea vârstei standard redusă în condițiile Legii nr. 128/1997 sau în oricare alte condiții prevăzute de alte acte normative.

Pe de altă parte, Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale a dispus verificarea modului de aplicare a dispozițiilor art. 50 alin.(2) din Legea nr. 19/2000, coroborate cu prevederile art. 51 alin. (3), în cazul pensiei petentei, iar în urma controlului, s-a constatat că nu au fost respectate dispozițiile art. 51 alin. (3) din Legea nr. 19/2000 și, pe cale de consecință, s-a revizuit decizia de pensie, în sensul reducerii diminuării de la 13,25% la 4,25%, cu plata diferențelor rezultate, calculate de la data de 1 septembrie 2008.

4.5. Drepturile persoanelor cu handicap

Persoanele cu handicap se bucură de protecție specială. Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, detaliază drepturile persoanelor cu handicap, asigură realizarea egalității de tratament în vederea participării efective a persoanelor cu dizabilități în viața comunității.

În domeniul protecției persoanelor cu handicap, instituția Avocatul Poporului a fost sesizată cu **130 de petiții**, care au avut ca obiect probleme privind neîncadrarea corespunzătoare în gradele de handicap, neacordarea drepturilor cuvenite pentru persoanele cu handicap, reevaluarea nejustificată a gradului de handicap și încadrarea persoanei într-un grad de handicap inferior celui avut

anterior, refuzul autorităților administrației publice locale de a angaja asistenți personali pentru persoanele cu handicap grav cărora li s-a stabilit dreptul de a beneficia de asistent social, tergiversarea emiterii certificatelor de încadrare într-un grad de handicap, depășirea termenului de realizare a accesibilităților pentru aceste persoane defavorizate, lipsa fondurilor pentru plata asistenților personali, refuzul autorităților publice competente de a evalua la cerere persoanele cu handicap în vederea schimbării încadrării inițiale. Totodată, petenții au solicitat completarea dispozițiilor legale în vigoare, cu prevederi potrivit cărora, în cadrul procesului de învățământ, unitățile de învățământ superior, public și privat, sunt obligate să asigure cursuri pentru studenții cu handicap în formatul solicitat în scris de către aceștia și înființarea la nivel național a unei instituții specializate în consilierea psiho-sociologică.

FIȘE DE CAZ

Dosar nr. 145/2010. Dragoș (nume fictiv) a sesizat Biroul Teritorial Suceava al instituției Avocatul Poporului, susținând că s-a adresat Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Suceava cu o cerere prin care solicita o copie a Protocolului de colaborare încheiat între D.G.A.S.P.C. Suceava și A.N.R- Filiala Județeană Suceava, precum și actele normative ce au stat la baza încheierii acestui protocol.

Petentul consideră răspunsul primit un abuz, întrucât nu conține copia protocolului solicitat.

În urma demersului întreprins, D.G.A.S.P.C. Suceava a răspuns cererii petentului, sintetizând cele consemnate în cuprinsul protocolului și a anexat un exemplar al acestui protocol.

Dosar nr. 111/2010. Ion (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu faptul că a solicitat Direcției Generale de Asistență și Protecția Copilului Constanța, plata retroactivă pentru perioada decembrie 2009-iunie 2010, a indemnizației pentru persoana încadrată cu grad cu handicap, I.A., însă până la data sesizării instituției noastre, petentul susține că nu a primit un răspuns.

În urma demersurilor întreprinse s-a primit o adresă din partea D.G.A.S.P.C. Constanța, prin care s-a comunicat că plata prestațiilor sociale va fi efectuată, retroactiv, începând cu luna iulie 2010, pentru perioada decembrie 2009 și până în prezent.

Dosar nr. 120/2010. Cristi (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu faptul că mai multe persoane cu handicap au sesizat Asociația Română Anti-

SIDA și au solicitat efectuarea demersurilor necesare pentru respectarea drepturilor persoanelor cu handicap, în speță, dreptul de a beneficia de un însoțitor personal.

Însoțitorii persoanelor cu handicap au fost notificați de către Primăria Orașului Năvodari, în luna mai 2010, care le-a comunicat faptul că, începând cu data de 1 iulie 2010, contractul individual de muncă va înceta ca urmare a concedierilor colective a tuturor asistenților personali din cadrul Primăriei Orașului Năvodari, motivat de faptul că suma alocată de bugetul de stat pentru finanțarea drepturilor însoțitorilor persoanelor cu handicap în acest an a fost insuficientă, acoperind doar câteva luni din anul 2010.

În urma demersurilor întreprinse s-a primit o adresă de la Primăria Orașului Năvodari, prin care s-au comunicat următoarele:

- în ceea ce privește notificarea cu privire la încetarea contractului de muncă a însoțitorilor persoanelor cu handicap, persoanele nemulțumite au avut deschisă calea contestării în instanță a deciziei emise în acest sens, urmând ca hotărârea instanței de judecată, definitivă și irevocabilă, să fie obligatorie pentru părți;
- începând cu data de 01.07.2010, în baza acordului scris încheiat cu Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Constanța, li s-a acordat indemnizația lunară în cuantum de 461 lei net, conform Legii nr.448/2006, pe durată nedeterminată, conform valabilității certificatului de încadrare în gradul de handicap.

Dosar nr. 3226/2010. Maria (nume fictiv) a solicitat sprijinul instituției Avocatul Poporului în vederea obținerii unui Certificat de Urbanism pentru lucrări de rampă acces persoane cu dizabilități locomotorii.

Urmare a demersurilor întreprinse, Primăria Sector 1 București a informat că a eliberat petentei certificatul de urbanism nr. 486/28/A/756 din 4 mai 2010.

5. DOMENIUL ARMATĂ, JUSTIȚIE, POLIȚIE, PENITENCIARE

În cadrul domeniului Armată, justiție, poliție, penitenciare s-au primit și soluționat un număr de 1811 petiții. Totodată, s-au efectuat și 4 anchete.

Din cele **1811 petiții**, în funcție de specializările domeniului de activitate, acestea au fost structurate astfel:

Armată: 83 petiții

Justiție: 1628 petiții, din care:

- **1079** petiții referitoare la activitatea instanțelor de judecată (inclusiv cereri referitoare la executarea hotărârilor judecătorești);
- **131** petiții referitoare la Ministerul Public;
- **24** petiții referitoare la Ministerul Justiției;
- **394** petiții referitoare la excepții de neconstituționalitate.

Poliție: 58 petiții

Penitenciare: 42 petiții

5.1 Armată

Petițiile referitoare la armată au avut ca obiect: criticile de neconstituționalitate formulate de cadre militare în rezervă privind dispozițiile Legii nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor și ale Legii nr. 118/2010 privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar; informații referitoare la obținerea pensiei militare în situația neîndeplinirii condițiilor legale referitoare la stagiul militar efectiv; stabilirea sporului de confidențialitate în legătură cu informațiile clasificate, având în vedere prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 1/2010 privind unele măsuri de reîncadrare în funcții a unor categorii de personal din sectorul bugetar și stabilirea salariilor acestora, precum și alte măsuri în domeniul bugetar, Ordonanței Guvernului nr. 19/2006 privind creșterile salariale ce se vor acorda personalului militar și funcționarilor publici cu statut special din apărare națională, ordine publică și siguranță națională, Legea nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice.

FIȘE DE CAZ

Dosar nr. 4861/2010. Dorin (nume fictiv) a solicitat sprijinul instituției Avocatul Poporului, susținând că s-a adresat UM02405 Pitești, dar că nu a primit niciun răspuns.

Urmare a demersurilor întreprinse, Unitatea Militară 02405 Pitești i-a comunicat petentului o copie a sentinței penale pronunțată de Tribunalul Militar Craiova.

Dosar nr. 6256/2010. Mihnea (nume fictiv) susține că a depus la Ministerul Apărării Naționale o cerere la care nu a primit niciun răspuns. De asemenea, din cuprinsul cererii rezulta faptul că petentul a depus la Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității o cerere la care de asemenea nu a primit niciun răspuns.

Instituția Avocatul Poporului s-a adresat Ministerului Apărării Naționale și Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității.

Urmare a demersurilor întreprinse, U.M.02405 Pitești a comunicat petiționarului în termenul prevăzut de lege, răspunsul solicitat, iar Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității a demarat procedurile de verificare legale. Astfel, au fost efectuate

verificări atât în evidențele proprii, cât și la Serviciul Român de Informații. În urma acestor demersuri, a fost identificat și un dosar de anchetă penală întocmit pe numele petentului, urmând ca acesta să primească copii certificate din respectivul dosar, precum și asupra modalităților de plată și preluare a acestora de la sediul Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității.

5.2 Justiție

- 1079 petiții referitoare la activitatea instanțelor de judecată;
- 131 petiții referitoare la Ministerul Public;
- 24 petiții referitoare la Ministerul Justiției;
- 394 petiții prin care s-a solicitat ridicarea unor excepții de neconstituționalitate.

Petițiile referitoare la justiție au avut ca obiect: tergiversarea soluționării plângerilor penale de către organele de urmărire penală; modul defectuos de efectuare a actelor de cercetare penală de organele competente, neinformarea persoanelor interesate de către organele

de urmărire penală, asupra stadiului soluționării plângerilor formulate; contestarea unor acte ale organelor de urmărire penală; contestarea hotărârilor definitive și irevocabile, dificultăți legate de punerea în executare a hotărârilor judecătorești de către executorii judecătorești.

În contextul art. 21 din Constituție privind accesul liber la justiție, petițiile repartizate au fost în legătură cu punerea în executare a unor hotărâri judecătorești definitive și irevocabile, investite cu formulă executorie, concretizată în refuzul sau neglijența unor executori judecătorești de a efectua acte de executare în baza unei hotărâri judecătorești.

■ instanțele judecătorești

Dosar nr. 10489/2010. Andrei (nume fictiv) a solicitat sprijinul instituției Avocatul Poporului pentru a obține de la Tribunalul Dolj o copie de pe o hotărâre judecătorească a Tribunalului Regional Craiova, privindu-l pe tatăl său. În acest sens, petentul a precizat că s-a adresat Arhivelor Naționale - Serviciul Județean Dolj, care i-a comunicat că cererea formulată, referitoare la obținerea copiei de pe hotărârea judecătorească menționată, a fost înaintată spre rezolvare Tribunalului Dolj. De asemenea, petentul preciza că a solicitat Tribunalului Dolj, copia de pe hotărârea judecătorească, însă nu a primit răspuns.

În privința aspectelor sesizate de petent, în temeiul art. 18 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, am supus atenției Președintelui Tribunalului Dolj examinarea posibilelor încălcări ale legii și a consecințelor acestora.

Dosar nr. 7900/2010. Radu (nume fictiv) a reclamat faptul că Penitenciarul București-Jilava refuză să pună în executare două Sentințe civile pronunțate de Tribunalul București - Secția a IX-a de contencios administrativ și fiscal.

Urmare a demersurilor întreprinse, Penitenciarul București-Jilava a comunicat că litigiul pe care petentul îl are cu această autoritate este în curs de soluționare de către instanța de judecată competentă material și teritorial. Prin urmare petentul a fost îndrumat să se adreseze unui avocat înscris în barou pentru ca să îl reprezinte în fața instanței de judecată.

Dosar nr. 5853/2010. Viorica (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului susținând că, este îndreptățită să primească despăgubiri bănești din partea Autorității

Naționale pentru Restituirea Proprietăților în baza Hotărârii Guvernului nr. 753/1998. Petenta susține că nu s-a făcut până în prezent plata și nici nu a fost informată asupra termenului la care aceasta se va face. Totodată, petenta susține că este îndreptățită să primească despăgubiri din partea Autorității pentru Valorificarea Activelor Statului, conform unei sentințe pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție.

Urmare a demersurilor întreprinse, Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților ne-a comunicat că plata sumei reprezentând prima tranșă din contravaloarea despăgubirilor bănești acordate potrivit Deciziei se va face conform prevederilor art. 38 alin. (5) din Hotărârea Guvernului nr. 1277/2007, potrivit căreia compensațiile stabilite prin decizia de plată se vor achita beneficiarilor în limita sumelor aprobate cu această destinație de bugetul de stat.

■ **Ministerul Public**

Dosar nr. 11727/2010. Alexandru (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în privința tergiversării soluționării dosarului penal referitor la accidentul căruia i-a fost victimă.

Conform actelor anexate, în anul 2009, Brigada de Poliție Rutieră din cadrul Direcției Generale de Poliție a Municipiului București l-a informat pe petent că, în urma verificărilor efectuate, s-a stabilit că sesizarea sa nu este întemeiată, în cauză fiind desfășurate activități de cercetare penală. În plus, având în vedere faptul că petentul semnala aspecte privind tergiversarea cercetărilor, în temeiul art. 275-276 din Codul de procedură penală, petiția sa fusese înaintată la Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 1 București. Printr-o adresă din anul 2009, Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 1 București i-a comunicat petentului că cererea sa privind tergiversarea cercetărilor în dosarul penal a fost respinsă ca neîntemeiată, respectiv că dosarul se afla, la acea dată, la Brigada de Poliție Rutieră, în cauză fiind luate măsuri administrative în vederea soluționării cu operativitate a dosarului.

De asemenea, în petiția adresată instituției Avocatul Poporului, petentul preciza că s-a adresat, în luna septembrie 2010, Parchetului de pe lângă Judecătoria Sectorului 1 București, dar nu primise un răspuns scris.

Față de cele expuse, în temeiul art. 18 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cererea petentului a fost transmisă spre soluționare Ministerului Public-Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Dosar nr. 10609/2010. Matei (nume fictiv) a cărui integritate corporală a fost vătămată în data de 17 august 2009, a sesizat instituția Avocatul Poporului cu privire la tergiversarea soluționării plângerii sale penale, care face obiectul unui dosar, aflat pe rolul Parchetului de pe lângă Judecătoria Sectorului 1 București.

În temeiul art. 18 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, am considerat oportun să sesizăm Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, doamna Laura Codruța Kövesi, anexând în copie cererea petentului.

■ **Ministerul Justiției**

Dosar nr. 1193/2010. Sofia (nume fictiv) cetățean moldovean de naționalitate română, a sesizat instituția Avocatul Poporului, în legătură cu demersurile întreprinse pentru soluționarea cererii de redobândire a cetățeniei române.

Din petiția formulată rezulta că petenta s-a adresat în anul 2009, Secției Consulare a Ambasadei României la Chișinău. Ulterior, în același an petenta s-a adresat Secției consulare a Ambasadei României de la Chișinău și Ministerului Justiției, formulând cereri prin care a solicitat urgentarea soluționării dosarului, informații concrete cu privire la cererea sa de redobândire a cetățeniei române, precum și asupra datei concrete la care cererea va fi analizată de Comisia pentru cetățenie. În continuare, petenta menționa că nu a primit răspuns la niciuna din solicitări.

Urmare a demersurilor întreprinse, Autoritatea Națională pentru Cetățenie din cadrul Ministerului Justiției a transmis răspunsul ce i-a fost comunicat petentei, referitor la stadiul de soluționare a cererii de redobândire a cetățeniei române, potrivit căruia dosarul petentei a primit aviz pozitiv de la Comisia pentru Cetățenie, iar în continuare urma procedura stabilită prin Legea nr. 21/1991 a cetățeniei române, republicată, cu modificările și completările ulterioare, astfel că, după îndeplinirea tuturor formalităților prevăzute de lege, petenta va putea depune jurământul de credință față de România.

Dosar nr. 5189/2010. Angela (nume fictiv) a susținut că, deși cererea sa de redobândire a cetățeniei române a fost avizată pozitiv de Comisia pentru cetățenie la data de 28 martie 2010, până în prezent nu i-a fost comunicat ordinul de redobândire a cetățeniei române.

Urmare a demersurilor întreprinse, Autoritatea Națională pentru Cetățenie a comunicat că petenta urmează să depună jurământul de credință în fața șefului misiunii diplomatice de la Chișinău.

Dosar nr. 10179/2010. Florin (nume fictiv) își exprimă nemulțumirea față de faptul că, până în prezent nu i s-a comunicat soluția adoptată în cazul cererii sale de redobândire a cetățeniei române, cerere formulată de acesta încă din anul 2003, deși printr-o adresă a fost informat că cererea sa urma să fie analizată de Comisie în data de 7 iulie 2010.

Urmare a demersurilor întreprinse, Autoritatea Națională pentru Cetățenie a comunicat că cererea petentului a fost aprobată acesta urmând să depună jurământul de credință față de România în termen de 3 luni de la data comunicării ordinului.

■ *Solicități în vederea ridicării excepțiilor de neconstituționalitate*

În anul 2010, mai mulți petenți au solicitat instituției Avocatul Poporului să ridice excepții de neconstituționalitate privind unele dispoziții legale. Cu titlu de exemplu, menționăm solicitările privind invocarea:

- excepției de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor și ale Legii nr. 118/2010 privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar;

- excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. I, pct. 3 din Legea nr. 177/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a Codului de procedură civilă și a Codului de procedură penală a României, care a abrogat art. 29 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, privind suspendarea cauzei pe perioada soluționării excepției de neconstituționalitate și a reglementat noi cauze de revizuire în materie civilă și penală în cazul admiterii excepției de neconstituționalitate;

- excepției de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 53/2010 privind eşalonarea plății indemnizațiilor prevăzute de Legea recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției

române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987, nr. 341/2004.

- excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (1) pct. 37 din Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, potrivit cărora președinții, vicepreședinții, secretarii și trezorerii federațiilor și confederațiilor sindicale au obligația declarării averii și a intereselor.

- neconstituționalității art. 87 alin. (6) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată, privind refuzul, împotrivirea ori sustragerea conducătorului unui autovehicul de a se supune recoltării probelor biologice sau testării aerului expirat, în vederea stabilirii alcoolemiei ori a prezenței de produse sau substanțe stupefiante ori a medicamentelor cu efecte similare acestora.

5.3 Poliție

58 de petiții privind:

- *contestarea unor procese-verbale de constatare a contravențiilor;*
- *nemulțumirile unor cadre ale poliției comunitare;*
- *contestarea unor măsuri dispuse de poliție și procurori*

Petițiile referitoare la poliție au avut ca obiect: contestarea unor procese-verbale de constatare a contravențiilor; contestarea unor răspunsuri ale poliției privind modul de soluționare a sesizărilor formulate de petiționari; respectarea unor drepturi de care beneficiază persoanele arestate preventiv; contestarea unor măsuri dispuse de poliție și procurori; nemulțumirile unor cadre ale poliției comunitare față de dispozițiile primarilor prin care au fost reîncadrați în funcții publice de conducere și li s-au modificat drepturile bănești în temeiul Legii nr.

330/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, fără a mai include și indemnizația lunară de dispozitiv.

FIȘE DE CAZ

Dosar nr. 9733/2010. George (nume fictiv) în calitate de avocat al unei inculpate, a sesizat instituția Avocatul Poporului în privința unor pretense abuzuri și încălcări ale drepturilor omului, săvârșite de procurori și de administrația locului de detenție.

Față de aspectele sesizate, instituția Avocatul Poporului a întreprins următoarele demersuri:

- în privința actelor procurorilor, în temeiul art. 18 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, au fost supuse atenției Procurorului General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție posibilele încălcări ale legii și consecințele acestora, care a comunicat că au fost soluționate în conformitate cu dispozițiile legale aplicabile în materie.

- în privința susținerilor petentului referitoare la: neacordarea consilierii psihologice; lipsa unui răspuns la cererea privind asigurarea accesului la un psiholog; transportul inculpatei din locul de detenție către parchet și instanța de judecată cu polițiști

din cadrul serviciului special de intervenție s-a efectuat o **anchetă** la Inspectoratul General al Poliției Române, din care au rezultat următoarele:

- inculpata fusese arestată preventiv într-un Centru de Reținere și Arestare Preventivă din cadrul Direcției Generale de Poliție a Municipiului București - Serviciul de Reținere și Arestare Preventivă, iar la data la care a fost încarcerată nu și-a exprimat opțiunea de a beneficia de consiliere psihologică. În urma petiției formulate de avocatul inculpatei, referitoare la asigurarea accesului la un psiholog, inculpata a luat legătura cu psihologul și s-a formulat răspuns către avocat. Inculpata a beneficiat cel puțin o dată pe săptămână de serviciile psihologului din cadrul Biroului psihologic al Direcției Generale de Poliție a Municipiului București.

- motivația asigurării transportului inculpatei cu polițiști din cadrul serviciului special de intervenție a fost aceea a asigurării unei „măsurii de protecție pentru inculpată”, în condițiile în care persoanei arestate preventiv trebuia să i se asigure protecția, atât în spațiul de deținere, cât și pe traseul în care este escortată.

Dosar nr. 2643/2010. Vasile (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului susținând că s-a adresat Secției 10 Poliție și Institutului Național de Evidență a Persoanei, pentru a fi informat dacă o rudă de gradul I, în speță B.N., a decedat sau se mai află în viață și pentru a i se comunica o copie după certificatul de deces al persoanei în cauză.

Nemulțumit de rezultatul demersurilor întreprinse, petentul s-a adresat și ministrului administrației și internelor, în legătură cu abuzurile administrative comise de organele de conducere ale Secției 10 Poliție și ale Institutului Național de Evidență a Persoanei.

În urma demersurilor întreprinse, Direcția pentru evidența persoanelor și administrarea bazelor de date a pus la dispoziția petentului toate informațiile solicitate.

5.4 Penitenciare

42 petiții referitoare la:

- *transferuri în alte penitenciare;*
- *plângeri pe aspectul supunerii la rele tratamente;*
- *dreptul la vizită intimă;*
- *obținerea liberării condiționate;*
- *dreptul la integritate fizică.*

Petițiile referitoare la penitenciare, persoanele private de libertate au formulat cereri care s-au referit la: obținerea pensiei de invaliditate; contestarea transferurilor în alte penitenciare; refuzul înregistrării unei cereri referitoare la refuzul de hrană; condițiile de detenție (dreptul la un nivel de trai decent); dreptul la ocrotirea sănătății; dreptul de efectua cumpărături;

vizita intimă; dreptul la integritate fizică, supunerea la rele tratamente în penitenciar, obținerea liberării condiționate, motivat de starea precară de sănătate a petentului; intervenția instituției Avocatul Poporului la Administrația Națională a Penitenciarelor, în vederea transferării petentului de la un penitenciar la altul.

FIȘA DE CAZ

Dosar nr. 9596/2010. Grigore (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în privința demersurilor întreprinse pentru a beneficia de pensie de invaliditate, menționând afecțiunile medicale cu care fusese diagnosticat. În acest context, petentul arăta că, în vederea obținerii pensiei de invaliditate, a fost prezentat Comisiei de Expertiză Medicală și

Recuperare a Capacității de Muncă din cadrul Casei Județene de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Medicale Tulcea, dar din dosarul medical lipseau mai multe înscrisuri medicale.

Urmare a demersurilor întreprinse, Penitenciarul Tulcea a comunicat că deținutul a fost prezentat Comisiei de Expertiză Medicală, care a dispus efectuarea unor analize medicale de către spitalele unde a fost internat și a solicitat să fie precizate rezultatele în cadrul unui referat medical. Acest referat medical, în care erau precizate toate rezultatele examinărilor solicitate, a fost prezentat Comisiei de Expertiză Medicală. Comisia de Expertiză Medicală a constatat că, datorită tratamentului pe care îl primea, starea de sănătate era stabilă, afecțiunile neafectându-i capacitatea de muncă; pensia de invaliditate se acordă atunci când starea de sănătate a pacientului se depreciază și nu poate fi menținută cu tratamente medicale.

Dosar nr. 2964/2010. Bazil (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu: măsura transferării din Penitenciarul București-Rahova în Penitenciarul Miercurea Ciuc, pe care o contesta deoarece susținea că prezența sa era necesară în București pentru soluționarea dosarelor aflate pe rolul instanțelor de judecată și pentru că era student la Facultatea de Drept din cadrul Universității Spiru Haret; refuzul înregistrării în penitenciar a cererii privind refuzul de hrană; o serie de cereri la care afirma că nu a primit răspunsuri prompte.

Față de cele sesizate, a fost efectuată o **anchetă** la Penitenciarul București-Rahova, iar rezultatele acesteia au fost prezentate Administrației Naționale a Penitenciarelor. În urma demersurilor întreprinse, au rezultat următoarele:

1. referitor la transferul deținutului din Penitenciarul București-Rahova în Penitenciarul Miercurea Ciuc: Transferul deținutului s-a realizat în temeiul deciziei directorului general al A.N.P; decizia de transfer a deținutului a „survenit” ca urmare a solicitării Penitenciarului București-Rahova, de a transfera un număr de 72 de persoane private de libertate către diverse penitenciare din țară; motivația transferurilor efectuate a constituit-o reprofilarea penitenciarelor și pregătirea Penitenciarului București-Rahova pentru deținerea persoanelor arestate preventiv; în cazul petentului s-a avut în vedere că nu avea afaceri judiciare la acea dată, iar la unitatea la care urma să fie transferat executa pedeapsa privativă de libertate; deținutul putea urma forma de învățământ la distanță din orice penitenciar.

2. referitor la refuzul de hrană: declararea refuzului de hrană a avut drept cauză nemulțumirea deținutului privind decizia directorului penitenciarului de a-l muta în altă secție; decizia de a schimba între secții persoanele private de libertate care desfășurau activități legate de deservire a urmărit prevenirea formării unor filiere prin care sunt distribuite obiecte interzise în penitenciar; petentul a înaintat șefului de secție o declarație de refuz de hrană datată 16 ianuarie 2010, în care era consemnat faptul că se află în refuz de hrană din data de 15 ianuarie 2010; declarația a fost înmănată unui agent supraveghetor, în data de 17 ianuarie 2010, care în data de 18 ianuarie 2010 a înmănat-o șefului de secție; deținutul a fost consultat zilnic în timpul refuzului de hrană de către personalul medical calificat, fapt consemnat în documente.

Șeful secției a interpretat greșit dispozițiile legale, solicitându-i persoanei private de libertate să retranscrie declarația de refuz de hrană pe un formular tipizat, în temeiul art. 2 din „Instrucțiunile privind regimul cererilor deținuților a căror competență de soluționare aparține administrației locului de deținere”, aprobate prin Decizia nr. 499/2007 a

directorului general al A.N.P., potrivit căruia „Cererile a căror soluționare nu se realizează cu ocazia audiențelor sunt consemnate pe un formular tip și vizează un singur gen de solicitare”. Or, Legea nr. 275/2006 nu prevede obligativitatea ca persoanele private de libertate să adreseze o cerere scrisă, în sensul Deciziei nr. 499/2007, prin care să facă cunoscut directorului penitenciarului că se află în refuz de hrană.

3. referitor la dreptul de petiționare: deținutul nu a respectat prevederile legale în vigoare cu privire la modul în care poate urma cursurile învățământului universitar, deoarece înscrierea la cursurile universitare trebuia precedată de obținerea unei aprobări din partea directorului locului de deținere; în 17 septembrie 2009 deținutul a înaintat o cerere prin care solicita să i se aprobe să urmeze cursurile Facultății de Drept și Administrație Publică din cadrul Universității Spiru Haret; pe cerere au fost consemnate de către serviciul educație dispozițiile legale, prin care persoana privată de libertate putea fi înscrisă la cursurile universitare; ulterior, cererea a fost clasată la dosarul de cereri al petentului, dar rezoluțiile înscrise pe aceasta nu au mai fost aduse la cunoștința persoanei private de libertate, sub semnătură; în 16 decembrie 2009, petentul a făcut o nouă solicitare pentru susținerea examenelor, însoțită de acte justificative; la 7 ianuarie 2010, deținutul a fost prezentat la raport pentru a i se aduce la cunoștință care sunt prevederile legale și demersurile necesare, pentru a putea urma cursurile universitare.

Persoana privată de libertate a înaintat conducerii unității la 25 ianuarie 2010 o cerere cu privire la acordul de a urma cursurile învățământului universitar, solicitare soluționată în mod favorabil, adusă la cunoștință în 26 ianuarie 2010. Până la 4 februarie 2010, când deținutul a fost transferat la Penitenciarul Miercurea-Ciuc, Facultatea de Drept și Administrație Publică din cadrul Universității „Spiru Haret” nu a transmis niciun act oficial în vederea organizării și desfășurării susținerii examenelor în sesiunea de iarnă. La data de 4 februarie 2010 a fost trimis în vederea semnării, Protocolul și programarea examenelor pentru sesiunea de iarnă, care a fost semnat la data de 15 februarie 2010.

4. potrivit documentelor puse la dispoziție cu ocazia anchetei efectuate la Penitenciarul București-Rahova, în interesul soluționării dosarului penal (în care Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București a dispus pe bază de ordonanță delegarea organelor de poliție în vederea efectuării unor activități de urmărire penală), Direcția Generală de Poliție a Municipiului București - Serviciul Control Intern a solicitat Penitenciarului Rahova-București o serie de acte referitoare la aspectele reclamate de petent.

Deoarece A.N.P. a confirmat existența unui dosar penal aflat în curs de soluționare de către Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București, având ca obiect aspectele sesizate de petent, dosarul a fost închis.

Dosar nr. 9039/2010. Petre (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în privința încălcării unor drepturi de care beneficiază ca deținut, respectiv: supunerea la tratamente inumane; încălcarea dreptului de a efectua cumpărături; încălcarea dreptului la asistență medicală; nu „apelează la beneficiul legii” privind vizita intimă.

Față de aspectele sesizate, a fost efectuată o **anchetă** la Penitenciarul Botoșani, cu prilejul căreia s-au constatat următoarele:

1. referitor la condițiile de detenție. a) secția în care era cazat deținutul, avea două curți de plimbare: una în suprafață de 67,725 mp (12,9 ml și 5,25 ml) și una 69,70 mp (8,5 ml și 8,2 ml); într-una din curțile în care se efectua plimbarea, se aflau un număr de aproximativ 15 deținuți, care își exercitau dreptul la plimbare; nu existau tomberoane, iar

deținutul a afirmat că acestea au fost ridicate cu circa o săptămână în urmă. **b)** asigurarea cu apă potabilă se făcea de la rețeaua orașului, iar pentru situații deosebite unitatea posedă și un bazin colector. Furnizarea apei fusese sistată, timp de trei zile, în vederea efectuării unor lucrări de reparații și modernizare, ocazie cu care apa fusese raționalizată, însă se revenise la furnizarea apei în program normal; **c)** din discuțiile purtate cu deținutul, acesta a declarat că „sunt zile în care se mănâncă bine și unele zile în care hrana lasă de dorit”. Din verificarea făcută la blocul alimentar s-a constatat că acesta dispune de dotări standard, conform reglementărilor în materie, fiind verificată zilnic de către directorul adjunct economico-administrativ, medicul unității, șeful de tură, agentul supraveghetor și doi deținuți. În data efectuării anchetei, masa de prânz a avut trei variante: ciorbă de legume și paste cu carne de pui, pentru deținuții care își declaraseră apartenența la religia musulmană; ciorbă și fasole cu afumătură pentru deținuții fără probleme de sănătate; supă de găluște și piure de cartofi cu carne de pui, pentru deținuții aflați la regim. În timpul anchetei, a fost degustată hrana pentru regim obișnuit, care a fost apreciată ca fiind corespunzătoare; **d)** deținutul era cazat în camera cu o suprafață de 26,79 mp, un volum de aer de 96,44 mc și 12 paturi; camera este prevăzută cu pardoseală din mozaic, iluminată natural prin ferestre de lemn cu două canate prevăzute cu gratii metalice, încălzire centralizată, apă curentă și instalație de televiziune prin cablu; exista o cameră pentru păstrarea alimentelor și încăpere pentru grup sanitar prevăzută cu vas WC, un lavoar, cadă pentru duș, baia fiind asigurată de două ori pe săptămână; gratiile de la geamuri permiteau atât o luminositate normală, cât și o ventilație corespunzătoare, fiind montate spre a împiedica efectuarea schimburilor între deținuți prin sistemul de tip „caleașcă.”

2. referitor la dreptul de a efectua cumpărături. Din discuțiile purtate cu deținutul, acesta a declarat că de o săptămână „s-au făcut modificări” și că în fapt, a criticat „comoditatea celor care operează banii.” Din verificările efectuate a rezultat că, în incinta penitenciarului exista un chioșc bine aprovizionat, cu prețuri orientate spre minim, iar deținutul a primit suma de 150 lei, în data de 27 septembrie 2010, sumă din care a cheltuit în aceeași zi, respectiv 147,6 lei.

3. referitor la dreptul la asistență medicală. Deținutul nu figura în evidențele medicale cu afecțiuni cronice, iar de la luarea în evidență a solicitat asistență medicală de două ori pentru probleme stomatologice. A declarat că a fost investigat pentru aceste probleme, atât în penitenciar, cât și la spitalul Sf. Spiridon din Iași unde a primit tratament de specialitate.

4. vizita intimă. Deținutul nu a făcut niciodată cerere în acest sens; a fost vizitat de o prietenă o singură dată la vorbitor. Camera pentru acordarea vizitei intime era amplasată lângă biroul supraveghetorului, avea o suprafață de 11,97 mp și era dotată cu dulap pentru haine, grup sanitar cu WC, lavoar, cadă pentru duș și boiler care asigură apă caldă permanent. La intrarea în cameră era un hol, astfel că între camera propriu-zisă și ușa metalică de acces mai există un perete despărțitor prevăzut cu ușă de lemn. Camera era renovată recent și dotată cu televizor. De la darea în folosință nu au existat reclamații nici din partea persoanelor private de libertate care au beneficiat de acest drept, nici din partea persoanelor din afară pe motiv că le-ar fi lezată intimitatea.

Față de cele sesizate de petent, în urma anchetei efectuate s-a apreciat că au fost operate unele schimbări, în sensul că s-au îmbunătățit multe din aspectele sesizate (fapt

recunoscut și de deținut în discuția purtată cu reprezentanții instituției Avocatul Poporului, precum și de un alt deținut), după numirea noii echipe de conducere a penitenciarului.

Dosar nr. 12094/2009. Ovidiu (nume fictiv) și-a exprimat nemulțumirea față de condițiile de detenție de care beneficia în penitenciar, având în vedere starea sa de sănătate. În acest context, petentul afirma că:

- medicul-șef în cadrul penitenciarului „*refuza să respecte recomandările din fișa medicală*” și menționa că, Institutul Național de Medicină Legală a recomandat, în anul 2007 să fie supravegheat permanent la infirmerie;

- medicul-șef l-a cazat în camera 419 „care este doar cu numele cameră de infirmerie”; în cameră se aflau 14 paturi, deși medicul curant urolog a recomandat să fie cazat cu 2-3 deținuți, deoarece necesita sondaj la 4 ore; nu beneficia de condiții intime de autosondare; în cameră nu avea la dispoziție apă caldă și rece pe timpul nopții, aceasta fiind oprită, iar în cameră erau cazați 14 deținuți, dintre care 13 deținuți fumau, astfel că era nevoit să inhaleze fum de țigară.

Instituția Avocatul Poporului s-a adresat Penitenciarului București-Jilava și Administrației Naționale a Penitenciarelor, care au comunicat următoarele:

- în anul 2007, comisia de expertiză medico-legală din cadrul Institutului de Medicină Legală „Mina Minovici” a recomandat ca deținutul să fie supravegheat permanent în infirmerie. În penitenciar exista o singură cameră de infirmerie (camera 419), în apropierea cabinetului medical și a cabinetului de tură, având o capacitate de 14 paturi, toaletă separată cu scaun pentru necesități fiziologice pentru persoanele cu afecțiuni invalidante și scaun cu roțile pentru transportul persoanelor cu probleme de sănătate. Deținuții cazați în camera de infirmerie au afecțiuni grave de sănătate, astfel încât posibilitatea agresiunilor între ei este foarte redusă. Fumatul este strict interzis în camera de infirmerie și grupul sanitar al acesteia, nerespectarea regulilor stabilite la nivelul penitenciarului constituie abatere disciplinară ce se sancționează potrivit regulamentului în vigoare.

- în infirmerie erau cazați 9 deținuți, iar infirmeria beneficia de apă rece 24 ore/zi. Pe fiecare secție există o baie comună, dotată cu dușuri unde se asigură îmbăierea persoanelor private de libertate conform prevederilor legale. În prezent, infrastructura penitenciarului nu permite asigurarea unei camere cu 2-3 paturi și apă caldă curentă, care să satisfacă recomandările medicului specialist urolog.

Totodată, Administrația Națională a Penitenciarelor ne-a informat că deținutul a beneficiat de o Nouă Expertiză Medico-legală, în cadrul căreia i-au fost efectuate consulturi de specialitate (examen boli interne, neurologic și neurochirurgical) în unități sanitare ce aparțin Ministerului Sănătății. Urmare a acestor consulturi, concluziile Raportului de Nouă Expertiză Medico-legală, alături de alte recomandări medicale nu mai conțineau recomandarea de supraveghere permanentă în infirmerie. În funcție de evoluția stării de sănătate și de recomandările medicilor specialiști, medicul curant va dispune măsurile corespunzătoare.

Dosar nr. 1066/2010. Mihai (nume fictiv) deținut în Penitenciarul Timișoara, a sesizat instituția Avocatul Poporului, susținând că a fost supus unor violențe fizice de către șeful de cameră și de către unele cadre ale penitenciarului. În acest context, petentul menționa că: un alt deținut (șef de cameră) a vrut să-l lovească în cap cu o rangă de fier, însă apărându-se acesta i-a „rupt” brațul drept; un agent de penitenciare nu a intervenit,

deși a văzut ce se petrece în cameră; ulterior, agentul de penitenciare și alți colegi ai acestuia l-au scos din cameră și l-au bătut, astfel încât i-au „rupt” piciorul; a fost prezentat la medic, însă acesta nu a sesizat procurorul; a fost prezentat la un Spital civil, unde a fost pansat, iar medicii i-au recomandat operație și aparat gipsat, iar după două zile, i-a fost pusă mâna în aparat gipsat și i-a fost bandajat piciorul.

Față de aspectele sesizate, instituția Avocatul Poporului s-a adresat Penitenciarului Timișoara și Administrației Naționale a Penitenciarelor, care au comunicat următoarele:

- petentul a fost implicat într-un conflict fizic cu responsabilul de cameră. În urma cercetării abaterii disciplinare, a reieșit faptul că între cele două persoane private de libertate a avut loc o altercație, *ambele persoane lovindu-se reciproc*; a fost anunțat șeful de tură și alarmată grupa de intervenție, iar la sosirea acestora petentul a fost imobilizat și prezentat la cabinetul medical; pe tot itinerariul de deplasare de la camera de deținere la cabinetul medical și înapoi, petentul a amenințat că se va automutila sau sinucide, astfel că s-a dispus izolarea sa și imobilizarea până la încetarea stării;

- în urma acestui eveniment, a fost prezentat pentru îngrijiri medicale atât la cabinetul medical al unității, cât și ulterior la examene de specialitate în cadrul rețelei sanitare a Ministerului Sănătății, fapt consemnat în fișa medicală. Urmare a prezentărilor la examenele de specialitate, i-au fost imobilizate, *pe rând la intervale de o zi, cu atele gipsate brațul stâng, iar mai apoi piciorul stâng*. A făcut abstracție de recomandările medicilor specialiști și și-a suprimat singur aparatele gipsate, aspect consemnat în documentele medicale.

Concret, în urma incidentului petentul a fost prezentat imediat la cabinetul medical (în jurul orei 21³⁰), constatându-se „contuzii la nivelul antebrătelor bilateral, contuzie la nivelul gambelor bilateral, plagă escoriată gleznă stângă, afirmativ prin heteroagresiune, fără alte leziuni vizibile care să necesite prezentarea în serviciul de urgență”. A doua zi, orele 12.00, a fost prezentat la cabinetul medical stabilindu-se „contuzie forte cot stâng și gleznă stângă, contuzie zigomatică stângă, contuzie antebrăț drept, politraumatism afirmativ prin heteroagresiune cu vechime de aproximativ 14 ore, plagă deschisă supramaleolar stâng.” A fost trimis și consultat în aceeași zi la Spitalul Clinic de Urgență Timișoara, unitate medicală care a stabilit diagnosticul *”fractură parțială olecran stâng, hematom posttraumatic cot stâng, contuzie antebrăț și radiocarp stâng, afirmativ prin heteroagresiune”*.

- urmare a acestui eveniment au fost luate unele măsuri: s-au întocmit rapoarte de incident celor două persoane private de libertate; a fost informată conducerea unității despre evenimentul produs; a fost informată Administrația Națională a Penitenciarelor și judecătorul delegat pentru executarea pedepselor privative de libertate din penitenciar; a fost declanșată procedura disciplinare, în urma căreia au fost aplicate sancțiuni disciplinare, respectiv suspendarea dreptului de a participa la activități culturale, artistice și sportive, pe o perioadă de o lună, responsabilului de cameră și aplicarea sancțiunii disciplinare constând în 5 zile de izolare pentru petent; deoarece evenimentele negative generate de petent au continuat, administrația Penitenciarului Timișoara a solicitat și a primit aprobarea transferării petentului la Penitenciarul Arad.

- *petentul nu a fost victima unor violențe din partea cadrelor Penitenciarului Timișoara, ci a unei altercații cu o altă persoană privată de libertate pe care a provocat-o*. Medicul nu a sesizat procurorul, deoarece când a fost prezentat la cabinetul medical

petentul a declarat că a fost lovit de persoana privată de libertate și nu a afirmat că a fost lovit de cadrele unității în această situație neimpunându-se sesizarea procurorului de către medicul unității, dar cele constatate la consultul de specialitate au fost consemnate în fișa medicală. Potrivit art. 51 din Legea nr. 275/2006, medicul care efectuează examenul medical are obligația de a sesiza procurorul în cazul în care constată că persoana condamnată a fost supusă la tortură, tratamente inumane sau degradante ori la alte rele tratamente. Incidentul a reprezentat o altercație cu o altă persoană privată de libertate, iar medicul unității a respectat prevederile art. 51 din lege cu privire la obligația de a consemna în fișa medicală cele constatate, coroborat cu art. 32 alin. (1) din Hotărârea nr. 1897/2006 privind Regulamentul de aplicare a Legii nr. 275/2006, respectiv faptul că „în cazul în care la examenul medical se constată că persoana privată de libertate prezintă semne de violență, medicul are obligația de a consemna cele constatate în dosarul medical al persoanei private de libertate și de a înștiința imediat directorul locului de deținere”.

- referitor la anunțarea medicului legist, în conformitate cu prevederile art. 51 alin. (4) și (5) din Legea nr. 275/2006, persoana condamnată la o pedeapsă privativă de libertate avea dreptul de a cere să fie examinată, la locul de deținere, de un medic legist sau de un medic din afara sistemului penitenciar, desemnat de persoana condamnată. Constatările medicului din afara sistemului penitenciar se consemnează în fișa medicală a persoanei condamnate, iar certificatul medico-legal se anexează la fișa medicală, după ce persoana condamnată a luat cunoștință de conținutul său, sub semnătură. Cheltuielile ocazionate de examenul medical se suportă de către solicitant. Având în vedere aspectele prezentate mai sus, se preciza faptul că deținutul a înregistrat la conducerea Penitenciarului Timișoara două cereri în acest sens: prima, prin care a solicitat să i se aprobe „expertiza medicală autorizată de către Institutul de Medicină Legală, cerere care i-a fost aprobată atât de medicul șef cât și de directorul unității, iar cea de-a doua prin care a solicitat să i se aprobe „venirea unui medic legist în penitenciar pentru a fi consultat”, la care a menționat că „Nu mai doresc să fiu dus la legistul din oraș”.

Dosar nr. 7292/2010. Cornel (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în privința refuzului penitenciarului de a îi comunica motivele pentru care nu a fost prezentat, în data de 14 iunie 2010, la comisia de expertiză medicală și recuperarea capacității de muncă, în vederea stabilirii gradului de invaliditate.

Urmare a demersurilor întreprinse, conducerea Penitenciarului Tulcea a comunicat faptul că persoana condamnată a fost prezentată de trei ori la Spitalul Penitenciar Poarta Albă pentru evaluarea stării de sănătate în perioadele 25 ianuarie – 15 februarie 2010, 25, 29 aprilie – 13 mai 2010 și 29 iulie – 9 august 2010, iar în perioada 16-30 august 2010 a fost transferat la Spitalul Penitenciar Jilava, la recomandarea Spitalului Penitenciar Poarta Albă. Medicii specialiști de la Spitalul Penitenciar Poarta Albă au considerat că nu se încadrează din punct de vedere medical în una dintre categoriile îndreptățite să primească pensie de invaliditate, lucru ce i-a fost comunicat. Spitalul Penitenciar Jilava a realizat o nouă evaluare medicală. Prezentarea în fața Comisiei de Expertiză Medicală este condiționată de existența unor documente medicale emise de medicii specialiști din spitalele sistemului penitenciar, acesta fiind motivul pentru care nu a fost prezentat în fața Comisiei în data de 14 iunie 2010.

Dosar nr. 6232/2010. Mihai (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu faptul că nu a primit răspuns, în termenul legal, la cererea adresată Institutului

de Medicină Legală „Mina Minovici”, prin care solicita să-i fie comunicate informații referitoare la „condițiile în care comisia de expertiză medico-legală recomandă instanțelor de judecată suspendarea executării pedepsei privative de libertate pe motive de sănătate, care sunt afecțiunile pentru care se apreciază că o persoană bolnavă condamnată nu ar suporta regimul de detenție.”

În urma demersurilor efectuate, Institutul Național de Medicină Legală a precizat motivele pentru care, într-adevăr, petentului nu i s-a răspuns la cerere deoarece fusese formulat un răspuns la o cererea anterioară, iar solicitarea sa viza aspecte legislative.

Dosar nr. 2296/2010. Nicolae (nume fictiv) deținut în penitenciarul Valea Seacă, localitatea Valea lui Traian, Județul Constanța a fost internat în spitalul Penitenciarului Poarta Albă în data de 13 noiembrie 2009. Potrivit afirmațiilor petentului, acesta a fost împiedicat să intre în posesia fișei medicale care constata „toate traumatismele suferite la arestare” pentru a merge la serviciul de medicină legală. Întrucât nu a primit fișa medicală menționată, petentul a solicitat sprijinul instituției Avocatul Poporului.

În urma demersului efectuat, Penitenciarul Poarta Albă a comunicat numărul cererilor formulate de petent, cu precizarea că acesta a primit copiile solicitate și a semnat de primire. Nemulțumiți de răspunsul comunicat prin adresa menționată, am revenit cu o nouă adresă prin care am solicitat să ne comunice copii după înscrisurile la care s-au făcut referiri, inclusiv a fișei medicale, la care se face trimitere în petiția formulată, precum și dovada că acestea au fost comunicate petentului.

Dosar nr. 8242/2010. Nicolae (nume fictiv) a solicitat sprijinul instituției Avocatul Poporului, întrucât, deși a adus la cunoștința penitenciarului că „este nefumător și nu a fumat niciodată”, continuă să fie cazat într-o cameră în care colegii deținuți fumează. Totodată, acesta și-a exprimat nemulțumirea față de comportamentul unui subofițer (șef de secție) care în opinia petentului, săvârșește infracțiunea prevăzută de art. 246 din Codul penal.

În urma demersului efectuat, Penitenciarul Timișoara a informat că de la data depunerii în penitenciarul Timișoara petentul a fost cazat în camerele constituite efectiv din persoane private de libertate arestate preventiv cu opțiunea liber exprimată de nefumători.

În ce privește acuzațiile pe care le-a adus subofițerului (șef de secție), acesta a fost îndrumat să se adreseze organului de cercetare penală sau procurorului, potrivit Codului de procedură penală.

Dosar nr. 879/2010. Costel (nume fictiv) deținut transferat de la Penitenciarul Rahova, aflat în custodia Penitenciarului Giurgiu, a sesizat instituția Avocatul Poporului susținând că a formulat „nenumărate sesizări” la Administrația Națională a Penitenciarelor, cu solicitarea de a fi ajutat în rezolvarea problemelor pe care le întâmpină.

În urma demersului efectuat, Administrația Națională a Penitenciarelor a transmis următoarele:

1. Prin două petiții adresate Administrației Naționale a Penitenciarelor petentul solicita eliberarea unui duplicat după certificatul de naștere și eliberare carte de identitate. Petentului i s-a înaintat răspuns prin care i se aducea la cunoștință că aspectele semnalate vor fi soluționate de conducerea Penitenciarului București Rahova.

2. Prin adresa directorului Penitenciarului Rahova a fost informată Administrația Națională a Penitenciarelor cu privire la demersurile legale ce au fost întreprinse, obținându-se:

- duplicatul certificatului de naștere (documentul se află anexat la dosarul de penitenciar);

- cererea de eliberare a cărții de identitate înregistrată la Secția 19 de Poliție (acesta fiind preschimbă în carte de identitate provizorie aflată la dosarul de penitenciar, cu termen de valabilitate un an de la data eliberării);

3. Administrația Națională a Penitenciarelor a dus la cunoștința petentului faptul că verificările efectuate nu au relevat aspecte probatorii în susținerea celor reclamate. Astfel, nu s-au confirmat afirmațiile petentului potrivit cărora Penitenciarul București Rahova nu ar fi întreprins demersurile legale în vederea obținerii documentelor solicitate.

4. În urma solicitării de a fi transferat la Penitenciarul Mărgineni i s-a înaintat răspuns că transferul nu a fost aprobat, deoarece deținutul nu și-a definitivat afacerile judiciare la instanțele deservite de unitatea unde este încarcerat – Penitenciar Giurgiu; modul de soluționare a acestei solicitări fiind aviz favorabil cu observații, după soluționarea afacerilor judiciare);

5. În urma verificării aspectelor semnalate în petiția adresată Administrației Naționale a Penitenciarelor prin care petentul reclamă că a fost retras în mod nejustificat de la activități productive, s-a constatat că cel în cauză nu este semnatarul petiției (aspect rezultat din declarația acestuia formulată în scris în data de 19.01.2010).

Dosar nr. 1302/2010. Costin (nume fictiv) deținut în Penitenciarul Codlea, a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu o posibilă încălcare a secretului corespondenței, a accesului liber la justiție, a dreptului la apărare și a dreptului la ocrotirea sănătății.

Urmare a demersurilor efectuate, conducerea Penitenciarului Codlea a transmis următoarele:

a) Solicitarea petentului de a i se aproba *înscrierea la cursurile de învățământ universitar* a fost soluționată negativ, pentru următoarele considerente:

Potrivit art. 65 alin. (4) din Legea nr. 275/2006 privind executarea pedepselor și a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, *„persoanele condamnate la pedeapsă privative de libertate pot urma cursuri de învățământ universitar în forma frecvență redusă”*.

Art. 179 din Regulamentul de aplicare a Legii nr. 275/2006 stabilește în alin. (1) că *„persoanele private de libertate pot urma, cu aprobarea directorului locului de deținere, cursuri universitare la forma de învățământ la distanță”*, iar în conformitate cu dispozițiile art. 179 alin. (3), metodologia și normele referitoare la înscrierea și participarea la cursuri și examene sunt stabilite prin decizie a directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor.

În aplicarea acestor texte de lege, s-a emis *Decizia nr. 551/2007* a directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor, referitoare la accesul la învățământul universitar al persoanelor private de libertate (*decizie care ne-a fost transmisă în copie*). Potrivit art. 1 alin. (2) al acestei decizii, o primă condiție pentru accesul la învățământul universitar vizează recomandările cuprinse în planul de evaluare și intervenție educativă și terapeutică. Din analiza acestui document (care ne-a fost transmis în copie), reiese că

deținutului nu i s-a recomandat urmarea cursurilor universitare, motivat de faptul că, la interviul desfășurat cu ocazia cunoașterii acestuia, a declarat că este absolvent de studii superioare. Totodată, din actele care ne-au fost transmise, rezultă că, la data de 22 mai 2009, deținutului i s-a adus la cunoștință conținutul acestui Plan și nu a formulat obiecții.

De asemenea, conducerea Penitenciarului Codlea ne-a informat că o a doua condiție de acces la învățământul universitar are în vedere regimul de executare al pedepsei. Art. 3 alin. (1) din Decizia nr. 551/2007 stabilește că „persoanele condamnate care execută pedeapsa în regim închis și în regim de maximă siguranță pot urma cursuri universitare *doar în forma învățământului deschis la distanță - online*”. Ni s-a adus la cunoștință faptul că Universitatea Transilvania din Brașov, cu care penitenciarul a încheiat protocolul de colaborare, nu a agreat posibilitatea desfășurării online a examenelor.

Față de aceste aspecte, conducerea Penitenciarului Codlea a transmis că solicitarea domnului Costin a fost soluționată negativ, iar argumentele prezentate i-au fost aduse la cunoștință.

b) Referitor la *solicitarea petentului de a i se aproba primirea unui laptop*, ni s-a comunicat că, întrucât nu există spații special amenajate pentru utilizarea și depozitarea calculatoarelor și a echipamentelor informatice și având în vedere dispozițiile art. 186 din Hotărârea Guvernului nr. 1897/2006, potrivit căroră aprobarea pentru primirea sau achiziționarea de echipamente IT se face în condițiile stabilite de administrația locului de deținere, astfel încât să nu contravină regulilor de disciplină și siguranță din locurile de deținere, aceasta a fost soluționată negativ.

c) Cât privește *cererile deținutului de a fi cazat într-o cameră de nefumători*, am fost informați că:

- pe perioada executării pedepsei, deținutul a fost repartizat în camere destinate nefumătorilor;

- în perioada în care s-a aflat în refuz de hrană, a fost supravegheat medical la infirmeria unității, zonă în care fumatul este interzis;

- în perioada de carantină și observare (12 mai – 1 iunie 2009), s-au respectat prevederile art. 76 alin. (2) din Regulamentul de aplicare a Legii nr. 275/2006, potrivit căroră persoanele private de libertate „sunt cazate separat pe camere, *în raport de sex, vârstă, stare de sănătate, situație juridică, natura infracțiunii*, precum și de alte cerințe legale, de ordine interioară sau de siguranță”.

Astfel, conducerea Penitenciarului Codlea ne-a precizat că, având în vedere existența a doar două camere pentru carantină și observare, administrația locului de deținere și-a îndeplinit obligațiile prevăzute în art. 76 alin. (2) din Regulament și în art. 3 alin. (1) din Decizia nr. 436/2006 a directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor, potrivit căruia „la repartizarea deținuților pe camere se va ține cont, *pe cât posibil*, pe lângă celelate criterii de separațiune, și de opțiunea liber exprimată a acestora de nefumător-fumător”.

d) Referitor la nemulțumirea petentului față de *nerespectarea dreptului la secretul corespondenței*, conducerea Penitenciarului Codlea precizează că, având în vedere faptul că nu au fost înregistrate plângeri cu privire la reținerea ori cenzurarea corespondenței, aspectele reclamate nu se confirmă.

Față de răspunsul primit, am comunicat petentului modul de soluționare a aspectelor sesizate. Totodată, am informat Comisia pentru drepturile omului, culte și

minorități din cadrul Parlamentului României, cu privire la modul de soluționare a cererii, anexând, în copie, răspunsul transmis petentului.

În ceea ce privește celelalte aspecte sesizate de petent, acesta a fost informat că:

a) Instanța de judecată are competența exclusivă de a aprecia asupra cererii de întrerupere a executării pedepsei, nicio altă autoritate publică nefiind abilitată prin lege să se pronunțe în cauză, prin exprimarea unui „aviz de principiu” ori prin altă modalitate.

b) Verificarea aspectelor de natură penală reprezintă atributul organelor de urmărire penală și al instanțelor judecătorești. În temeiul dispozițiilor art. 124 din Constituția României și ale art. 2 alin. (3) și (4) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, judecătorii sunt independenți, se supun numai legii și trebuie să fie imparțiali, iar orice persoană, organizație, autoritate sau instituție este datoră să respecte independența judecătorilor.

Ca atare, în conformitate cu dispozițiile art. 17 din Legea 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, hotărârile judecătorești pot fi desființate sau modificate numai în căile de atac prevăzute de lege și exercitate conform dispozițiilor legale.

6. DOMENIUL PROPRIETATE, MUNCĂ, PROTECȚIE SOCIALĂ, IMPOZITE ȘI TAXE

În anul 2010 petițiile adresate instituției Avocatul Poporului și analizate în cadrul domeniului de activitate proprietate, muncă, protecție socială, impozite și taxe au fost în număr de 1617, reprezentând 31,7% din totalul de petiții de 5096 înregistrate la sediul central al instituției, în care au fost ridicate probleme privind respectarea: dreptului de proprietate privată, dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică, dreptului de petiționare, dreptului la muncă și protecția socială a muncii, justei așezări a sarcinilor fiscale, dreptului la moștenire, dreptului la un nivel de trai decent, libertății economice.

Într-un procent de 31,7%, adică în **1617** de **petiții** analizate în cadrul domeniului de activitate, au fost efectuate demersuri la autoritățile administrației publice, fiind clarificate un procent de 20,9% dintre acestea.

Instituția Avocatul Poporului a fost sesizată de mai mulți petenți cu probleme care nu intrau în sfera de competență a instituției. Aceste probleme s-au referit la soluționarea litigiilor ivite între persoane fizice cu privire la dreptul de proprietate, juridice; între persoane fizice și persoanele juridice; între persoane fizice și asociațiile de proprietari. Petenții, în aceste cazuri au fost informați cu privire la procedeele legale pe care le pot urma.

În unele cazuri, întrucât autoritățile sesizate nu au răspuns solicitărilor instituției Avocatul Poporului sau răspunsurile primite din partea acestora nu erau edificatoare, personalul de specialitate al domeniului a efectuat un număr de **5 anchete**.

În anul 2010, mai mulți petenți au solicitat instituției Avocatul Poporului să ridice excepții de neconstituționalitate privind unele dispoziții legale. Cu titlu de exemplu, menționăm:

- excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 102/2001 privind modificarea și completarea Legii nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, precum și modificarea și completarea Legii nr. 18/1991, republicată;

- excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 260/2008 privind asigurarea obligatorie a locuințelor împotriva cutremurelor, alunecărilor de teren sau inundațiilor;

- excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 59/2010 pentru modificarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal;

- excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989, și pentru suspendarea aplicării unor

dispoziții din titlul VII al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente;

- excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor pct. 2 din anexa la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 63/2010 privind finanțele publice locale, precum și pentru stabilirea unor măsuri financiare;

- excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3, art. 5 alin. (6), art. 6 alin. (1), art. 10 și art. 14 lit. m) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010 privind unele măsuri de reîncadrare în funcții a unor categorii de personal din sectorul bugetar și stabilirea salariilor acestora, precum și alte măsuri în domeniul bugetar.

În continuare, prezentăm detaliat principalele sfere de competență analizate în cadrul domeniului proprietate, muncă, protecție socială, impozite și taxe, reprezentând un număr de 1100 de petiții, restul de 517, privind alte probleme semnalate în cadrul domeniului.

6.1 Proprietate

În anul 2010, în cadrul domeniului de activitate proprietate, muncă, protecție socială, impozite și taxe, în ceea ce privește nerespectarea de către autoritățile administrației publice a dreptului de proprietate privată, garantat de art. 44 din Constituție, s-a înregistrat un număr de 852 petiții.

Instituția Avocatul Poporului, în cursul anului 2010, a fost sesizată de către petenți cu privire la nerespectarea de către autoritățile administrației publice a dispozițiilor legale referitoare la reconstituirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor, punerea în posesie și emiterea titlurilor de proprietate, acordarea despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv, precum și cu nerespectarea dispozițiilor legale privind autorizarea executării lucrărilor de construcții.

Petițiile soluționate de către domeniul de activitate proprietate, muncă, protecție socială, impozite și taxe au vizat modul de aplicare a următoarelor acte normative: Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată; Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989, republicată; Legea nr. 1/2009, pentru modificarea și completarea Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989; Legea nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar, în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, republicată; Legea nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, modificată și completată; Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente; Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 81/2007 pentru accelerarea procedurii de acordare a despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv; Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată.

• **Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989, republicată, cu modificările și completările ulterioare.**

Legea nr. 10/2001 este un act normativ special în materia revendicării imobiliare,

Petenții au semnalat tergiversarea nejustificată a soluționării cererilor de restituire de către autoritățile administrației publice și chiar blocarea sau împiedicarea procesului de restituire.

prin care legiuitorul a urmărit să evite perpetuarea stării de incertitudine în ceea ce privește situația juridică a imobilelor preluate în mod abuziv, cu sau fără titlu valabil, de către stat sau de către alte persoane juridice, în perioada 6 martie

1945 – 22 decembrie 1989. Scopul a fost acela de a institui măsuri reparatorii în interesul proprietarilor ale căror imobile au fost preluate în mod abuziv, nu numai prin restituirea în natură a acestora, ci și prin stabilirea de măsuri reparatorii prin echivalent.

În ceea ce privește aplicarea Legii nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, petenții au semnalat instituției Avocatul Poporului tergiversarea nejustificată a soluționării cererilor de restituire de către autoritățile administrației publice și chiar blocarea sau împiedicarea procesului de restituire, manifestându-și în acest sens, nemulțumirea față de ritmul lent al procesului de restituire.

De asemenea, petenții au sesizat și probleme legate de nerespectarea hotărârilor judecătorești, pronunțate în aplicarea Legii nr. 10/2001 republicată, cu modificările și completările ulterioare, în care, în anumite situații, autoritățile administrației publice au refuzat ori au tergiversat abuziv, punerea în executare a hotărârilor judecătorești.

FIȘA DE CAZ

În **Dosarul nr. 9168/2010**, Simona (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului susținând că Primăria Municipiului București tergiversează emiterea dispoziției în dosarul nr. 30614, constituit în baza Legii nr. 10/2001 republicată, cu modificările și completările ulterioare. De asemenea, petenta a menționat faptul că în cadrul audienței acordate la sediul autorității publice, a fost informată că a fost redactat proiectul de dispoziție însă nu este semnat.

Ca rezultat al demersului întreprins, Primăria Municipiului București a informat instituția Avocatul Poporului că dosarul petentei a fost soluționat, prin emiterea Deciziei nr. 12993 din data de 6 septembrie 2010, iar aceasta a fost comunicată petentei.

Dosar nr. 10284/2010. Mariana (nume fictiv) reclamă faptul că Primăria Municipiului București nu a transmis până în prezent Instituției Prefectului – Municipiul București, dosarul constituit în temeiul Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în vederea acordării avizului de legalitate, având ca obiect Dispoziția nr. 12443/21.12.2009.

În urma demersurilor întreprinse, Primăria Municipiului București a comunicat faptul că dosarul întocmit în temeiul Legii nr.10/2001, având ca obiect Dispoziția nr. 12443/21.12.2009 va fi înaintat Instituției Prefectului – Municipiul București în data de 25 octombrie 2010.

Un alt aspect semnalat instituției Avocatul Poporului de către petenți, în ceea ce privește aplicabilitatea Legii nr. 10/2001 republicată, cu modificările și completările ulterioare, se referă la necesitatea respectării art. II din Legea nr. 1/2009 pentru modificarea și completarea Legii nr. 10/2001.

Deși art. II din Legea nr. 1/2009 prevede un termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a legii (6 februarie 2009), pentru ca Guvernul României să modifice Normele metodologice de aplicare unitară a Legii nr. 10/2001, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 250/2007, acest termen a fost depășit, iar normele nu au fost încă elaborate.

Față de aceste aspecte, instituția Avocatul Poporului s-a adresat Primului-ministru al Guvernului României, prin adresa nr. 4629/2010, însă până la data redactării raportului, solicitarea instituției Avocatul Poporului a rămas nu numai fără un răspuns, măcar formal, ci și fără eficiență. De asemenea, și în anul 2009, prin adresa 1886 din data de 3 iunie 2009, Primului-ministru al Guvernului României a fost sesizat cu aceleași aspecte, rămase fără rezultat.

• **Legea nr. 18/1991 privind fondul funciar, republicată, cu modificările și completările ulterioare.**

Referitor la modul de aplicare a Legii nr. 18/1991, privind fondul funciar, republicată, cu modificările și completările ulterioare petenții au semnalat următoarele aspecte:

- refuzul autorităților administrației publice de a analiza ori de a întocmi documentația necesară reconstituirii dreptului de proprietate;

Cât privește aspectele sesizate de către petenți, instituția Avocatul Poporului a întreprins demersuri atât la nivelul comisiilor locale, cât și la nivelul comisiilor județene de stabilire a dreptului de proprietate privată asupra terenurilor.

- tergiversarea eliberării titlurilor de proprietate și punerea efectivă în posesie;

- executarea hotărârile judecătorești definitive și irevocabile de către comisiile locale și județene, prin care s-a dispus anularea ori modificarea titlurilor de proprietate emise cu încălcarea prevederilor legale;

- nereconstituirea dreptului de proprietate pe vechile amplasamente.

FIȘE DE CAZ

Dosar nr. 6192/2010. Silviu (nume fictiv) a solicitat sprijinul instituției Avocatul Poporului în vederea reconstituirii dreptului de proprietate conform Sentinței civile nr. 23421/2009 pronunțată de către Judecătoria Roman.

În urma demersurilor întreprinse, Primăria comunei Icușești, județul Neamț, a informat că petentului i-a fost reconstituit dreptul de proprietate asupra suprafeței de 1.00 ha teren, conform sentinței civile menționate. Totodată, s-a comunicat faptul că petentului i s-a prezentat un amplasament de teren din pășunea comunală, amplasament cu care s-a declarat a fi de acord. Având în vedere acestea, Comisia locală de fond funciar Icușești va înainta Instituției Prefectului județului Neamț o hotărâre de diminuare a suprafeței islazului comunal, urmând, ca petentului să îi fie emis titlul de proprietate.

Dosar nr. 8126/2010. Mihai (nume fictiv) a solicitat sprijinul instituției Avocatul Poporului, susținând că se tergiversează eliberarea titlului de proprietate potrivit dispozițiilor Legii nr. 18/1991 privind fondul funciar, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, în esență, rezultă că în data de 5 mai 2010 documentația prealabilă emiterii titlului de proprietate a fost ridicată de la Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară Iași, de către Primăria Municipiului Iași în vederea refacerii acesteia în conformitate cu observațiile din fișa de evidență. De asemenea, reiese că Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară Iași s-a angajat că titlul de proprietate „va fi scris imediat ce Comisia municipală de fond funciar va soluționa toate neregulile constatate de către delegatul prefecturii, referitoare la nerespectarea hotărârii comisiei județene.”

Urmare a demersurilor întreprinse, Primăria Municipiului Iași a informat Avocatul Poporului că a fost întocmit și emis titlul de proprietate pentru suprafața de teren de 4,7 ha situat în perimetrul Stațiunii de Cercetare și Dezvoltare Viticolă Iași.

• **Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 81/2007 pentru accelerarea procedurii de acordare a despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv.**

În ceea ce privește aplicarea Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, petenții au semnalat instituției Avocatul Poporului următoarele aspecte:

Petenții au semnalat instituției Avocatul Poporului aspecte privind nerespectarea de către Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților a Titlului VII din Legea nr. 247/2005, privind acordarea despăgubirilor, precum și întârzierea soluționării cererilor de analizare cu prioritate a dosarelor de către Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților.

- nerespectarea de către Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților a Titlului VII din Legea nr. 247/2005, privind acordarea despăgubirilor, Titlul VII din Legea nr. 247/2005, reprezentând la acest moment legea cadru în materia stabilirii și plății despăgubirilor aferente

imobilelor preluate în mod abuziv, prevede despăgubiri juste și echitabile stabilite de către evaluatori autorizați, iar evaluarea imobilelor imposibil de restituit în natură se va face în conformitate cu standardele internaționale de evaluare.

► *întârzierea de către Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților în vederea soluționării cererilor de analizare cu prioritate a dosarelor.*

Dosar nr. 2744/2010. Sabin (nume fictiv) a solicitat sprijinul instituției Avocatul Poporului, întrucât întâmpina dificultăți în vederea soluționării cererii sale de analizare cu prioritate a dosarului înregistrat la Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților cu nr. 14501/CC.

În urma demersurilor întreprinse, Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților a informat că cererea petentului privind soluționarea cu prioritate a dosarului nr. 14501/CC a fost aprobată de către Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor. Dosarul nr. 14501/CC a fost analizat în cadrul Secretariatului Comisiei Centrale pentru

Stabilirea Despăgubirilor și returnat Primăriei Municipiului Neamț, în vederea reanalizării și completării.

Dosar nr. 8066/2010. Sandu și Sofia (nume fictive) și-au exprimat nemulțumirea față de faptul că Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților nu le-a soluționat până în prezent dosarul nr. 36467/CC, constituit în temeiul Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În urma demersurilor întreprinse, Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților a comunicat faptul că cererea de analizare cu prioritate a dosarului nr. 36467/CC a fost aprobată de către Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor.

► *refuzul Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților de a le soluționa dosarele constituite în temeiul Legii nr. 10/2001, privind acordarea despăgubirilor, deși petenții și-au dat acordul cu privire la conținutul raporturilor de evaluare întocmite.*

Dosar nr. 3329/2010. Maria (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului susținând că, deși petenta a transmis acordul său cu privire la conținutul raportului de evaluare, în luna iulie 2009, Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților, prin Comisia Centrală pentru Acordarea Despăgubirilor nu a emis, până la data la care s-a adresat instituției Avocatul Poporului, decizia reprezentând titlul de despăgubire (Dosar nr. 37087/CC din 3 iulie 2007, pentru imobilul teren situat în municipiul București, strada S. nr. 35, în suprafață de 315 mp).

Totodată, petenta a menționat faptul că în ședința din 18 noiembrie 2009 s-a aprobat despăgubirea potrivit raportului de evaluare, însă nu s-a emis dispoziția de plată.

Ca rezultat al demersului întreprins, Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților a informat instituția Avocatul Poporului, că dosarul nr. 37087/CC a fost soluționat, prin emiterea Deciziei Comisiei Centrale, reprezentând titlu de despăgubire, nr. 7738 din 18 noiembrie 2009, iar decizia a fost comunicată petentei.

Dosar nr. 10507/2010. Otilia (nume fictiv) a solicitat sprijinul instituției Avocatul Poporului în vederea soluționării dosarului înregistrat la Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților cu nr. 43968/CC.

În urma demersurilor întreprinse, Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților a comunicat că, în ședința Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor a fost aprobată emiterea Deciziei Comisiei Centrale, reprezentând titlu de despăgubire în dosarul nr. 43968/CC.

► *mulți petenți se plâng de faptul că Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților tergiversează eliberarea deciziilor de către Comisia Centrală, reprezentând titlul de despăgubire.*

Dosar nr. 45/2010. Aura (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului exprimându-și nemulțumirea față de faptul că întâmpină dificultăți în vederea soluționării dosarului nr. 28401/CC.

În urma demersurilor întreprinse, Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților a comunicat faptul că, pentru soluționarea dosarului nr. 28401/CC a fost emisă Decizia nr. 7195/19.11.2009, pe care petenta o poate ridica personal sau prin mandatar de la sediul autorității, cu ocazia prezentării pentru exprimarea opțiunii cu privire la modalitatea efectivă de valorificare a titlului de despăgubire.

• **Legea nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor romani pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, republicată și Legea nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, modificată și completată.**

Problemele semnalate de către petenții au vizat în mare parte nu numai tergiversarea de către autoritățile administrației publice competente în a soluționa dosarele constituite în temeiul Legii nr. 9/1998 și al Legii nr. 290/2003 și a emite hotărârile, dar și autoritățile administrației publice de a le răspunde la solicitările acestora privind stadiul de soluționare a dosarelor, sau eventual data la care aceste dosare urmează a fi analizate.

FIȘĂ DE CAZ

Dosar nr. 7968/2010. Silviu (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului exprimându-și nemulțumirea față de faptul că, nu i s-au soluționat (până în prezent) dosarele constituite în temeiul Legii nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia,

Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, de către Comisia Municipiului București de aplicare a Legii nr. 290/2003.

În urma demersurilor întreprinse, Comisia Municipiului București de aplicare a Legii nr. 290/2003 din cadrul Instituției Prefectului – Municipiul București a comunicat faptul că dosarele petentului au fost soluționate prin Hotărârile nr. 827, 828 și nr. 829 din 16 septembrie 2010, dosarele însoțite de hotărârile aferente fiind înaintate Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților, Serviciul pentru aplicarea Legii nr. 290/2003.

• **Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată.**

Problemele sesizate de către petenți au vizat în special încălcarea dreptului de proprietate privată și nerespectarea dispozițiilor Legii nr. 50/1991, de către autoritățile administrației publice competente, cu ocazia eliberărilor autorizațiilor de executare a lucrărilor de construcții.

FIȘĂ DE CAZ

Dosar nr. 4758/2010. Viorica (nume fictiv) și alții au sesizat instituția Avocatul Poporului, susținând că o societate comercială le-a comunicat începerea lucrărilor la construcția Ansamblului Rezidențial din strada Logofăt Luca Stroici, Sector 2, municipiul București, în baza Autorizației de construire nr. 537/49S/14.05.2008 emisă de Primăria Sectorului 2 și a PUD-ului avizat și aprobat prin Hotărârea Consiliului Local Sector 2 nr. 127/28.09.2007.

În acest sens, petenții au sesizat Inspectoratul de Stat în Construcții cu privire la faptul că executarea lucrărilor din str. Logofăt Luca Stroici, Sector 2, municipiul București

ar fi realizate cu încălcarea normelor legale în materie. Prin răspunsurile comunicate de această instituție, a fost admis faptul că terenul pe care este realizată construcția se încadrează într-o zonă protejată pentru care sunt aprobați anumiți indicatori urbanistici. În plus, se precizează că PUD-ul „Str. Logofăt Luca Stroici nr. 13, Sector 2” a fost aprobat cu nerespectarea prevederilor legale, și anume, art. 32 alin. (5) lit. a), art. 56 și pct. 13 din Anexa 1 din Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul.

În urma răspunsurilor primite din partea Inspectoratului de Stat în Construcții, Asociația de Proprietari bloc 11, strada Logofăt Luca Stroici, Sector 2, municipiul București a sesizat mai multe instituții ale statului. Astfel, prin adresa nr. 18/921/29.03.2010 Primăria municipiului București – Direcția Inspecție și Control General Serviciul Urmărire Rezolvare Sesizări arată că față de cele constatate de Inspectoratul de Stat în Construcții în data de 29 martie 2010 a solicitat Instituției Prefectului Municipiului București ca, în conformitate cu legislația în vigoare, să inițieze demersurile în vederea anulării PUD –lui „Str. Logofăt Luca Stroici nr. 13, Sector 2” aprobat cu nerespectarea prevederilor legislației prin Hotărârea Consiliului Local Sector 2 nr. 127/28.09.2007 și pe cale de consecință a Autorizației de Construire nr. 537/49S/14.05.2008.

Ca urmare a demersului întreprins, Instituția Prefectului Municipiului București a comunicat următoarele:

- s-a exercitat dreptul de control asupra Autorizației de construire nr. 537/49S/14.05.2008 emisă de Primarul Sectorului 2.

- Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, definește autorizațiile de construire/desființare ca fiind acte de autoritate ale administrației publice locale pe baza cărora se asigură aplicarea măsurilor prevăzute de lege (art. 2 alin. (1) și art. 8 din lege). Autorizația de construire/desființare este asimilată actului administrativ, fapt pentru care, în lumina Legii nr. 554/2004 privind contenciosul administrativ, poate fi atacată la instanța de contencios administrativ de toate subiectele de sezină prevăzute de acest act normativ, în termenele prevăzute de lege.

- prin adresa nr. 1947/16.04.2010, înregistrată la Instituția Prefectului Municipiului București sub nr. 10840/21.04.2010, Inspectoratul Teritorial în Construcții București–Ilfov (organ de specialitate care, în conformitate cu dispozițiile art. 29 din Legea nr. 50/1991, republicată, exercită controlul statului în amenajarea teritoriului, urbanism și autorizarea executării lucrărilor de construcții) a sesizat prefectul asupra încălcării prevederilor legale la emiterea autorizației de construire nr. 537/49S/14.05.2008.

În finalul răspunsului, s-a comunicat că, având în vedere aspectele de nerespectare a prevederilor legale, Instituția Prefectului Municipiului București a formulat acțiune pentru anularea autorizației de construire nr. 537/49S/14.05.2008, ce face obiectul dosarului nr. 55129/3/2010 aflat pe rolul Tribunalului București, cu termen de judecată la 13 aprilie 2011.

6.2 Munca și protecția socială a muncii

Au fost analizate 113 petiții, referitoare la nerespectarea de către autoritățile administrației publice a dreptului la muncă și protecția socială a muncii, prevăzut de art. 41 din Constituția României.

În majoritatea cazurilor sesizate de petenți au fost invocate preținse abuzuri în legătură cu încadrarea în muncă, acordarea drepturilor salariale și depășirea orelor legale de program fără acordarea compensațiilor cuvenite de către angajatori, refuzul eliberării cărților de muncă după încetarea contractului de muncă, acordarea concediilor legale sau compensarea în bani a concediilor de odihnă neefectuate.

Pentru a clarifica aspectele prezentate de petenți, instituția Avocatul Poporului, în conformitate cu atribuțiile conferite de Legea nr. 35/1997, republicată, cu modificările și completările ulterioare, s-a adresat autorităților administrației publice, iar în cazul în care petenții au fost lezați în drepturile sau libertățile cetățenești de către angajatori - persoane juridice, aceștia au fost îndrumați să se adreseze fie inspectoratelor teritoriale de muncă, fie instanțelor de judecată competente material și teritorial.

FIȘA DE CAZ

Dosar nr. 7688/2010. Maria (nume fictiv) cadru didactic pensionabil pentru limită de vârstă la Școala cu clasele I-VIII „George Topârceanu”, municipiul București, a sesizat instituția Avocatul Poporului susținând că s-a adresat Colegiului Național „Gheorghe Șincai”, pentru a solicita aprobarea indemnizației egală cu cel puțin două salarii de bază avute în luna pensionării, astfel cum este prevăzut în art. 50 din Contractul colectiv de muncă nr. 2895/2006, însă Colegiul Național a refuzat acordarea respectivelor indemnizații, pe motiv că nu sunt fonduri suficiente pentru acoperirea cheltuielilor de personal.

Urmare a demersului întreprins, Colegiul Național „Gheorghe Șincai” a informat cu privire la faptul că, petenta și alți colegi pensionabili pentru limită de vârstă vor intra în posesia unei indemnizații egale cu două salarii de bază avute în luna pensionării în data de 13 octombrie 2010.

Dosar nr. 626/2010. Marin (nume fictiv) nemulțumit de faptul că Inspectoratul Teritorial de Muncă București tergiversează eliberarea carnetului de muncă, s-a adresat instituției Avocatul Poporului în vederea soluționării problemelor cu care se confruntă.

Urmare a demersului întreprins, Inspectoratul de muncă a informat că, deși au fost efectuate verificări la societățile comerciale unde petentul a fost angajat, carnetul de muncă nu a putut fi găsit. Prin urmare, petentul a fost informat că este necesar să indice societățile comerciale unde a prestat activitate, respectiv să prezinte în original adeverințele eliberate de acestea în vederea întocmirii unui duplicat al carnetului de muncă, potrivit Decretului nr. 92/1976 privind carnetul de muncă.

6.3 Impozite și taxe

Au fost înregistrate 135 petiții referitoare la nerespectarea de către autoritățile publice a dreptului la justa așezare a sarcinilor fiscale, prevăzut de art. 56 alin. (2) din Constituția României.

Petenții au sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu modul defectuos de calcul al impozitelor și taxelor percepute de autoritățile administrației publice centrale și locale, refuzul nejustificat de înregistrare și eliberare a unor acte sau tardivitatea eliberării acestora, tardivitatea emiterii deciziilor de impunere, probleme în compensarea unor

debite, nemulțumirea față de obligativitatea plății unor taxe locale speciale, deși nu beneficiază de serviciile respective.

Totodată, în baza art. 26 alin. (2) din Legea nr. 35/1997, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Avocatul Poporului a prezentat președinților celor două Camere ale Parlamentului situațiile în care a constatat, cu prilejul cercetărilor întreprinse, lacune în legislație.

Pentru a clarifica aspectele prezentate de petenți, domeniul proprietate, muncă, protecție socială, impozite și taxe s-a adresat direcțiilor de impozite și taxe locale, administrațiilor finanțelor publice, primăriilor locale, prefecților.

În *Raportul de activitate pe anul 2009* subliniam demersurile întreprinse de instituția Avocatul Poporului atât în anul 2008, cât și în anul 2009 (*sesizarea președinților celor două Camere ale Parlamentului, prin adresa nr. 2819/21 aprilie 2008, respectiv prin Raportul special privind respectarea drepturilor veteranilor de război, văduvelor de război și văduvelor nerecăsătorite ale veteranilor de război, din anul 2009*) cu privire la anumite

facilități fiscale acordate prin lege specială veteranilor de război, văduvelor de război și văduvelor veteranilor de război care nu s-au recăsătorit, neprevăzute de Codul fiscal, și prin urmare neaplicate de către autoritățile fiscale. Semnalăm, de această dată, adoptarea *Legii nr. 24/2010 pentru modificarea și completarea art. 284 din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal*, prin care a fost introdus alineatul (7²) la articolul 284 din Codul fiscal, privind scutirea de la plata impozitelor și taxelor locale, precum și de la plata impozitului corespunzător pentru terenurile arabile, fânețe și păduri, în suprafață de până la 5 ha a veteranilor de război, văduvelor de război și văduvelor veteranilor de război care nu s-au recăsătorit.

O problemă sesizată în mod constant de către numeroși petiționari în ultimii ani, este cea a lipsei informării cu privire la obligativitatea plății contribuției pentru asigurările de sănătate pentru veniturile din cedarea folosinței bunurilor, respectiv pentru veniturile impozabile realizate de persoane care desfășoară activități independente care se supun impozitului pe venit. Astfel, petenții reclamă faptul că, deși plătesc la termen impozitul pe aceste venituri, nu au fost informați asupra obligației de a plăti și contribuția pentru asigurările de sănătate pentru aceste venituri. Înștiințările (somațiile) de plată, sunt trimise de către autoritățile publice implicate, de regulă după patru ani de la termenele de scadență, la sumele datorate adăugându-se majorările de întârziere aferente, debitul ajungând astfel la sume foarte mari de bani. În multe cazuri suma datorată cu acest titlu depășește veniturile obținute, din cauza faptului că legea impune o contribuție minimă.

Numeroase petiții au avut ca obiect nemulțumirea petenților față de prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 58/2010, referitoare la majorarea taxei pe valoare adăugată, reconsiderarea unor activități ca independente, contribuțiile pentru asigurările sociale.

În urma analizării prevederilor legale criticate, prin adresa nr. 8390 din 13 august 2010, Avocatul Poporului a sesizat președinții celor două Camere ale Parlamentului, cu privire la lacunele și neconcordanțele legislative constatate. Ulterior, prin *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 82/2010* pentru modificarea art. 7 alin. (1) pct. 2 subpct. 2.1 din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal,

precum și pentru modificarea art. III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 58/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal și alte măsuri financiar-fiscale, actul normativ criticat a fost modificat în sensul celor sesizate de către Avocatul Poporului.

FIȘA DE CAZ

Dosar nr. 3640/2010. Ioana (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului, fiind nemulțumită de cuantumul impozitului pe teren stabilit de Primăria Orașului Babadag, județul Tulcea, pentru suprafața de 12,5 ha teren arabil, pe care îl deține cu titlu de proprietate. Astfel, petenta susținea că impozitul pentru terenul respectiv a fost majorat cu un procent de 32,7%. De asemenea, petenta ne-a precizat că nu a primit decizia de impunere, pe care ar fi putut să o conteste în condițiile legii. În această situație, petenta a formulat contestație împotriva sumei stabilite cu titlu de impozit pentru terenul arabil, dar nu a primit răspuns.

Ca urmare a demersurilor întreprinse, Primăria orașului Babadag, județul Tulcea, a recunoscut că în mod eronat terenul a fost încadrat în zona B, încadrarea corectă fiind zona D, eroare din cauza căreia suma datorată cu titlul de impozit a fost calculată de asemenea în mod greșit. Astfel, primăria a emis o nouă decizie de impunere, corespunzător încadrării terenului în zona D și și-a cerut scuze pentru întârzierea cu care a răspuns solicitărilor petentei.

Dosar nr. 1131/2010. Adriana (nume fictiv) s-a adresat instituției Avocatul Poporului reclamând faptul că i se impută plata unor sume de bani reprezentând diferențe de impozit, cu majorări de întârziere, în condițiile în care aceste restanțe nu i-au fost comunicate ca fiind de plată, ci au fost recalculate retroactiv. De asemenea, susține că nu a primit răspuns la niciuna din cele două contestații înregistrate la Direcția Generală de Impozite și Taxe Sector 4 București.

Ca urmare a demersurilor întreprinse, Direcția Generală de Impozite și Taxe Sector 4 București a procedat la verificarea dosarului fiscal privind imobilul respectiv și a constatat că suprafața utilă a imobilului fusese corectată în urma efectuării măsurărilor cadastrale, din 52,18 mp în 63,26 mp. Pe cale de consecință, majorările de întârziere aplicate retroactiv au fost date la scădere, petenta achitând doar diferența de impozit.

7. ACTIVITATEA BIROURILOR TERITORIALE ALE INSTITUȚIEI AVOCATUL POPORULUI

Pentru a se asigura accesul cetățenilor care nu locuiesc în București la serviciile oferite de Avocatul Poporului, începând cu anul 2003 au fost înființate birouri teritoriale ale instituției. În prezent, acestea sunt în număr de 14, fiind organizate în toate orașele reședință ale curților de apel, respectiv: Alba-Iulia, Bacău, Brașov, Constanța, Cluj-Napoca, Craiova, Galați, Iași, Oradea, Pitești, Ploiești, Suceava, Târgu-Mureș și Timișoara, și dispun de personal format din 6 consilieri și 26 de experți.

Birourile teritoriale îndeplinesc la nivel local rolul constituțional și legal al instituției, și anume apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice.

Activitatea acestora constă în: medierea conflictelor dintre cetățeni și autoritățile administrației publice, orientarea și informarea cetățenilor în vederea soluționării problemelor cu care se confruntă, contribuirea la depistarea și combaterea fenomenelor locale care generează încălcări ale drepturilor și libertăților cetățenești și la îmbunătățirea continuă a activității administrației publice.

Eficiența activității birourilor teritoriale s-a concretizat în anul 2010 în soluționarea unui număr total de 3799 de petiții, efectuarea a 6 anchete, acordarea a 14588 de audiențe, înregistrarea a 4588 de apeluri telefonice la serviciul de dispecerat.

În anul 2010, birourile teritoriale au desfășurat **642** de **activități informative**, constând într-o amplă activitate de mediatizare prin mijloacele de informare în masă a atribuțiilor instituției Avocatul Poporului.

În scopul soluționării cu celeritate a problemelor sesizate de cetățeni instituției Avocatul Poporului, birourile teritoriale au desfășurat o colaborare permanentă cu autoritățile administrației publice, după cum urmează:

Biroul Teritorial Alba-Iulia:

- colaborarea Biroului Teritorial Alba-Iulia cu Primăria orașului Cugir, județul Alba și Primăria orașului Câmpeni, județul Alba, prin acordarea de audiențe.

Biroul Teritorial Bacău:

- protocolul de colaborare încheiat între Biroul Teritorial Bacău și Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Bacău;
- colaborarea cu Instituția Prefectului Județului Roman.

Biroul Teritorial Brașov:

- întrevederile reprezentanților Biroului Teritorial Brașov cu Prefectul Județului Covasna;
- protocolul de colaborare încheiat între Biroul Teritorial Brașov și Asociația pentru Parteneriat Comunitar Brașov;

- protocolul de colaborare încheiat cu Comisariatul Județean pentru Protecția Consumatorilor a Județului Brașov;
- întrevederea cu Prefectul Județului Covasna, cu privire la stabilirea modalităților concrete de acordare a sprijinului de către Instituția Prefectului Județului Covasna, în realizarea atribuțiilor care revin Biroului Teritorial Brașov, și anume, cu privire la soluționarea unor dosare în raport cu Primăria Târgu Secuiesc;
- întrevederea cu Necșulescu Ion, comisar șef – Șef serviciu Regional Brașov al Centrului Regional de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog, în scopul încheierii unui protocol de colaborare între instituții.

Biroul Teritorial Cluj-Napoca:

- vizita de lucru a reprezentanților Biroului Teritorial Cluj-Napoca la Penitenciarul Gherla;
- colaborare cu Direcția Silvică Cluj-Napoca, în contextul garantării dreptului la un mediu sănătos;
- întrevederea cu președintele Consiliului Județean Cluj;
- participarea reprezentanților Biroului Teritorial Cluj-Napoca la întâlnirea organizată de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Cluj, cu ocazia Zilei de 20 noiembrie, Ziua Universală a Drepturilor Copilului.

Biroul Teritorial Constanța:

- încheierea unui acord de colaborare între Biroul Teritorial Constanța și Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Tulcea;
- acordul de colaborare încheiat de Biroul Teritorial Constanța cu Primăria Municipiului Tulcea;
- încheierea unui protocol de colaborare cu Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Constanța;
- protocolul de colaborare încheiat cu Primăria Ion Corvin, județul Constanța.

Biroul Teritorial Craiova:

- încheierea unui protocol de colaborare între Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Dolj și Biroul Teritorial Craiova;
- protocolul de colaborare între Casa Județeană de Pensii Dolj și Biroul Teritorial Craiova;
- protocolul de colaborare cu Instituția Prefectului Județului Dolj;
- protocolul de colaborare cu Instituția Prefectului Județului Gorj;
- protocolul de colaborare încheiat între Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Gorj și Biroul Teritorial Craiova;
- protocolul de colaborare încheiat între Casa Județeană de Pensii Gorj și Biroul Teritorial Craiova;
- protocol de colaborare cu Consiliul Județean Dolj;
- protocolul de colaborare încheiat între Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Mehedinți și Biroul Teritorial Craiova;
- protocol de colaborare cu Consiliul Județean Mehedinți;
- protocol de colaborare cu Instituția Prefectului Județului Mehedinți;

- protocol de colaborare încheiat cu Casa Județeană de Pensii Mehedinți;
- întrevederea cu prefectul județului Olt pentru discuții preliminare în vederea încheierii unui protocol de colaborare între Biroul Teritorial Craiova și Instituția Prefectului Județului Olt;
- întrevederea cu președintele Consiliului Județean Olt pentru discuții preliminare în vederea încheierii unui protocol de colaborare între Biroul Teritorial Craiova și Consiliul Județean Olt.

Biroul Teritorial Galați:

- colaborarea Biroului Teritorial Galați cu primăriile: Mărășești, Odobești, Panciu Brăila, Făurei, Ianca, Focșani, Adjud;
- participarea, în calitate de invitat, la ședințele Consiliului Județean Galați, ale Comisiei pentru Protecția Copilului Galați și ale Consiliului Euroregiunii „Dunărea de Jos”;
- întrevederile reprezentanților Biroului Teritorial Galați cu prefectii județelor Brăila și Vrancea.

Biroul Teritorial Iași:

- întrevederile cu reprezentanții Primăriei Municipiului Vaslui, Consiliului Județean Iași, Primăriei Municipiului Iași și Primăriei Municipiului Bârlad în vederea reînnoirii protocoalelor de colaborare și a inițierii unor întâlniri în domeniul proprietății;
- protocol de colaborare încheiat între Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Vaslui și Biroul Teritorial Iași;
- protocol de colaborare încheiat între Direcția Județeană pentru Tineret Iași și Biroul Teritorial Iași - inițierea unui proiect de conștientizare a drepturilor tinerilor în școli și licee;
- protocol de colaborare încheiat între Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Iași și Biroul Teritorial Iași;
- protocol de colaborare între Inspectoratul Județean de Jandarmerie Iași și Biroul Teritorial Iași privind stabilirea unor activități de pregătire pentru structurile jandarmeriei cu privire la apărarea drepturilor și libertăților personalului și abuzurile la care ar putea fi supuși din partea persoanelor fizice ori autorităților;
- colaborarea cu primăriile comunelor: Ciurea, Motca, Valea Seacă, Horlești, Tigănași, Șipote, județul Iași, prin acordarea de audiențe.

Biroul Teritorial Oradea:

- întrevedere cu prefectul județului Satu-Mare și colaborare cu Instituția Prefectului Județului Satu-Mare.

Biroul Teritorial Pitești:

- parteneriat de colaborare încheiat de Biroul Teritorial Pitești cu Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș;
- parteneriat de colaborare încheiat de Biroul Teritorial Pitești cu Centrul Cultural Pitești.

Biroul Teritorial Ploiești:

- protocol de colaborare încheiat între Biroul Teritorial Ploiești și Direcția Generală pentru Asistență Socială și Protecția Copilului Prahova;
- protocol de colaborare încheiat între Asociația Femeilor din Județul Prahova și Biroul Teritorial Ploiești, în scopul participării la acțiuni, seminarii, conferințe, pe teme referitoare la drepturile și libertățile cetățeanului și în special ale femeii;
- protocol de colaborare între Instituția Prefectului Județului Buzău și Biroul Teritorial Ploiești;
- protocol de colaborare încheiat între Instituția Prefectului Județul Dâmbovița și Biroul Teritorial Ploiești;
- întâlnirile cu Lucian Găman, consilier pe problemele romilor în cadrul Instituției Prefectului Județul Prahova. În cadrul întrunirilor au avut loc discuții referitoare la competența instituției Avocatul Poporului și în vederea stabilirii unei colaborări cu organizații ce militează pentru eliminarea discriminărilor și respectarea drepturilor și libertăților cetățenești;
- participarea la ședința Autorității Teritoriale de Ordine Publică din cadrul Consiliului Județean Prahova;
- participarea la ședința Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Prahova din cadrul Consiliului Județean Prahova, având ca temă promovarea și respectarea drepturilor copilului;
- participarea la ședința Autorității Teritoriale de Ordine Publică din cadrul Consiliului Județean Prahova, ocazie cu care s-a pus în discuția membrilor acestei autorități oportunitatea încheierii unui protocol de colaborare între A.T.OP. și Biroul Teritorial Ploiești.

Biroul Teritorial Suceava:

- protocol de colaborare încheiat între Biroul Teritorial Suceava și Primăria Municipiului Suceava;
- protocol de colaborare încheiat de Biroul Teritorial Suceava cu Organizația Salvați Copiii - Filiala Suceava;
- parteneriat încheiat de Biroul Teritorial Suceava cu Centrul Regional de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog Suceava în cadrul Proiectului „*Dependenți de Libertate*”;
- participarea reprezentanților Biroului Teritorial Suceava la Analiza activității educative formale și non-formale 2009-2010 a Inspectoratului Școlar Județean Suceava;
- protocol de colaborare încheiat între Biroul Teritorial Suceava și Școala Postliceală Sanitară de Stat Suceava.

Biroul Teritorial Târgu-Mureș:

- colaborarea cu Instituția Prefectului Județului Harghita;
- acord de colaborare încheiat între Biroul Teritorial Târgu-Mureș și Casa Județeană de Pensii Mureș;
- acord de colaborare încheiat între Biroul Teritorial Târgu-Mureș și Casa Județeană de Pensii Harghita.

Biroul Teritorial Timișoara:

- întreveneri cu reprezentanții Comisiei județene de fond funciar Timiș;
- acord de colaborare încheiat între Biroul Teritorial Timișoara și Casa Județeană de Pensii Timiș;
- colaborarea cu Instituția Prefectului Județului Timiș;
- întâlnirea cu reprezentanții Comisiilor de aplicare a Legii nr. 290/2003 și a Legii nr. 9/1998 pe tema accelerării soluționării dosarelor depuse pentru despăgubiri la nivelul Instituției Prefectului Timiș;

Avocatul Poporului a continuat în anul 2010 consolidarea activității birourilor teritoriale, prin acțiuni logistice de dotare a birourilor teritoriale și prin extinderea atribuțiilor birourilor teritoriale sub aspectul creșterii numărului autorităților administrației publice pe care le pot sesiza. Unul dintre obiectivele majore ale Avocatului Poporului a fost și acela al garantării calității serviciilor oferite cetățenilor de personalul birourilor teritoriale.

În perioada 31 mai-3 iunie 2010, a avut loc la Alba-Iulia a cincea instruire a coordonatorilor birourilor teritoriale ale instituției Avocatul Poporului.

Acțiunea a devenit o întâlnire tradițională, constituind un mod de cunoaștere a oamenilor și a autorităților locale. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de: prof.univ.dr. Ioan Muraru, Avocatul Poporului, Alexandru Bălănescu, adjunct al

Avocatului Poporului, Camelia Goleanu, Cornelia Cor și Elena Anghel experți și Simina Gagu, consilier, precum și cei 14 coordonatori ai birourilor teritoriale ale instituției Avocatul Poporului.

Reprezentanții instituției Avocatul Poporului, participanți la a cincea instruire a coordonatorilor birourilor teritoriale, Alba – Iulia, 31 mai – 3 iunie 2010

Cu prilejul întrunirii au fost dezbătute următoarele teme: *Dificultățile întâmpinate de persoanele cu handicap în realizarea drepturilor recunoscute de lege și identificate în*

activitatea instituției Avocatul Poporului; Dificultățile în aplicarea legilor referitoare la reconstituirea dreptului de proprietate identificate în activitatea instituției Avocatul Poporului; Asigurarea dreptului la învățătură al persoanelor condamnate la pedepse privative de libertate - conținut și perspective; Aspecte generale privind cererile de redobândire a cetățenie române de cetățenii din Republica Moldova, de naționalitate română și Comunicarea interprofesională dintre instituția Avocatul Poporului și birourile teritoriale.

În cadrul dezbaterilor, reprezentanții birourilor teritoriale s-au implicat activ prin menționarea cazurilor sau problemelor cu care s-au confruntat

Pe plan intern, se cuvine să mai menționăm participarea și prezentarea de lucrări în cadrul a numeroase seminarii, conferințe, mese rotunde și dezbateri publice:

- Conferința internațională „Cetățenia, cultura și istoria Uniunii Europene” organizată de Universitatea din Pitești;
- Conferința Internațională Bioatlas 2010, organizată de Facultatea de Alimentație și Turism din cadrul Universității Transilvania din Brașov, cu articolul „Este respectat dreptul la despăgubiri conform dispozițiilor Legii nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947?”;

- Conferința Internațională Biblio 2010, Secțiunea „Drepturile Omului”, organizată de Academia Română și Asociația Internațională a Bibliotecilor, cu articolul „*The Advocate of the People and the Protection of Human Rights*”;
- Întrunirea cu tema „*Protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap*”, organizată de Autoritatea Electorală Permanentă;
- Conferința internațională „*Organizația bazată pe cunoaștere*”, organizată de Academia Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu” din Sibiu - articolul „*Theoretical and Practical Aspects regarding the Decree-Law no.118/1990, republished*”;
- Dezbateră publică cu tema „*La atitudine! Spre integritate!*”, organizată de asociația Pro Democrația - filiala Cluj;
- participare cu lucrarea „*Rolul instituției Avocatul Poporului în protecția copilului*”, la Sesiunea științifică cu titlul Teorii și practici ale guvernării democratice, organizată la Chișinău;
- Seminarul „*Medierea conflictelor. Fază prealabilă a judecătii*”, organizat de Centrul de Mediere Constanța, în parteneriat cu Tribunalul Constanța;
- Conferința „*Democrație, politici publice și drepturile omului*”, organizată de Facultatea de Drept și Științe Administrative din cadrul Universității „Ovidius” Constanța și Centrul de Studii și Cercetări privind Drepturile Omului și Discriminarea;
- Conferința organizată de Grupul mediere – arbitraj Constanța, cu tema „*Medierea – percepție și impact în zona de sud-est a României*”;
- Seminarul cu tema „*Problematika rromilor în județul Tulcea*”, organizat de Prefectura Tulcea - Biroul județean pentru rromi;
- Conferința națională cu tema „*Devianța și delincvența juvenilă - aspecte psiho-individuale, medico-sociale și juridice în contextul actual*”, organizată de Universitatea Andrei Șaguna din Constanța;
- Seminarul „*Medierea – Procedură și Avantaje*”, organizat de Centrul de Mediere Constanța;
- Spectacolul „*Să pomenim colinda*”, oferit de copiii din centrele de plasament, cu ocazia Sărbătorilor de iarnă;
- Seminariile: „*Promovarea drepturilor copilului – Dreptul la protecție socială*”; „*Dreptul la protecție împotriva oricărei forme de violență*”; „*Copiii cu dizabilități au dreptul la îngrijire, educație și instruire specială, menite să le ofere maximum de autonomie posibilă și un trai deplin și activ în societate*”; „*Dreptul copilului la viață, supraviețuire și dezvoltare*”; „*Dreptul copilului de a-și cunoaște părinții și de a fi crescut și îngrijit de către aceștia*”; „*Reabilitarea și reintegrarea socială a copiilor victime ale abuzului, neglijării și exploatării*”; „*Prevenirea și combaterea violenței asupra copiilor*”; „*Modalități de reducere a numărului de copii neșcolarizați sau cu abandon școlar*”; „*Capacitatea de intervenție a autorităților județene în prevenirea și combaterea violenței asupra copilului*”; „*Dezvoltarea capacității autorităților administrației publice locale de a interveni în prevenirea și combaterea violenței asupra copilului*” și „*Prevenirea separării copilului de familia sa*”, organizate de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Dolj;
- Seminariile cu tema „*Actul juridic și importanța acestuia*” și „*Legalitatea actelor juridice emise sau adoptate de administrația publică locală*”, organizate de Prefectura Dolj;

- Dezbateră publică cu tema *„Adopția-dialog deschis pentru o mai bună înțelegere”*, organizată de Consiliul Județean Dolj și Oficiul Român Pentru Adopții;
- Conferința internațională *„Educație, cercetare și progres în Mileniul III”*, organizată de Facultatea de Științe Juridice, Sociale și Politice din cadrul Universității „Dunărea de Jos” din Galați;
- Conferința cu tema *„Tratatul de la Lisabona și rolul României în procesul de aprofundare a integrării europene”*, organizată de Guvernul României, Departamentul pentru Afaceri Europene – Prefectura Galați;
- Conferința cu tema *„Falimentul bipolarității-model american-model european”*;
- Conferința cu tema: *„Controlul de „comunitaritate” a ordinii juridice interne realizat de judecătorul național și consecințele sale asupra sistemului constituțional”*;
- Conferința cu tema *„Demnitatea persoanei în calitate de valoare supremă a ordinii juridice spaniole și în calitate de sursă a oricărui drept”*;
- Seminarul cu tema *„Rolul și importanța instituției Avocatul Poporului în societatea românească și protejarea drepturilor copilului”*, organizat de Liceul „Mihai Eminescu” Iași – Clubul Elevilor Juriști;
- Seminarul *„Protecția drepturilor jandarmilor în contextul reglementărilor Schengen”*, organizat de Inspectoratul Județean de Jandarmi Iași;
- Masa rotundă *„Situația actuală a persoanelor seropozitive din județul Argeș”*, organizată de către Uniunea Națională a Organizațiilor Persoanelor Afectate de HIV/SIDA din România – UNOPA în colaborare cu Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Argeș;
- Simpozionul internațional *„Însușirile Bisericii și fundamentul trinitar al Bisericii”*;
- Sesiunea de informare cu privire la legislație, practici, politici anti-discriminare în cadrul proiectului *„Rețeaua multiregională de servicii de consiliere anti-discriminare pentru incluziunea socială a persoanelor discriminate”*;
- Simpozionul *„Drepturile omului, minoritățile și rolul societății civile într-un stat de drept”*, organizat de Centrul Cultural Pitești și Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Pitești;
- Simpozionul *„Identitate și globalizare”*, organizat de Centrul Cultural Pitești în parteneriat cu Primăria Pitești;
- Dezbateră *„Viața pensionarilor și problemele lor”*, organizată de Asociația Eurosenior a pensionarilor și expropriaților din România;
- Sesiunea de informare privind însușirea și aplicarea principiilor egalității de șanse și de gen la locul de muncă, organizată de Centrul de Resurse Juridice, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării și Fundația „Giacomo Brodolini”;
- Seminarul *„Cetățenie europeană versus identitate”*, organizat de Centrul Cultural Pitești în parteneriat cu Primăria Pitești;
- Conferința națională *„Informare și comunicare – vectori activi în spațiul european”*, organizată de Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș;
- Simpozionul *„Tranziție și globalizare și drepturile constituționale”*, organizat de Centrul Cultural Pitești;
- Seminarul *„Ziua Justiției”*, organizat de Centrul Cultural Pitești în colaborare cu Parchetul de pe lângă Tribunalul Județean Argeș și Curtea de Apel Pitești;
- Seminarul național *„Nu abuzului – Da drepturilor copilului”*, organizat de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Argeș;

- Simpozionul național „*Modalități de abordare a comunicării în cadrul proiectelor/programelor educaționale la nivel județean și național*”;
- Simpozionul „*Constituție și Constituționalism*”, organizat de Primăria Pitești și Centrul Cultural Pitești;
- Sesiunea științifică anuală a XVIII-a ediție – „*Provocările societății post-comuniste. Dimensiunile politico-juridice, instituționale și culturale*”, organizată de Universitatea Mihail Kogălniceanu Iași;
- Simpozionul „*Traficul de persoane nu iartă*”, organizat de Inspectoratul General al Poliției Române, Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane, la Liceul Economic Suceava;
- activitatea „*Teatru Forum*”, organizată de Salvați Copiii - Filiala Suceava în colaborare cu Colegiul Tehnic de Industrie Alimentară Suceava, prilejuită de Ziua Internațională a Copilului Dispărut;
- jurizarea concursului „*Mesajul meu antidrog*”, ediția a-VII-a, organizat de A.N.A.-C.R.P.E.C.A. Suceava;
- Lansarea proiectului „*Towards healthy parenting families/părinți competenți, copii sănătoși – dezvoltare de servicii de parenting în România*”, organizat de Salvați Copiii - Filiala Suceava;
- Școala de Vară AESv, ediția a VI-a „*Dezvoltare personală prin sport*” - „*De la proiectul personal la proiecte europene*”, desfășurată la Liceul cu Program Sportiv Suceava;
- Simpozionul „*Traficul de Persoane – Risc și Vulnerabilitate*”, organizat de ANITP – Centru regional Suceava;
- activitățile organizate de ANITP – Centrul Regional Suceava, cu prilejul Zilei Europene de luptă împotriva Traficului de Persoane;
- Dezbateră publică „*Integritatea administrației publice - Rolul cetățenilor într-o societate democratică*”, organizată la inițiativa Centrului de Resurse Juridice;
- Participarea la Ziua Mondială de Prevenire a Abuzurilor asupra Copiilor și Ziua Adoptării Convenției Națiunilor Unite cu privire la Drepturile Copilului;
- Conferința „*Pave the way for young potential*”, organizată de I.P.J. Suceava - membru al rețelei internaționale de prevenire „STREET CHILDREN NETWORK EUROPE”.

*

Biroul Teritorial Pitești a organizat în data de 18 februarie 2010 Seminarul „Copiii fără identitate”.

Acțiunea a fost organizată la Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu”, în parteneriat cu Primăria Municipiului Pitești, Consiliul Județean Argeș și cotidianul „Argeșul”. Punctul de plecare pentru organizarea seminarului l-a

constituit cazul semnalat de o femeie care, în luna iulie a anului 2003, a născut la Maternitatea Spitalului Județean de Urgență Pitești, un băiat a cărui naștere nu a fost declarată.

Dintre participanții la Seminarul „Copiii fără identitate”, 18 februarie 2010, Pitești

Scopurile acestei manifestări au fost: transmiterea unui mesaj explicit în mediul administrației publice locale și centrale asupra capacității de mediere a instituției Avocatul Poporului și preocuparea pe care o manifestă în domeniul drepturilor copilului și familiei; estimarea resurselor instituționale din mediul administrației publice locale și ale Biroului Teritorial Pitești al Avocatului Poporului pentru promovarea unor propuneri care să prevină și să îndrepte apariția unor astfel de riscuri; evaluarea de către autoritățile locale a posibilității și necesității de a organiza și activa un centru pilot pentru identificarea cazurilor similare celui semnalat și preîntâmpinarea apariției altora noi, eventual în cadrul programului concentrat pentru inițiativa locală de creare a rețelei regionale în domeniul protecției copilului; sensibilizarea mediului parlamentar cu privire la problematica pusă în discuție astfel încât, pe fondul identificării unor carențe sau lacune de ordin legislativ să poată fi îndreptate prin promovarea unor inițiative.

Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Mihaela Stănciulescu, expert coordonator Biroul Teritorial Pitești, Remus Gherghina, expert și Raluca Teodorescu, consilier. Din partea autorităților locale au participat: Florin Tecău, vicepreședinte Consiliul Județean Argeș, Tudor Pendiuc, primarul municipiului Pitești, Gabriel Alexe, președintele Autorității Naționale pentru Protecția Familiei și a Drepturilor Copilului, Adrian Lazăr, subprefectul județului Argeș, Andrei Gereș, deputat, Partidul Național Liberal, județul Argeș, Dorin Bărbuceanu primarul orașului Ștefănești, judecători, medici, coordonatori ai serviciilor publice cu competențe în domeniu, jurnaliști.

*

Tot pe plan intern, se cuvine să amintim și întrevederea reprezentanților Biroului Teritorial Brașov, în data de 23 martie 2010, cu Giovanni Ruiu, judecător în domeniul contenciosului administrativ în cadrul Tribunalului de Primă Instanță Administrativă din Italia, în cadrul stagiului de practică judiciară de contencios administrativ desfășurat la

Curtea de Apel Braşov. Cu prilejul întrevederii, a fost prezentat cadrul legal în care îşi desfăşoară activitatea instituţia Avocatul Poporului, modul de soluţionare a petiţiilor, în acest sens fiind oferite şi exemple din cazuistica anului curent, precum şi aspecte privind competenţa şi activitatea instituţiei Avocatul Poporului, respectiv a instituţiei Difensore Civico din Italia.

Birourile teritoriale Alba-Iulia, Constanţa şi Iaşi au participat la interviul realizat de Organizaţia Salvaţi Copiii România, în cadrul proiectului de cercetare pentru identificarea gradului în care au fost aplicate măsurile generale de implementare a Convenţiei ONU pentru drepturile copilului la nivel local, naţional şi european.

*

În perioada 13-15 iunie 2010, la sediul instituţiei Avocatul Poporului a avut loc vizita oficială în România a doamnei Barthy Vegter, consilier şi a doamnei Marianne Van Der Kleij, consilier în cadrul instituţiei Ombudsmanului Naţional al Olandei. Programul vizitei a inclus întâlnirea delegaţiei olandeze cu personalul de specialitate al instituţiei Avocatul Poporului. La întâlnire au participat şi coordonatorii birourilor teritoriale Piteşti şi Braşov.

*

Pe plan internaţional, amintim:

În perioada 2-5 februarie 2010, Ioan Gânfălean, consilier coordonator al Biroului Teritorial Alba-Iulia, a participat la *Consiliul Institutului European al Ombudsmanului* (EOI), care a avut loc la **Rotterdam - Olanda**.

În perioada 25-28 aprilie 2010, Ioan Gânfălean, consilier coordonator al Biroului Teritorial Alba-Iulia, a participat la *A doua Conferinţă Internaţională a Instituţiilor Ombudsman pentru Forţele Armate*, care a avut loc la **Viena – Austria**.

*

În data de 7 iunie 2010, a avut loc acţiunea de acordare de ajutoare sociale, din fondul pus la dispoziţia instituţiei Avocatul Poporului la Şcoala Generală cu clasele I-VIII din Comuna Ghidici, judeţul Dolj.

Şi în cursul anului 2010 a continuat organizarea de acţiuni de acordare de ajutoare sociale din fondul pus la dispoziţia Avocatului Poporului. Astfel, amintim:

Ajutoarele ce au fost oferite unui număr de **59 de copii**, băieţi şi fete, elevi ai acestei şcoli, cu vârste cuprinse între 7 şi 14 ani, au constat în bunuri de uz personal (îmbrăcăminte şi încălţăminte) şi rechizite.

Acțiunea de acordare de ajutoare sociale, la Școala Generală cu clasele I-VIII din comuna Ghidici, județul Dolj, 7 iunie 2010

Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de: Mihail Gondoș, adjunct al Avocatului Poporului, Camelia Goleanu, expert, Simona Emandi, consilier coordonator Biroul Teritorial Craiova, Monica Durlă și Denisa Stănescu, experți.

Întâlnirea reprezentanților Avocatului Poporului cu oficialii locali, la acțiunea de acordare de ajutoare sociale, la Școala Generală cu clasele I-VIII din comuna Ghidici

Autoritățile locale au fost reprezentate de: Eugen Georgescu, prefectul județului Dolj, Tache Constantin, primarul comunei Ghidici, Județul Dolj, Nae Dorian, consilier local în cadrul primăriei Ghidici, Victoria Croitoru, director general adjunct al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Dolj, Lucian Kerata, inspector școlar general adjunct – Inspectoratul Școlar Județean Dolj, Vladimir Costencu, directorul Școlii din comuna Ghidici.

*

În data de 29 iulie 2010, a avut loc acțiunea de acordare de ajutoare sociale din fondul pus la dispoziția instituției Avocatul Poporului, la Centrul de Recuperare și Reabilitare a Persoanei cu Dizabilități Târgu Ocna, din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Bacău.

Ajutoarele au fost oferite celor **50 de persoane adulte** ocrotite în această unitate, cu vârste cuprinse între 29 și 55 de ani, și au constatat în îmbrăcăminte, încălțăminte și produse de igienă personală.

Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Mihail Gondoș, adjunct al Avocatului Poporului, Doina

Șirghie, expert coordonator al Biroului Teritorial Bacău și Constantin Romeo Busuioc, expert.

Autoritățile locale au fost reprezentate de Floarea Ivanof, primarul orașului Târgu Ocna, Ștefan Șilochi, consilier local, Sorana Colțănel, șef serviciu îngrijire de tip familial din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Bacău, Luciana Sofrone, șef serviciu îngrijire de tip rezidențial din cadrul aceleiași instituții și Dorin Șilochi, șeful Centrului de Recuperare și Reabilitare a Persoanei cu Dizabilități Târgu Ocna.

Reprezentanții Avocatului Poporului și ai autorităților locale, la acțiunea de acordare a ajutoarelor sociale la Centrul de Recuperare și Reabilitare a Persoanei cu Dizabilități Târgu Ocna, Bacău, 29 iulie 2010

În data de 29 iulie 2010, la sediul Primăriei orașului Târgu Ocna, a avut loc întâlnirea reprezentanților instituției Avocatului Poporului cu Floarea Ivanof, primarul orașului Târgu Ocna. În cadrul întâlnirii s-a evidențiat necesitatea colaborării dintre Biroul Teritorial Bacău și Primăria orașului Târgu Ocna, pentru soluționarea problemelor cetățenilor din această comunitate, în acest sens urmând a se încheia un protocol de colaborare care să prevadă inclusiv acordarea de audiențe la sediul autorității locale cetățenilor orașului Târgu Ocna.

Stagii de practică la sediul birourilor teritoriale și colaborări cu universități și licee

Birourile teritoriale ale instituției Avocatul Poporului au inițiat acorduri de colaborare și cu anumite universități în vederea efectuării unor stagii de practică ale studenților. Astfel, menționăm: realizarea unui stagiu de practică la Biroul Teritorial Cluj-Napoca de către **80** de studenți din cadrul Facultății de Drept a Universității „Dimitrie Cantemir”; desfășurarea activității de practică la Biroul Teritorial Galați de către **16** de studenți din cadrul Facultății de Științe Juridice, Politice și Sociale a Universității „Dunărea de Jos” Galați; efectuarea unui stagiu de practică la sediul Biroului Teritorial Oradea de către **6** elevă în clasa a XI-a la Colegiul Economic Partenie Cosma Oradea; participare la programul „Job Shadow Day 2010”, în cadrul căruia **2** eleve ale Colegiului Tehnic Mihai Viteazul Oradea au participat la o zi de lucru în cadrul Biroului Teritorial Oradea; **170** de studenți din cadrul Universității Pitești - Facultatea de Științe Juridice și Administrative au efectuat stagii de practică la sediul Biroului Teritorial Pitești; efectuarea unui stagiu de practică la Biroul teritorial Târgu-Mureș de către **3** studenți ai Facultății de Drept - Universitatea Spiru Haret; desfășurarea unui stagiu de practică de către **4** studenți ai Facultății de Drept, la sediul Biroul Teritorial Timișoara; desfășurarea activității de practică la Biroul Teritorial Constanța de către **4** studenți din cadrul Facultății de Drept - Universitatea Ovidius Constanța.

*

Totodată, amintim colaborarea Biroului Teritorial Cluj-Napoca și cu Facultatea de Științe Politice, secția Științe Administrative din cadrul Universității Babeș-Bolyai, pe marginea studiului „*Avocatul Poporului, apărător al drepturilor omului*”.

*

Biroul Teritorial Constanța a colaborat cu Facultatea de Drept și Științe Administrative din cadrul Universității Ovidius prin participarea la stagii de practică în cadrul programelor de studii universitare de licență și masterat și îndrumările acordate studenților și masteranzilor prin prezentarea atribuțiilor și competențelor instituției Avocatul Poporului, a unor fișe de caz etc.

*

Biroul Teritorial Craiova a încheiat un protocol de colaborare cu Facultatea de Drept din cadrul Universității din Craiova privind efectuarea unor stagii de practică ale studenților la sediul biroului.

*

În perioada martie-iunie 2010, Biroul Teritorial Suceava a pus în aplicare acordul de colaborare încheiat cu Liceul cu „Virgil Madgearu”, în vederea realizării Proiectului școlar privind drepturile copiilor „*Ce știm despre drepturile noastre?*”.

De asemenea, reprezentanții Biroului Teritorial Suceava au participat la jurizarea Concursului Național „VIDEO ART”, inițiat de Colegiul Național „Petru Rareș” Suceava în parteneriat cu A.N.A.-C.R.P.E.C.A. Suceava, ediția a II-a, etapa județeană, secțiunile scurt metraj și spot publicitar cu impact social.

*

Un reprezentant al Biroului Teritorial Târgu-Mureș a avut o întâlnire cu elevii Colegiului Național „Alexandru Papiu Illarian” din Târgu-Mureș, eveniment ce a marcat Ziua Internațională a Drepturilor Omului, sărbătorită pe 10 decembrie.

Participări la ceremonii:

Participarea reprezentanților Biroului Teritorial Oradea la festivitățile organizate de Primăria Oradea cu ocazia sărbătoririi a 91 de ani de la eliberarea orașului, în data de 20 aprilie 2010.

Participarea reprezentanților Biroului Teritorial Oradea la ceremonialul public și manifestările prilejuite de sărbătorirea Independenței României, Ziua Victoriei Forțelor Aliate împotriva Germaniei naziste și Ziua Europei, în data de 9 mai 2010.

Participarea reprezentanților Biroului Teritorial Constanța la ceremonialul public și manifestările prilejuite de sărbătorirea Zilei Imnului Național al României, în data de 29 iulie 2010.

Participarea reprezentanților Biroului Teritorial Constanța la ceremonialul public și manifestările prilejuite de sărbătorirea Zilei Naționale a României, în data de 1 decembrie 2010.

În anul 2010 activitatea birourilor teritoriale s-a îmbunătățit considerabil, atât cantitativ cât și calitativ, în comparație cu anii precedenți (de la 2464 audiențe acordate în anul 2004 la 14588 audiențe acordate în anul 2010).

Din statisticile referitoare la activitatea birourilor teritoriale, rezultă faptul că acestea se bucură de o popularitate crescândă în rândul cetățenilor, ceea ce corespunde rațiunii pentru care aceste birouri au fost înființate, și anume, accesul lesnicios la serviciile

oferite de instituția Avocatul Poporului.

Tabel privind activitatea birourilor teritoriale ale instituției Avocatul Poporului

Nr. crt.	Biroul teritorial	Audiențe	Petiții înregistrate	Apeluri telefonice	Activități informative
1.	Alba-Iulia	583	177	188	- 11 articole publicate în presa locală; - 3 colaborări cu ONG-uri și alte autorități; - 5 participări la conferințe, seminarii interne și internaționale.

2.	Bacău	761	235	186	- 11 emisiuni radio-tv; - 14 articole publicate în presa locală; - 10 colaborări cu ONG-uri și alte autorități; - 1 participare la conferințe, seminarii interne și internaționale.
3.	Brașov	1395	289	261	- 14 emisiuni radio-tv; - 23 articole publicate în presa locală; - 16 colaborări cu ONG-uri și alte autorități; - 9 participări la conferințe, seminarii interne și internaționale.
4.	Cluj-Napoca	1131	297	398	- 7 articole publicate în presa locală; - 12 colaborări cu ONG-uri și alte autorități; - 2 participări la conferințe, seminarii interne și internaționale.
5.	Constanța	725	239	230	- 21 emisiuni radio-tv; - 30 articole publicate în presa locală; - 14 colaborări cu ONG-uri și alte autorități; - 13 participări la conferințe, seminarii interne și internaționale.
6.	Craiova	1806	369	1235	- 8 emisiuni radio-tv; - 8 articole publicate în presa locală; - 33 colaborări cu ONG-uri și alte autorități; - 16 participări la conferințe, seminarii interne și internaționale.
7.	Galați	477	216	242	- 23 articole publicate în presa locală; - 61 colaborare cu ONG-uri și alte autorități; - 4 participări la conferințe, seminarii interne și

					internaționale.
8.	Iași	931	402	372	- 3 emisiuni radio-tv; - 46 articole publicate în presa locală; - 20 colaborări cu ONG-uri și alte autorități; - 5 participări la conferințe, seminarii interne și internaționale.
9.	Oradea	915	256	256	- 11 emisiuni radio-tv; - 17 articole publicate în presa locală; - 2 colaborări cu ONG-uri și alte autorități; - 6 participări la conferințe, seminarii interne și internaționale.
10.	Pitești	1180	330	132	- 5 emisiuni radio-tv; - 2 articole publicate în presa locală; - 3 colaborări cu ONG-uri și alte autorități; - 16 participări la conferințe, seminarii interne și internaționale.
11.	Ploiești	1121	256	161	- 5 emisiuni radio-tv; - 30 articole publicate în presa locală; - 18 colaborări cu ONG-uri și alte autorități; - 2 participări la conferințe, seminarii interne și internaționale.
12.	Suceava	1286	215	162	- 1 emisiune radio-tv; - 2 articole publicate în presa locală; - 19 colaborări cu ONG-uri și alte autorități; - 7 participări la conferințe, seminarii interne și internaționale.
13.	Târgu-Mureș	1519	262	382	- 13 emisiuni radio-tv; - 5 articole publicate în presa locală;

					- 7 colaborări cu ONG-uri și alte autorități; - 1 participare la conferințe, seminarii interne și internaționale.
14.	Timișoara	758	256	383	- 5 emisiuni radio-tv; - 13 articole publicate în presa locală; - 6 colaborări cu ONG-uri și alte autorități; - 3 participări la conferințe, seminarii interne și internaționale.
	TOTAL:	14588	3799	4588	642

8. ACTIVITATEA INSTITUȚIEI AVOCATUL POPORULUI ÎN DOMENIUL CONTROLULUI CONSTITUȚIONALITĂȚII LEGILOR ȘI ORDONANȚELOR

Activitatea instituției Avocatul Poporului în domeniul controlului de constituționalitate a legilor și ordonanțelor, asigurat în România de către Curtea Constituțională, unica autoritate de jurisdicție constituțională, s-a concretizat prin formularea a 599 puncte de vedere și prin ridicarea direct în fața Curții Constituționale a 7 excepții de neconstituționalitate.

8.1 Puncte de vedere

Dispozițiile art. 19 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, prevăd că, în cazul sesizării privind excepția de neconstituționalitate a legilor și ordonanțelor care se referă la drepturile și libertățile persoanelor fizice, Curtea Constituțională va solicita și punctul de vedere al instituției Avocatul Poporului. De asemenea, prevederile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, stabilesc că președintele Curții Constituționale va comunica încheierea prin care a fost sesizată Curtea Constituțională președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, indicându-le data până la care pot să trimită punctul lor de vedere. Totodată, în temeiul art. 16 și art. 17 din Legea nr. 47/1992, republicată, Avocatul Poporului poate formula puncte de vedere asupra sesizărilor de neconstituționalitate privind legile, înaintea promulgării acestora, formulate de președintele uneia dintre Camerele Parlamentului sau Guvern.

În temeiul dispozițiilor legale, Avocatul Poporului a formulat un număr de 599 puncte de vedere.

Cauzele în care s-a solicitat punctul de vedere al Avocatului Poporului au pus în discuție, mai ales, posibila contrarietate a unor

dispoziții legale cu norme fundamentale privind: principiul egalității în drepturi (124), accesul liber la justiție, inclusiv dreptul la un proces echitabil (111), dreptul de proprietate (72), principiul neretroactivității legii (27), dreptul la muncă, protecția socială a muncii (23). Cel mai mic procentaj (sub 1%) s-a înregistrat în cazul punctelor de vedere exprimate în legătură cu posibila contrarietate dintre unele dispoziții legale și regulile constituționale referitoare la cetățenii străini și apatrizi (art. 18 din Constituție), inviolabilitatea domiciliului (art. 27 din Constituție), secretul corespondenței (art. 28 din Constituție), dreptul de asociere (art. 40).

Tabel privind domeniile din Constituție în care au fost formulate punctele de vedere

Nr. crt.	Domeniul* punctului de vedere	Nr. puncte de vedere
1.	Statul de drept (art. 1)	23
2.	Universalitatea; Principiul neretroactivității legii; legea penală sau contravențională mai favorabilă (art. 15)	27
3.	Principiul egalității în drepturi (art. 16, art. 4)	124
4.	Cetățenii străini și apatrizii (art. 18)	1
5.	Prioritatea reglementărilor internaționale (art. 11, art. 20)	4
6.	Accesul liber la justiție; Proces echitabil (art. 21)	111
7.	Dreptul la viață, integritate fizică și psihică (art. 22)	2
8.	Libertatea individuală (art. 23)	15
9.	Dreptul la apărare (art. 24)	12
10.	Libera circulație (art. 25)	4
11.	Viața intimă, familială și privată (art. 26)	6
12.	Inviolabilitatea domiciliului (art. 27)	1
13.	Secretul corespondenței (art. 28)	1
14.	Libertăți de opinie (art. 29, art. 30, art. 40)	3
15.	Dreptul la informație (art. 31)	2
16.	Dreptul la învățătură (art. 32)	2
17.	Dreptul la ocrotirea sănătății (art. 34)	4
18.	Dreptul de vot (art. 36); Dreptul de a fi ales (art. 37); Dreptul de a fi ales în Parlamentul European (art. 38)	6
19.	Dreptul de asociere (art.40)	1
20.	Dreptul la muncă și protecția socială a muncii și interzicerea muncii forțate (art. 41, art. 42)	23
21.	Dreptul de proprietate (art. 44, art. 136)	72
22.	Libertatea economică (art. 45); Economia (art. 135)	18
23.	Dreptul la moștenire (art.46)	3
24.	Dreptul la un nivel de trai decent (art. 47)	9
25.	Familia (art. 48)	2
26.	Protecția copiilor și a tinerilor (art. 49)	2
27.	Dreptul de petiționare (art. 51)	4
28.	Dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică (art. 52)	7
29.	Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți (art. 53)	22
30.	Exercitarea drepturilor și a libertăților (art. 57)	1
31.	Autoritățile publice (art. 61 - art. 72)	3
32.	Categorii de legi (art. 73); Inițiativa legislativă (art. 74); Adoptarea legilor și a hotărârilor (art. 76); Intrarea în vigoare a legii (art. 78)	8
33.	Actele Guvernului (art. 108)	4
34.	Angajarea răspunderii Guvernului (art. 114)	1
35.	Delegarea legislativă (art. 115)	16
36.	Administrația publică locală (art. 120 - art. 123)	3

37.	Înfăptuirea justiției (art. 124)	14
38.	Instanțele judecătorești (art. 126 - art. 127)	9
39.	Folosirea căilor de atac (art. 129)	5
40.	Statutul procurorului (art. 131- art. 132)	1
41.	Consiliul Superior al Magistraturii (art. 133, art. 134)	1
42.	Contribuții financiare (art. 56); Bugetul public național (art. 138); Impozite, taxe și alte contribuții (art. 139)	10
43.	Atribuțiile Curții Constituționale (art. 146); Deciziile Curții Constituționale (art. 147)	2
44.	Integrarea în Uniunea Europeană (art. 148)	3
45.	Excepții în care nu s-a precizat textul constituțional încălcat	7
	TOTAL	599

**În cazul a 306 puncte de vedere se regăsesc mai multe domenii, iar pentru statistică a fost luat în considerare, domeniul semnificativ.*

Diferite prevederi din Legea-cadru nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice; din Codul muncii; din Codul de procedură fiscală; din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare; din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, republicată; din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, cu modificările și completările ulterioare; din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice; din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței; din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 71/2009 privind plata unor sume prevăzute în titluri executorii având ca obiect acordarea de drepturi salariale personalului din sectorul bugetar; din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările și completările ulterioare au constituit în mai multe cazuri, obiectul unor excepții de neconstituționalitate cu privire la care Curtea Constituțională a solicitat punctul de vedere al instituției Avocatului Poporului.

Din examinarea încheierilor instanțelor judecătorești și a notelor scrise ale autorului excepției, s-a observat că, în unele **cazuri**, în susținerea neconstituționalității unor prevederi legale nu au fost indicate normele din Constituție pretins încălcate prin textul criticat; or, art. 10 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, stabilește că sesizările adresate Curții Constituționale se fac în formă scrisă și trebuie motivate.

În alte **cazuri**, susținerile autorului excepției nu reprezentau probleme de constituționalitate, ci aspecte de interpretare și de aplicare a legii sau de modificare ori completare a unor prevederi legale, a căror soluționare excedează competenței Curții Constituționale.

Totodată, în încheierea de sesizare a Curții Constituționale, instanța judecătorească a reținut în unele cazuri că, prin invocarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia nu a urmărit decât tergiversarea soluționării procesului.

Avocatul Poporului și-a exprimat punctul de vedere în sensul constituționalității sau neconstituționalității prevederilor legale criticate, ori al inadmisibilității excepției de neconstituționalitate invocate.

Redăm în cele ce urmează câteva **exemple** din practica instituției Avocatul Poporului în formularea punctelor de vedere la excepții de neconstituționalitate.

✓ Dispozițiile art. 43 alin. (3) din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare, au făcut obiectul unei excepții de neconstituționalitate cu privire la care Curtea Constituțională a solicitat punctul de vedere al Avocatului Poporului. În punctul său de vedere, Avocatul Poporului a arătat că dispozițiile legale sunt **constituționale**. Potrivit art. 47 alin. (2) din Constituție, legiuitorul este în drept ca, în reglementarea cadrului sistemului public de pensii, să stabilească criteriile și condițiile concrete în care asigurații pot beneficia de pensie, tipurile de pensii care pot fi acordate, regulile generale de acordare a acestora și regulile derogatorii pentru situații deosebite, precum și modul de calcul al pensiilor. Pensia pentru persoanele care au lucrat în condiții deosebite de muncă este reglementată ca excepție de la regulile generale, avându-se în vedere situațiile speciale în care se află anumite categorii de persoane. Legiuitorul a instituit, în consecință, norme speciale referitoare la perioadele care se iau în calcul, stabilind durata minimă a stagiului de cotizare necesar în vederea ieșirii la pensie pentru limită de vârstă, fapt ce dă expresie principiului constituțional al egalității care nu are semnificația uniformității.

Prin Decizia nr. 770/2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 481 din 14 iulie 2010, Curtea Constituțională a respins excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 43 alin. (3) din Legea nr. 19/2000.

✓ Curtea Constituțională a solicitat punctul de vedere al Avocatului Poporului cu privire la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (1)-(4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 71/2009 privind plata unor sume prevăzute în titluri executorii având ca obiect acordarea de drepturi salariale personalului din sectorul bugetar. Referindu-se la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, Avocatul Poporului și-a exprimat punctul său de vedere, în sensul că prevederile legale criticate erau **neconstituționale**, întrucât nu satisfăceau exigențele dispozițiilor constituționale ale art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil, de vreme ce dreptul la un proces echitabil acoperă procedura nu numai până la pronunțarea hotărârii, ci până la executarea acesteia. Din această perspectivă, eșalonarea pe parcursul anilor 2010, 2011, 2012 a plății sumelor prevăzute prin hotărâri judecătorești nu asigură, în opinia Avocatului Poporului, deplina respectare a dreptului la un proces echitabil. Aceasta, deoarece așa cum s-a statuat în Decizia Curții Constituționale nr. 1.055/2008, „o dispoziție legală prin care se suspendă cursul judecății sau executarea hotărârilor judecătorești definitive referitoare la anumite cauze determinate este neconstituțională”.

Prin Decizia nr. 877/2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 530 din 29 iulie 2010, Curtea Constituțională a respins excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (1)-(4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 71/2009, statuând că măsurile instituite prin actul normativ menționat urmăresc un scop legitim - asigurarea stabilității economice a țării - și păstrează un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și obiectivul avut în vedere - executarea eșalonată a hotărârilor judecătorești în cauză.

✓ Referitor la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 48¹⁴ alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2005 privind transporturile rutiere, cu privire la care Curtea Constituțională a solicitat punctul de vedere, Avocatul Poporului a observat că,

ulterior sesizării Curții Constituționale, textul de lege criticat, instituind condițiile în care poate fi autorizat instructorul de pregătire practică, a fost modificat substanțial prin art. I pct. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2010 privind unele măsuri pentru întărirea controlului în scopul combaterii transporturilor ilicite de mărfuri și de persoane, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 234 din 13 aprilie 2010. În aceste condiții, Avocatul Poporului și-a exprimat punctul de vedere în sensul că excepția de neconstituționalitate a art. 48¹⁴ alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2005 este **inadmisibilă**.

Prin Decizia nr. 1096/2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 742 din 5 noiembrie 2010, Curtea Constituțională a respins ca devenită inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a art. 48¹⁴ alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2005.

✓ Referitor la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 26 din Legea nr. 230/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea asociațiilor de proprietari, Avocatul Poporului a observat că textul legal criticat instituie pentru proprietari posibilitatea de a ataca în justiție în termen de 45 de zile de la adoptare, o hotărâre a adunării generale pe care o consideră contrară legii, statutului sau acordului de asociere a asociației de proprietari ori care este de natură să producă daune intereselor proprietarilor. Pe de altă parte, există obligația legală a comunicării hotărârilor adunării generale în vederea realizării publicității acestora, fără a fi însă stabilit un termen în care trebuie făcută comunicarea. Prin urmare, proprietarii care nu sunt membri ai asociației sau nu au participat la adunarea generală, nu au posibilitatea reală de a cunoaște existența hotărârii de la data adoptării sale, fiind evident că accesul la instanță al acestor categorii de persoane este îngrădit. Or, potrivit art. 21 din Constituție, orice persoană se poate adresa în mod liber justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime. Pentru aceste motive, Avocatul Poporului a apreciat că prevederile legale indicate încalcă liberul acces la justiție și dreptul la un proces echitabil.

Urmează ca instanța de contencios constituțional să hotărască asupra excepției de neconstituționalitate a art. 26 din Legea nr. 230/2007.

8.2 Excepții de neconstituționalitate

În exercitarea atribuțiilor sale constituționale și legale, Avocatul Poporului a ridicat direct în fața Curții Constituționale 7 excepții de neconstituționalitate.

Acestea au avut ca obiect:

- Art. 3 lit. c) și j), art. 3¹ alin. (2), (3), (4) și art. 8¹ din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, cu

modificările și completările ulterioare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 173 din 29 iulie 1997;

- Art. 2 alin. (1) lit. a) și lit. e) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 798 din 2 septembrie 2005;

- Art. unic, punctul 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2010 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 71/2009 privind plata unor sume prevăzute în titluri executorii având ca obiect acordarea de drepturi salariale

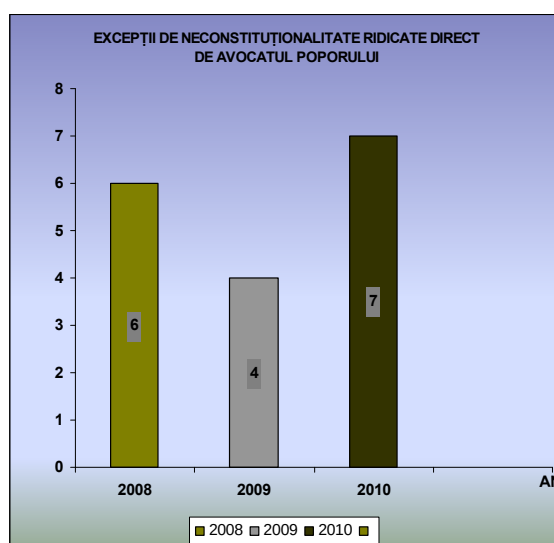
personalului din sectorul bugetar, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 162 din 12 martie 2010;

- Art. 29 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 86/2006 privind organizarea activității practicienilor în insolvență, aprobată cu modificări prin Legea nr. 254/2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 944 din 22 noiembrie 2006;

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 63/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, precum și stabilirea unor măsuri financiare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 450 din 2 iulie 2010;

- Art. I pct. 1 și art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989, și pentru suspendarea aplicării unor dispoziții din Titlul VII al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 446 din 1 iulie 2010;

- Art. 3¹ din Ordonanța Guvernului nr. 25/2006 privind întărirea capacității administrative a Oficiului Român pentru Drepturile de Autor, astfel cum a fost modificat și completat prin art. III pct. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 316 din 13 mai 2010.

Grafic comparativ privind excepțiile de neconstituționalitate ridicate direct în anii 2008, 2009, 2010

Prezentăm în cele ce urmează, principalele aspecte de neconstituționalitate susținute de către Avocatul Poporului, pe calea celor **7 excepții de neconstituționalitate**, ridicate direct în fața Curții Constituționale.

✓ În susținerea excepției de neconstituționalitate a **art. 3 lit. c) și j), art. 3¹ alin. (2), (3), (4) și art. 8¹ din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările și completările ulterioare**, Avocatul Poporului a susținut că, prin cuantumul

excesiv al taxelor judiciare de timbru, prevederile legale criticate puneau cetățeanul în situația de a nu mai putea beneficia de serviciile publice oferite de instanțele judecătorești. Astfel, accesul liber la justiție, garantat de Constituție, devenea unul iluzoriu. O atare măsură, apreciată în lumina circumstanțelor unei anumite cauze, inclusiv solvabilitatea reclamantului și faza procedurii în care este impusă restricția respectivă, nu era proporțională cu scopul urmărit. Prin urmare, s-a apreciat că statul nu a păstrat „un echilibru just între interesul său de a percepe cheltuieli de judecată, pe de o parte, și interesul reclamanților de a-și expune pretențiile în fața unei instanțe și de a avea posibilitatea valorificării drepturilor lor, pe de altă parte”. În plus, stabilirea taxei judiciare de timbru pentru obținerea unei copii legalizate de pe hotărârea judecătorească se realizează prin raportare la noile dispoziții legale aplicabile în materie și pentru procesele declanșate anterior intrării în vigoare a legii, ceea ce încălca art. 21 alin. (3) din Legea fundamentală și art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

În opinia Avocatului Poporului, un quantum excesiv al taxei judiciare de timbru împiedica apărarea corespunzătoare a dreptului de proprietate și a dreptului la moștenire, în condițiile în care nu există mijloace financiare suficiente pentru a achita taxa de timbru datorată. De aceea, textele legale criticate nu asigurau nici o așezare justă a sarcinilor fiscale, întrucât nu țineau cont de posibilitățile de plată ale contribuabililor.

Prin Decizia nr. 1202/2010, Curtea Constituțională a **admis** excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8¹ din Legea nr. 146/1997 și a constatat că aceste dispoziții care condiționau eliberarea unor copii de pe hotărârile judecătorești, cu mențiunea că sunt definitive și irevocabile, prin care se stabilesc calitatea de moștenitor, masa succesorală, cotele și bunurile ce revin fiecărui moștenitor, de plata taxelor de timbru, sunt neconstituționale. Prin aceeași Decizie, instanța de contencios constituțional a **respins** excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 lit. c) și j), precum și ale art. 3¹ alin. (2)-(4) din Legea nr. 146/1997.

✓ În motivarea excepției de neconstituționalitate a **art. 2 alin. (1) lit. a) și lit. e) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989, republicată**, Avocatul Poporului, prezentând evoluția noțiunii "titlu" în legislația românească, a arătat că, în contradicție cu principiul securității raporturilor juridice, care trebuie să caracterizeze exercitarea dreptului de proprietate, prin art. 2 alin. (1) lit. a) și e) din Legea nr. 10/2001 au fost declarate abuzive și preluările de imobile care au respectat legislația în vigoare la data adoptării lor, adică imobilele preluate cu titlu valabil, potrivit art. 6 alin. (1) din Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia. Însă, ne aflăm în situația, creată după apariția Legii nr. 10/2001, în care pot exista două titluri de proprietate cu privire la același imobil, fapt generat, de obicei, prin recunoașterea implicită a dreptului de proprietate al fostului proprietar, fără anularea titlului de proprietate al terțului. Practic, dispozițiile art. 2 alin. (1) lit. a) și e) deschideau calea unei veritabile exproprieri, care are loc în afara cadrului constituțional prin încălcarea dreptului de proprietate al unei noi categorii de proprietari, foștii chiriași, deveniți între timp proprietari. Art. 44 alin. (3) din Constituție stabilește că nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire. În lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului în legătură cu apărarea dreptului de proprietate și

restituirea fostelor proprietăți, Avocatul Poporului a mai susținut că dispozițiile art. 2 lit. a) și e) determină instanțele să procedeze la compararea titlurilor de proprietate, aducând prin aceasta atingere dreptului de proprietate privată și principiului egalității cetățenilor în fața legii, prevăzut de art. 16 din Constituție.

Prin Decizia nr. 813/2010, Curtea Constituțională a **respins** excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 alin. (1) lit. a) și lit. e) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989.

✓ În susținerea excepției de neconstituționalitate a **art. unic punctul 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2010 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 71/2009 privind plata unor sume prevăzute în titluri executorii având ca obiect acordarea de drepturi salariale personalului din sectorul bugetar**, Avocatul Poporului a arătat că suspendarea executării hotărârilor judecătorești având ca obiect acordarea unor drepturi de natură salarială stabilite în favoarea personalului din sectorul bugetar și eşalonarea plății acestora până în 2012 încâlca prevederile constituționale ale art. 16 alin. (1), art. 44 alin. (2), art. 53 și art. 115 alin. (4). La momentul emiterii ordonanței de urgență nu exista o situație extraordinară și ordonanța de urgență criticată consacră o discriminare vădită între creditorii unor drepturi de natură salarială din sistemul bugetar și ceilalți creditori. Perioada de 3 ani pe care se întinde executarea hotărârilor judecătorești în cauză încâlca, potrivit opiniei Avocatul Poporului, exigența termenului rezonabil în care trebuie soluționate cauzele aflate în fața instanțelor judecătorești.

În motivarea excepției de neconstituționalitate, Avocatul Poporului a mai precizat că suspendarea executării hotărârilor judecătorești având ca obiect acordarea unor drepturi de natură salarială stabilite în favoarea personalului din sectorul bugetar reprezenta o imixtiune a Guvernului în înfăptuirea justiției. S-a mai susținut că ordonanța de urgență criticată încâlca art. 21 și art. 115 alin. (6) din Constituție, întrucât creditorii nu mai pot proceda la valorificarea drepturilor de natură salarială, care le-au fost recunoscute prin hotărâri judecătorești. În acest mod, se încâlca dreptul la un proces echitabil, astfel cum această noțiune a fost evidențiată în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții Constituționale.

Prin Decizia nr. 713/2010, Curtea Constituțională a **respins** excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (2) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 71/2009, astfel cum au fost modificate și completate prin dispozițiile articolului unic pct. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2010.

✓ În motivarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor **art. 29 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 86/2006 privind organizarea activității practicienilor în insolvență**, Avocatul Poporului a arătat că textul de lege criticat este neconstituțional, deoarece condițiile pe care acesta le stabilește în ceea ce privește exercitarea profesiei de practician în insolvență sunt de natură să afecteze în substanța sa, dreptul la muncă. Altfel spus, formularea generală cuprinsă de art. 29 alin. (5) - „au deținut funcții”, fără a preciza în concret funcțiile respective, enumerarea limitativă a instituțiilor publice în care persoanele au deținut funcții, precum și instituirea termenului de 5 ani nu au o justificare rezonabilă și proporțională cu scopul propus de legiuitor și conduc la o imposibilitate efectivă de exercitare a dreptului la muncă. În egală măsură,

interdicția impusă persoanelor care au deținut, în ultimii 5 ani, funcții în instituțiile publice enumerate în textul legal criticat, deși aparent justificată prin protejarea părților în fața unei posibile lipse de obiectivitate a practicianului în insolvență sau a unui posibil conflict de interese, constituie o restrângere disproporționată față de finalitatea urmărită de legiuitor. Prin modul deficitar de redactare, textul legal criticat nu corespunde exigențelor de tehnică legislativă specifice normelor juridice, întrucât nu îndeplinește criteriile de claritate, precizie, previzibilitate și predictibilitate pentru ca subiectul de drept vizat să își poată conforma conduita, astfel încât să evite consecințele nerespectării lor.

Prin Decizia nr. 1135/2010, Curtea Constituțională a **respins** excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 29 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 86/2006 privind organizarea activității practicienilor în insolvență.

✓ Motivele excepției de neconstituționalitate a **Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 63/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice locale**, precum și stabilirea unor măsuri financiare, au vizat următoarele aspecte de neconstituționalitate:

1. Urgența care a determinat adoptarea actului normativ criticat nu se putea justifica prin eficientizarea și îmbunătățirea actului managerial în condițiile reducerii numărului de posturi din administrația publică locală, stabilit în raport de grupele de populație. Astfel, în pofida faptului că ordonanța de urgență este motivată prin necesitatea eficientizării activității instituțiilor publice locale, în realitate criteriul reducerii de personal în funcție de numărul locuitorilor din unitatea/subdiviziunea administrativ-teritorială aduce atingere bunei funcționări a activității autorităților administrației publice locale. Avocatul Poporului a observat și că, prin amânarea intrării în vigoare a unora dintre dispozițiile ordonanței, actul normativ criticat se abate de la exigența constituțională privind urgența și este contrar art. 115 alin. (4) din Constituție.

2. În opinia Avocatului Poporului, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 63/2010 afectă, contrar art. 115 alin. (6) din Constituție, modul de funcționare a activității consiliilor locale alese și a primarilor aleși, precum și a consiliilor județene - toate instituții fundamentale ale statului.

3. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 63/2010 impune autorităților administrației publice locale un număr maxim de posturi și le obligă pe acestea să aprobe modificările organigramelor, precum și să reflecte aceste modificări în bugetele de venituri și cheltuieli. Impunerea unor asemenea obligații încalcă art. 120 alin. (1) și art. 121 alin. (1) din Constituție, potrivit cărora administrația publică din unitățile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiul descentralizării și autonomiei locale și periclitează capacitatea administrativ-financiară a autorităților administrației publice locale de a satisface interesele publice ale administrației și de a rezolva treburile publice.

Prin Decizia nr. 1105/2010, Curtea Constituțională a **respins** excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 63/2010.

✓ Pe calea excepției de neconstituționalitate a **art. I pct. 1 și art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989, și pentru suspendarea aplicării unor dispoziții din Titlul VII al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente**, Avocatul Poporului a susținut

că prin stabilirea unei limite a cuantumului despăgubirilor în cazul persoanelor ale căror procese sau cereri, formulate în temeiul Legii nr. 221/2009, nu au fost soluționate prin pronunțarea unei hotărâri judecătorești definitive se instituia un tratament juridic diferit față de persoanele care dețin deja o hotărâre judecătorească definitivă, pronunțată în soluționarea unui proces sau a unei cereri, formulată în temeiul aceleiași legi. Persoanele care au depus cereri în același timp, urmând aceeași procedură prevăzută de Legea nr. 221/2009, urmau să beneficieze de un tratament juridic diferențiat, unele prin stabilirea de despăgubiri într-un quantum nelimitat lăsat la aprecierea instanței de judecată, altele prin stabilirea de despăgubiri, pe care instanța de judecată le acordă cu respectarea plafonului cuantumului stabilit de lege. Așadar, se putea ajunge la o inechitate în cazul în care persoane aflate în aceeași situație, care au început în același timp procedura legală de obținere a despăgubirilor pentru prejudiciul moral suferit prin condamnare, să beneficieze de un tratament juridic diferit, constând în acordarea unei despăgubiri într-un quantum nelimitat pentru cel căruia i-a fost soluționată cererea, și într-un quantum limitat, potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2010, pentru cel căruia, din motive independente de voința sau acțiunea sa, instanțele nu i-au soluționat cererea.

De asemenea, instituirea unui tratament distinct între persoanele îndreptățite la despăgubiri pentru condamnări politice, în funcție de momentul în care instanța de judecată a pronunțat hotărârea definitivă, nu are o justificare obiectivă și rezonabilă.

Avocatul Poporului a mai arătat că tratamentul juridic diferit aplicat persoanelor care solicită despăgubiri pentru prejudiciul moral suferit prin condamnare este determinat de celeritatea cu care a fost soluționată cererea de către instanțele de judecată, prin pronunțarea unei hotărâri judecătorești definitive. Termenul în care instanța de judecată poate pronunța o hotărâre judecătorească este independent de voința părții interesate, fiind strict condiționat de o serie de factori. În unele situații prevăzute de Legea nr. 221/2009, durata procedurii în fața instanței de judecată diferă.

Avocatul Poporului a mai considerat că au fost încălcate și prevederile art. 115 alin. (6) din Constituție, deoarece dispozițiile art. I pct. 1 și ale art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010 afectau dreptul fundamental la egalitate, astfel cum este prevăzut de art. 16 din Constituție.

Prin Decizia nr. 1354/2010, Curtea Constituțională a **admis** excepția de neconstituționalitate a art. I pct. 1 și art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010 și a constatat că dispozițiile menționate sunt **neconstituționale**.

✓ În susținerea excepției de neconstituționalitate a **art. 3¹ din Ordonanța Guvernului nr. 25/2006 privind întărirea capacității administrative a Oficiului Român pentru Drepturile de Autor, astfel cum a fost modificat și completat prin art. III pct. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2010**, Avocatul Poporului a precizat că aceste prevederi încălcau dispozițiile art. 44, art. 136 alin. (5) și art. 45 din Constituție, privind dreptul de proprietate privată și libertatea economică.

Avocatul Poporului a observat că Oficiul Român pentru Drepturile de Autor (O.R.D.A.), organ de specialitate al administrației publice centrale în subordinea Guvernului, preia în administrare drepturile de proprietate intelectuală, drepturi ce aparțin proprietății private, fără a exista un mandat din partea titularilor drepturilor de autor.

Față de reglementările existente în materie, art. III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2010, care modifică și completează prevederi ale Ordonanței nr.

25/2006, dă în competența O.R.D.A. administrarea sistemului informatic național privind evidența și simplificarea plății drepturilor de autor și a drepturilor conexe de către utilizatori și a repartiției remunerațiilor colectate de organisme de gestiune colectivă.

Această preluare de către O.R.D.A. a evidenței și a repartiției remunerațiilor colectate de organisme de gestiune colectivă, de la persoane juridice constituite prin libera asociere, fără a exista un mandat din partea titularilor drepturilor de autor, încalcă art. 44 alin. (4) și art. 136 alin. (5) din Constituție.

Mai mult, art. 3¹ alin. (2) teza a doua din Ordonanța Guvernului nr. 25/2006 prevede ca toate cheltuielile pentru crearea și funcționarea evidenței naționale să fie suportate de organisme de gestiune colectivă. Astfel, se ajunge în situația în care, pe lângă faptul că are loc o preluare nejustificată a administrării și a repartiției remunerațiilor colectate de organisme de gestiune colectivă, punerea în practică a acestei măsuri abuzive să se facă pe cheltuiala titularilor drepturilor de autor.

De asemenea, este știut faptul că titularii drepturilor de autor sau ai drepturilor conexe înființează prin libera asociere organisme de gestiune colectivă, organisme ce acționează în limitele mandatului încredințat de către membrii asociați, cu scopul de a le gestiona drepturile de autor pe plan național și mondial. Astfel că intervenția statului apare ca fiind o încălcare a alegerii voluntare și conștiente a persoanelor astfel asociate.

Până la data redactării prezentului Raport, Curtea Constituțională nu a soluționat excepția de neconstituționalitate a art. 3¹ din Ordonanța Guvernului nr. 25/2006 privind întărirea capacității administrative a Oficiului Român pentru Drepturile de Autor, astfel cum a fost modificat și completat prin art. III pct. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2010.

9. PROCESE, PROBLEME JURIDICE ALE INSTITUȚIEI

Instituția Avocatul Poporului, în anul 2010, a avut calitatea de parte într-un număr de 36 de cauze. Dintre acestea, 3 au fost litigii de muncă (acțiuni promovate de foști și actuali angajați), iar 33 de cauze au reprezentat acțiuni formulate de persoane care au chemat instituția în judecată alături de alte autorități statale ori de o serie de petenți care s-au declarat nemulțumiți de demersurile întreprinse pentru soluționarea petițiilor.

Din totalul de 36 cauze, în 18 dintre ele au fost pronunțate hotărâri judecătorești, iar restul de 18 dosare se află pe rolul instanțelor de judecată.

Din cele 18 dosare soluționate în diferite faze procesuale, în 8 cauze sunt pronunțate hotărâri judecătorești irevocabile, iar în 10 cauze sentințele pot fi apelate sau recurate, după caz.

Cauzele soluționate prin hotărâri judecătorești irevocabile au confirmat soluțiile instanțelor de fond prin care s-au admis excepțiile lipsei calității procesuale pasive a instituției Avocatul Poporului ori s-au respins cererile de chemare în judecată ca inadmisibile motivat de faptul că acestea nu îndeplineau condițiile de procedură pentru exercitarea lor potrivit legii.

De asemenea, în cauzele care au avut ca obiect nemulțumirea petenților față de demersurile întreprinse pentru soluționarea petiției, punctul de vedere al instituției Avocatul Poporului a fost acela că, fiind instituție de tip ombudsman, Avocatul Poporului contribuie la soluționarea conflictelor dintre persoanele fizice și autoritățile administrației publice, pe cale amiabilă, prin mediere și dialog.

Într-un număr semnificativ de dosare, instituția a fost chemată în judecată fără a fi emitentul actelor contestate sau a avea legătură cu dreptul pretins încălcat. În aceste cauze, în exercitarea dreptului la apărare, s-a invocat excepția lipsei calității procesuale pasive.

Prin chemarea în judecată a instituției Avocatul Poporului, nu se are în vedere faptul că aceasta este lipsită de mijloace legale de coercițiune, de a obliga sau sancționa o altă autoritate publică, fapt ce reiese cu claritate atât din prevederile art. 13 lit. c) din Legea nr. 35/1997, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora Avocatul Poporului urmărește rezolvarea legală a cererilor primite și cere autorităților sau funcționarilor administrației publice în cauză încetarea încălcării drepturilor și libertăților cetățenești, repunerea în drepturi a petiționarului și repararea pagubelor, cât și din art. 21 alin. (1) și (2), care statuează că „în exercitarea atribuțiilor sale, Avocatul Poporului emite recomandări care nu pot fi supuse controlului parlamentar și nici controlului judecătoresc. Prin recomandările emise, Avocatul Poporului sesizează autoritățile administrației publice asupra ilegalității actelor sau faptelor administrative.”

Medierea, sesizarea autorităților ierarhic superioare celei care a încălcat dreptul petiționarului, acordarea de audiențe, efectuarea de anchete, formularea de recomandări sunt procedee și mijloace de intervenție specifice instituției Avocatul Poporului, dar nu dau întotdeauna rezultatele dorite, mai ales când partenerii nu manifestă dorința spre dialog, suplețea necesară și, mai ales, nu manifestă acel comportament legal, normal, uzând deseori de ceea ce doctrina și procedura numesc abuzul de drept.

Capacitatea de reacție a autorităților publice, datorită cadrului constituțional și legal al instituției Avocatul Poporului, s-a întărit în raport cu exigențele societății de a elimina situațiile critice în care drepturile și libertățile cetățenești sunt încălcate.

Plecând de la realitatea că rostul instituției este protecția drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului trebuie să fie și să rămână o instituție a medierii, a dialogului, iar nu o instituție care să aibă putere de coerciție, cum poate ar dori unii cetățeni nemulțumiți.

CAPITOLUL IV. RAPORTURILE CU OMBUDSMANII, INSTITUȚIILE SIMILARE ȘI MASS MEDIA

În anul 2010, instituția Avocatul Poporului, exercitându-și competențele de autoritate publică autonomă și independentă, și-a amplificat pe plan intern acțiunile menite să asigure realizarea acestui obiectiv, iar pe plan extern și-a intensificat activitatea, în ceea ce privește consolidarea relațiilor cu instituțiile similare din străinătate, cu organizațiile regionale și internaționale în domeniu.

Aceste manifestări întreprinse de instituția Avocatul Poporului au avut un impact semnificativ asupra creșterii rolului și prestigiului Avocatului Poporului, ca instituție a statului de drept, determinând o creștere semnificativă a imaginii instituției, atât în plan intern, cât și internațional.

1. IMPLICAREA AVOCATULUI POPORULUI ÎN MANIFESTĂRI INTERNE ȘI INTERNAȚIONALE

1.1 Primiri, vizite și alte evenimente oficiale pe plan intern

În data de 27 ianuarie 2010, a avut loc la sediul instituției Avocatul Poporului **întrevederea Avocatului Poporului, prof. univ. dr. Ioan Muraru, cu domnul Hasanov Eldar, Ambasadorul Republicii Azerbaidjan în România.**

* *

În data de 25 februarie 2010, la Ministerul Justiției a avut loc **întâlnirea de lucru cu experții germani organizată în cadrul proiectului „Sprijin în vederea stabilirii unui mecanism național de prevenire pentru o mai bună promovare și protecție a drepturilor omului în locurile de detenție”.** Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Emma Turtoi, consilier.

* *

În data de 1 martie 2010, a avut loc **Conferința de presă organizată de Blocul Național Sindical cu ocazia inaugurării Punctului de Egalitate de Șanse în București.** Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Erzsébet Dáné, adjunct al Avocatului Poporului.

* *

În data de 3 martie 2010, a avut loc **Conferința «Rolul elitelor într-o societate democratică»**, organizată de Fundația Konrad Adenauer. Evenimentul marchează lansarea proiectului „Lideri pentru justiție”, program de leadership pentru tineri juriști români. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Elena Anghel, expert.

* *

În data de 9 martie 2010, la sediul instituției Avocatul Poporului a avut loc **întâlnirea cu doamna Juliette Poirson, coordonator al rețelei HUMA Network**, pe tema cunoașterii contextului legislativ român, în ceea ce privește drepturile migranților și ale solicitanților de azil. Din partea instituției Avocatul Poporului au participat Magda Ștefănescu, consilier și Elena Anghel, expert.

* *

În data de 11 martie 2010, la Cercul Militar Național, a avut loc **prezentarea Raportului de activitate pentru anul 2009 al Administrației Naționale a Penitenciarelor**. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de prof.univ.dr. Ioan Muraru, Avocatul Poporului și Alexandru Bălănescu, adjunct al Avocatului Poporului.

* *

În data de 11 martie 2010, a avut loc o întrunire la **Asociația Accept cu tema „Identificarea și gestionarea crimelor bazate pe ură împotriva persoanelor LGBT”**. Din partea instituției Avocatul Poporului a participat Erzsébet Dáné, adjunct al Avocatului Poporului.

* *

În zilele de 22 și 23 martie 2010, Ministerul Justiției a organizat **două mese rotunde în vederea discutării aspectelor care trebuie avute în vedere pentru înființarea și buna funcționare, la nivel național, a unuia sau mai multor mecanisme pentru prevenirea torturii și a pedepselor ori tratamentelor inumane sau degradante care ar putea fi aplicate în locurile de detenție**, în conformitate cu obligația asumată de statul român prin ratificarea Protocolului opțional la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Emma Turtoi, consilier.

* *

În data de 23 martie 2010, instituția Avocatul Poporului a fost invitată să participe, cu ocazia Zilei Internaționale a Francofoniei, la **Simpozionul „40 de ani de Francofonie. Diversitatea în serviciul păcii”**, organizat de Ministerul Afacerilor Externe, în colaborare cu un grup de ambasade francofone acreditate la București. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Eugen Dinu, consilier.

* *

În data de 31 martie 2010, a avut loc la sediul instituției Avocatul Poporului **conferința de presă organizată cu ocazia prezentării Raportului de Activitate pentru anul 2009**. La conferință au participat: prof. univ. dr. Ioan Muraru, Avocatul Poporului, Alexandru Bălănescu, adjunct al Avocatului Poporului, Ioan Gânfălean, consilier coordonator Biroul Teritorial Alba, Simona Emandi, consilier coordonator Biroul Teritorial Craiova și Claudia Sora, consilier. Din partea mass-media au participat reprezentanți ai: Media Fax, News Inn, TVR 1, AGERPRES, Jurnalului Național, Radio România Actualități, Radio România Cultural, Ziarului Ring și B1 TV.

* *

În data de 7 aprilie 2010, la sediul instituției Avocatul Poporului a avut loc o **întâlnire cu domnul Musa Maaytah, ministrul dezvoltării politice din Regatul Hașemit al Iordaniei**. Delegația a fost primită de Alexandru Bălănescu, adjunct al Avocatului Poporului, Cristian Cristea, secretar general, Simina Gagu și Claudia Sora, consilieri.

* *

În data de 13 aprilie 2010, **Ministerul Justiției a organizat o nouă dezbatere în cadrul proiectului de înfrățire instituțională „Sprijin în vederea stabilirii unui mecanism național de prevenire pentru o mai bună promovare și protecție a drepturilor omului în**

locurile de detenție”. Din partea instituției Avocatul Poporului a participat Emma Turtoi, consilier.

* *

În data de 16 aprilie 2010, *la sediul Transparency Internațional România, s-a lansat Studiul privind Sistemul Național de Integritate* ce vizează analiza modului de funcționare a instituției Avocatul Poporului din perspectiva integrității. Din partea instituției Avocatul Poporului a participat Erzsébet Dáné, adjunct al Avocatului Poporului.

* *

În data de 21 aprilie 2010, a avut loc o *vizită la Administrația Națională a Penitenciarelor* pentru comunicarea rezultatelor anchetei efectuate în data de 13 aprilie 2010 la Penitenciarul București – Rahova. Din partea instituției Avocatul Poporului au participat Alexandru Bălănescu, adjunct al Avocatului Poporului și Eugen Dinu, consilier.

* *

În data de 10 mai 2010, la sediul instituției Avocatul Poporului a avut loc o *întâlnire cu domnul Dan Voiculescu, vicepreședintele Senatului*, pe tema normelor de aplicare a Legii nr. 1/2009 pentru modificarea și completarea Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 63 din 03.02. 2009. La întâlnire au participat prof.univ.dr. Ioan Muraru, Avocatul Poporului, Alexandru Bălănescu, adjunct al Avocatului Poporului și Cornelia Cor, expert.

* *

În data de 14 mai 2010, la Ministerul Justiției, a avut loc *Masa Rotundă de dezbatere a Strategiei de dezvoltare a justiției ca serviciu public 2010- 2014 și a Proiectului de lege privind unele măsuri pentru accelerarea soluționării proceselor*. Din partea instituției Avocatul Poporului a participat Alexandru Bălănescu, adjunct al Avocatului Poporului.

* *

În data de 25 mai 2010, la sediul instituției Avocatul Poporului a avut loc *vizita unei delegații din partea Ministerului Reintegrării din Georgia, condusă de doamna vice-ministru Elena Tevdoradze*. Delegația a fost primită de Erzsébet Dáné, adjunct al Avocatului Poporului și Dorel Bahrin, consilier.

* *

În data de 25 mai 2010, la sediul instituției Avocatul Poporului a avut loc *vizita domnului Președinte al Congresului Autorităților Locale și Regionale al Consiliului Europei*. Delegația a fost primită de Alexandru Bălănescu, adjunct al Avocatului Poporului și Ecaterina Mirea, consilier.

* *

În data de 1 iunie 2010, la sediul instituției Avocatul Poporului, a avut loc o *întâlnire cu doamna Cerasela Bănică, consultant cercetător în cadrul European Roma Rights Center Budapesta*, privind situația copiilor romi instituționalizați. La întâlnire a participat domnul Mihail Gondos, adjunct al Avocatului Poporului.

* *

În perioada 13-15 iunie 2010, la sediul instituției Avocatul Poporului a avut loc **vizita oficială în România a doamnei Barthy Vegter, consilier și a doamnei Marianne Van Der Kleij, consilier în cadrul instituției Ombudsmanului Național al Olandei.**

Vizita s-a înscris în continuarea colaborării dintre instituția Avocatul Poporului și Ombudsmanul Național al Olandei derulate în cadrul programului Matra „Întărirea capacității instituționale a Avocatului Poporului” în perioada 2004-2008.

În cadrul vizitei au fost discutate:

- aspecte organizatorice și funcționale recente în activitatea Ombudsmanului Național al Olandei;
- aspecte din practica Ombudsmanului Național al Olandei în soluționarea petițiilor.

Au avut loc schimburi de experiență în domeniile de activitate ale instituției Avocatul Poporului.

Au fost dezbătute unele aspecte recente privind organizarea și funcționarea Ombudsmanului Național al Olandei, inclusiv din perspectiva unor cazuri care au fost în atenția instituției olandeze.

Avocatul Poporului, prof. univ. dr. Ioan Muraru, a primit delegația Ombudsmanului Național al Olandei. La întâlnire au participat adjuncții Avocatului Poporului și coordonatorii birourilor teritoriale Pitești și Brașov.

* *

În datele de 10, 11 și 22 iunie 2010, **Ministerul Justiției a organizat dezbateri în cadrul proiectului de înfrățire instituțională ”Sprijin în vederea stabilirii unui mecanism național de prevenire pentru o mai bună promovare și protecție a drepturilor omului în**

locurile de detenție”. Din partea instituției Avocatul Poporului a participat Emma Turtoi, consilier.

* *

În data de 21 iunie 2010, a avut loc la sediul instituției Avocatul Poporului **întâlnirea cu Hannes Tretter, director al Institutului austriac Ludwig Boltzmann pentru Drepturile Omului și profesor privind Drepturile fundamentale ale omului de la Universitatea din Viena**, cu privire la proiectul de twinning "Sprijin pentru crearea unui sistem eficient Mecanismul Național de Prevenire pentru promovarea și protecția drepturilor omului în locurile de detenție”. La întâlnire au participat prof.univ.dr. Ioan Muraru, Avocatul Poporului, Alexandru Bălănescu, adjunct al Avocatului Poporului, Simina Gagu și Emma Turtoi, consilieri.

Pe parcursul discuțiilor s-a evidențiat faptul că, la ora actuală, instituția Avocatul Poporului nu dispune de resurse financiare suficiente care să-i permită realizarea unui sistem de vizite sistematice în locurile de detenție, acoperirea necesarului de personal și dotarea materială corespunzătoare.

Întrevederea s-a axat pe dezbaterile unor probleme legate de posibilitatea încredințării instituției Avocatului Poporului a rolului de "Mecanism Național de Prevenire".

Instituția Avocatul Poporului și-a exprimat ferm punctul de vedere în sensul că ar fi recomandată înființarea unui organism distinct, separat de instituția Avocatul Poporului, care să aibă rolul de Mecanism Național de Prevenire și care să răspundă, astfel, întocmai cerințelor Protocolului opțional la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante (OPCAT), ratificat prin Legea nr. 109 din

14 aprilie 2009.

* *

În data de 21 iunie 2010, a avut loc la sediul instituției Avocatul Poporului ***întâlnirea cu reprezentanții Ministerului Apărării Naționale pe tema „Perspectiva Ombudsmanului pentru forțele armate în România”***. Din partea instituției Avocatul Poporului au participat Erzsébet Dáné, adjunct al Avocatului Poporului, Alexandru Bălănescu, adjunct al Avocatului Poporului și Simina Gagu, consilier.

* *

În data de 3 august 2010, a avut loc la sediul Ministerului Afacerilor Externe, ***Reuniunea de coordonare a delegației României care va participa la Convenția pentru eliminarea discriminării rasiale de la Geneva***. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Luiza Portase, expert.

* *

În data de 26 august 2010, a avut loc ***la Ministerul de Justiție, Reuniunea pregătitoare a misiunii Comitetului pentru Prevenirea Torturii (CPT) în România***. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Emma Turtoi, consilier.

* *

În data de 6 septembrie 2010, a avut loc la sediul instituției Avocatul Poporului ***întâlnirea cu delegația Comitetului European pentru Prevenirea Torturii și Pedepselor sau Tratatelor Inumane sau Degradante (CTP)***. Din delegație au făcut parte: Marc Neve, Nadia Polnareva, Jean Pierre Restellini, Daniel Glezer și Muriel Iseli. Delegația a fost primită de: Erzsébet Dane, adjunct al Avocatului Poporului, Eugen Dinu, consilier și Magda Ștefănescu, consilier.

Cu prilejul discuțiilor purtate, a fost făcută o prezentare a instituției Avocatul Poporului și a modalităților prin care aceasta poate fi sesizată, au fost enumerate mijloacele de intervenție ale instituției, a fost prezentată situația statistică a petițiilor înregistrate în anii 2009 și 2010.

De asemenea, au fost menționate: buna colaborare a instituției Avocatul Poporului cu Administrația Națională a Penitenciarelor; întocmirea de către Avocatul Poporului a Raportului special privind reglementările emise de ministrul justiției și de către directorul general al Administrației Naționale a Penitenciarelor în materia executării pedepselor și a măsurii educative a internării minorilor infractori în centre de reeducare; obiectul petițiilor formulate de persoanele private de libertate din penitenciare; sesizarea din oficiu, în anul 2009, a Avocatului Poporului în cazul cetățeanului român, Claudiu Crulic, decedat într-un penitenciar din Polonia.

Referindu-se la ratificarea de către România a Protocolului Opțional la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, membrii delegației au ridicat problema înființării „Mecanismului Național de Prevenire”, care să efectueze vizite în mod regulat și inopinat în locurile de detenție și a autorității căreia îi va reveni atribuția de a decide în acest sens. Referitor la acest aspect, a fost subliniat faptul că Avocatul Poporului are o competență generală referitoare la apărarea drepturilor și libertăților tuturor persoanelor fizice în relațiile lor cu autoritățile publice din România. Crearea „Mecanismului Național de Prevenire” ar presupune angajarea unor

experți dintr-un spectru larg: medici legiști, psihologi, psihiatri, polițiști, precum și specialiști în drept penal.

Instituția Avocatul Poporului, potrivit competențelor sale legale, nu poate efectua vizite regulate și sistematice la locurile de detenție, ea putând acționa numai la sesizarea petenților ori din oficiu și este de acord cu înființarea acestui Mecanism, sub forma unei autorități independente care să îndeplinească condițiile menționate.

* *

În data de 16 septembrie 2010, a avut loc *la sediul Ministerului Justiției, reuniunea finală a misiunii oficiale a delegației Comitetului pentru prevenirea torturii, a pedepselor sau tratamentelor inumane sau degradante (CPT) din cadrul Consiliului Europei*. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Eugen Dinu, consilier.

* *

În data de 17 septembrie 2010, a avut loc *la sediul Ministerului Afacerilor Externe, reuniunea de coordonare a delegației române în vederea pregătirii participării la Reuniunea de evaluare a aplicării angajamentelor OSCE din domeniul dimensiunii umane, Varșovia 30 septembrie – 8 octombrie 2010*. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Dorel Bahrin, consilier.

* *

În data de 6 octombrie 2010, a avut loc la Palatul Parlamentului *Conferința națională cu tema: „Sistemul european de protecție a drepturilor omului – reformă și perspective”*, organizată de Ministerul Afacerilor Externe și Biroul de Informare al Consiliului Europei la București. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Claudia Sora, consilier.

* *

În data de 19 octombrie 2010, a avut loc la Senatul României – Comisia pentru drepturile omului, culte și minorități, *dezbaterile cu tema „ Situația drepturilor omului în penitenciarele și aresturile poliției din România”*. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Eugen Dinu, consilier.

* *

În perioada 3-4 noiembrie 2010, a avut loc la sediul Uzinexport, *conferința națională „Prevenirea căsătoriilor forțate și timpurii”*, organizată de Centrul Interetnic de Dialog și Toleranță, Amalipe Bulgaria, Liga Pro Europa și Asociația privind suportul social al tineretului Arsis, Grecia. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Raluca Mitache, consilier.

* *

În data de 5 noiembrie 2010, a avut loc la Sala Rondă a Hotelului Intercontinental București, cea de-a treia ediție a *Conferinței „Ziua profesilor liberale din România”*, cu tema „Importanța profesiilor liberale pentru societate”. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Valer Dorneanu, adjunct al Avocatului Poporului.

* *

În data de 9 noiembrie 2010, la **Festivalul de teatru pentru deținuți**, care a avut loc la Teatrul Nottara, instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Magda Ștefănescu, consilier.

* *

În perioada 15-16 noiembrie 2010, a avut loc la Palatul Parlamentului, **Conferința privind apatridia, organizată de Înalțul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați, în parteneriat cu ARCA – Forumul Român pentru Refugiați și Migranți**. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Erzsébet Dáné, adjunct al Avocatului Poporului.

* *

În data de 18 noiembrie 2010, a avut loc la Facultatea de Drept –Universitatea București - **dezbaterea cu tema „Revizuirea Constituției economice a României”**. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Valer Dorneanu, adjunct al Avocatului Poporului.

* *

În data de 19 noiembrie 2010, a avut loc la Centrul Internațional de Conferințe SNSPA, a III-a **Conferință anuală cu tema „Dreptul la o bună administrare și impactul său asupra procedurilor administrației publice”**. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Valer Dorneanu, adjunct al Avocatului Poporului.

* *

În data de 24 noiembrie 2010, a avut loc la **sediul Consiliului Superior al Magistraturii, o întâlnire a reprezentanților instituției Avocatul Poporului** cu doamna judecător Florica Bejinaru, președintele CSM și domnul judecător Dan Lupașcu. Întâlnirea a avut ca obiect stabilirea unor modalități de colaborare prin care Avocatul Poporului să beneficieze de studiile și analizele asupra practicii neunitare a instanțelor. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Valer Dorneanu, adjunct al Avocatului Poporului și Bianca Drăghici, expert.

* *

În perioada 24-25 noiembrie 2010, Oficiul Registrului Național al Informațiilor Secrete de Stat (ORNIS), a organizat un **curs de pregătire în domeniul protecției informațiilor clasificate** cu tema: „Managementul măsurilor de securitate destinate protecției informațiilor clasificate NATO și UE”. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Mihail Gondoș, adjunct al Avocatului Poporului.

* *

În data de 16 decembrie 2010, a avut loc la sediul instituției Avocatul Poporului o **întrevedere cu raportorul special ONU pentru formele contemporane de sclavie**, doamna Gulnara Shahinian. Discuțiile purtate în cadrul întrevederii au vizat: specificul instituției Avocatul Poporului, problematica copiilor străzii, situația copiilor de etnie romă și a copiilor din mediul rural, poziția instituției Avocatul Poporului față de înființarea în România a unei instituții ombudsman pentru copii. Participanți: Erzsebet Dane, adjunct al Avocatului Poporului și Dorel Bahrin, consilier.

1.2 Participări la ceremonii

În data de 24 ianuarie 2010, instituția Avocatul Poporului a participat la **manifestările organizate cu prilejul Unirii Principatelor Române**. La depunerea de coroane la monumentul Domnitorului Alexandru Ioan Cuza, instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Ionel Oprea, adjunct al Avocatului Poporului și Dorel Bahrin, consilier.

**

În data de 9 mai 2010, s-a participat la manifestările prilejuite de sărbătorirea **Zilei Independenței de Stat a României și a Zilei Victoriei Coaliției Națiunilor Unite în cel de-al Doilea Război Mondial** și la depunerea de coroane. Din partea instituției Avocatul Poporului au participat Mihail Gondoș, adjunct al Avocatului Poporului și Dorel Bahrin, consilier.

**

În data de 13 mai 2010, s-a participat la manifestările organizate cu prilejul **Zilei Eroilor** și la depunerea de coroane la Mormântul Ostașului Necunoscut. Din partea instituției Avocatul Poporului au participat Ionel Oprea, adjunct al Avocatului Poporului și Dorel Bahrin, consilier.

**

În data de 26 iunie 2010, instituția Avocatul Poporului a participat la ceremonialul public și manifestările prilejuite de **sărbătorirea Zilei Drapelului Național**, în Piața Tricolorului de la Palatul Cercului Militar Național din București. La ceremonial a participat Mihail Gondoș, adjunct al Avocatului Poporului.

**

În data de 29 iulie 2010, Cristian Cristea, secretar general, a participat la ceremonialul public și manifestările prilejuite de sărbătorirea **Zilei Imnului Național**, în Piața Tricolorului de la Palatul Cercului Militar Național din București.

**

Participare la ceremonialul public de depunere de coroane și manifestările prilejuite de sărbătorirea **Zilei Armatei României**, la Mormântul Ostașului Necunoscut din Parcul Carol I, în data de 25 octombrie 2010. Din partea instituției Avocatul Poporului au participat Ionel Oprea, adjunct al Avocatului Poporului și Dorel Bahrin, consilier.

**

La data de 1 decembrie 2010, au avut loc ceremonialul public de depunere de coroane și manifestările prilejuite de sărbătorirea **Zilei Naționale a României**, la Mormântul Ostașului Necunoscut din Parcul Carol I. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Mihail Gondoș, adjunct al Avocatului Poporului și Dorel Bahrin, consilier.

1.3 Participări la întruniri, conferințe, simpozioane și reuniuni pe plan extern

■ În data de 1 februarie 2010, a avut loc la Paris – Franța, **Conferința cu tema „Drepturile omului: principii universale și garanții regionale”**. Evenimentul a fost

organizat de către Mediatorul Republicii Franceze în cooperare cu Universitatea Paris II Pantheon-Assas și Universitatea John Hopkins din Washington DC.

Instituția Avocatul Poporului din România a fost reprezentată de Ligia Crăciunescu, expert.

În prima parte a evenimentului au fost prezentate sistemul Drepturilor Omului în cadrul Organizației Națiunilor Unite, Convenția Europeană pentru Protecția Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și Carta Arabă a Drepturilor Omului, iar participanții au avut un dialog constructiv cu privire la conceptele de universalitate și relativitate în materia drepturilor omului cu privire asupra unor instituții ca pedeapsa cu moartea, discriminarea și libertatea de exprimare.

În cea de-a doua parte a evenimentului, a fost pus în discuție rolul important pe care îl au Ombudsmanii, Mediatorii și alte instituții naționale specializate în materia drepturile omului, dar și rolul Curților naționale și internaționale, al societății civile și al organizațiilor non-guvernamentale în efectivă garantare a implementării drepturilor omului.

* *

■ În data de 3 februarie 2010, a avut loc în Olanda, Rotterdam, **Consiliul Institutului European al Ombudsmanului (EOI). Întâlnirea, desfășurată sub președinția domnului Ullrich Galle**, președintele EOI a reunit participanți din Armenia, Austria, Belgia, Elveția, Italia, Olanda, Rusia, Ungaria. Din partea instituției Avocatul Poporului au participat Simina Gagu și Ioan Gânfălean consilieri.

Ombudsmanul din Rusia, domnul Vladimir Lukin, a propus înființarea unui grup de lucru care în urma analizei situației ombudsmanilor din zone de conflict să identifice și să propună soluții în legătură cu posibilitatea acestor ombudsmani de a fi membri ai EOI, soluții care să satisfacă interesele tuturor părților conflictului.

Președintele Galle a menționat componența acestui grup de lucru: Comisarul pentru drepturile omului din Federația Rusă, domnul V. Lukin; Comisarul pentru drepturile omului din Azerbaidjan, doamna Elmira Suleymanova; Ombudsmanul din Armenia, domnul Armen Harutyunyan; domnul J. Siegel, secretarul general al EOI și Dieter von Blarer, membru în Consiliul executiv al EOI.

Reprezentanții instituției Avocatul Poporului au participat și la ceremonia organizată cu prilejul retragerii din funcție a Ombudsmanului din Rotterdam, domnul Migiel van Kinderen, care s-a aflat în această funcție timp de 17 ani. Au fost oferite acestuia mesajul de felicitare din partea Avocatului Poporului, domnul prof. univ. dr. Ioan Muraru, însoțit de o medalie aniversară.

* *

■ În perioada 25-28 aprilie 2010, la Viena, în Palatul Parlamentului a avut loc **a doua Conferință a instituțiilor Ombudsman pentru forțele armate.**

La invitația Comisarului Parlamentar pentru Forțele Armate Federale din Austria, domnul Anton Gaál, o delegație a instituției Avocatul Poporului, compusă din prof. univ. dr. Ioan Muraru, Avocatul Poporului, Ioan Gânfălean și Simina Gagu, consilieri, a participat la acest eveniment. Evenimentul s-a concentrat pe rolul instituțiilor ombudsman în protecția și promovarea drepturilor omului pentru soldații bărbați și femei, atât în timp de pace, cât și pe timp de operațiuni militare și după încheierea serviciului militar și a reunit reprezentanți ai unor instituții ombudsman responsabile pentru supravegherea forțelor armate.

Lucrările conferinței s-au concretizat în adoptarea declarației finale, numită „Memorandumul de la Viena”, care sintetizează intenția statelor prezente de a continua cooperarea în domeniul protecției drepturilor omului în cadrul forțelor armate, stabilind faptul că următoarele conferințe vor avea loc în 2011, în Serbia, în 2012, în Canada și în 2013, în Norvegia.

Intervenția delegației române a vizat respectarea drepturilor veteranilor de război. De asemenea, în cuvântul său introductiv, Avocatul Poporului a subliniat că în România, organizarea unui Ombudsman pentru personalul militar, cu rolul de a apăra drepturile, libertățile și interesele acestei categorii de persoane și ale familiilor

acestora reprezintă o posibilitate pentru viitor.

În cadrul conferinței, delegația română a prezentat materialul cu tema „Veteranii de război în atenția instituției Avocatul Poporului”.

Programul conferinței a inclus prezentări realizate de către statele participante și grupate pe tematici, precum, libertatea de expresie și asociere a personalului forțelor armate, rolul diverselor sisteme ombudsman pentru protecția drepturilor personalului militar, protecția veteranilor de război și experiențe în domeniul tratamentului cazurilor de stres post-traumatic la soldați.

* *

■ În perioada 19 - 22 mai 2010, a avut loc la Banja Luka- Republica Srpska **Conferința Anuală a rețelei Cronsee**, cu tema „Copiii au dreptul să fie protejați împotriva abuzului sexual și exploatării”. Din partea instituției Avocatul Poporului au participat Loredana Antoanela Iliescu, consilier și Ligia Crăciunescu, expert.

Conferința a fost organizată de către Ombudsmanul pentru copii din Republica Srpska și Organizația Salvați Copiii din Norvegia.

Din partea instituției Avocatul Poporului, Ligia Crăciunescu, expert, a prezentat materialul cu tema „Protecția copiilor împotriva abuzurilor sexuale în România”.

Temele abordate pe parcursul Conferinței au vizat:

- „Standardele internaționale, cadrul legal de luptă contra violenței sexuale exercitate împotriva copiilor; consecințele legale cu privire la condamnare și limitele incriminării”- prof. univ. dr. Ivanka Marcovici, Facultatea de Drept Banja Luka;
- „Procese judiciare; copiii, victime ale abuzurilor sexuale. Studiu de caz, mărturii, măsuri de politică penală” – procuror Snezana Zivkovic, Parchetul Banja Luka;
- „Servicii de ajutor pentru copiii victime ale abuzurilor. Bune practici din adăposturi și centre de reintegrare socială” – Gordana Vidovici, Asociația cetățenească „Viitorul”, Banja Luka;
- „Protecția copiilor împotriva abuzurilor sexuale – abordare regională” – reprezentantul Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Srpska.

De asemenea, a fost prezentată o informare cu privire la activitățile din cadrul proiectului Consiliului Europei „Justiția – prietenă a copiilor”.

* *

■ În perioada 26- 28 mai 2010, a avut loc la Innsbruck- Austria, **Întrunirea Consiliului și a Consiliului Executiv al EOI**. Din partea instituției Avocatul Poporului a participat Erzsébet Dáné, adjunct al Avocatului Poporului.

* *

■ În perioada 6-8 iunie 2010, a avut loc la Strasbourg, ***Seminarul Ofițerilor de legătură ai Rețelei Ombudsmanilor Europeni, organizat de Ombudsmanul European (OE)***.

Seminarul a reunit reprezentanți ai instituțiilor ombudsman din statele membre ale Uniunii Europene. Din partea instituției Avocatul Poporului, a participat Simina Gagu, consilier, persoană de contact pentru Rețeaua Ombudsmanilor Europeni.

Programul Seminarului a cuprins prezentarea următoarelor teme: „Implicațiile Tratatului de la Lisabona asupra activității ombudsmanului”, „Bariere lingvistice ale liberei circulații în Uniunea Europeană”, „Sistemul de sănătate transfrontalier și drepturile pacienților”, „Rețeaua europeană a Ombudsmanilor”.

* *

■ În perioada 23-24 septembrie 2010, a avut loc la Tbilisi – Georgia, ***Conferința cu tema „Rolul și impactul instituției ombudsman în buna protecție a drepturilor omului”***.

Evenimentul a fost organizat de Apărătorul Public din Georgia (Ombudsman) în cooperare cu Uniunea Europeană.

Instituția Avocatul Poporului din România a fost reprezentată de Emma Turtoi, consilier.

La lucrările Conferinței internaționale au fost prezenți Ombudsmanii din Armenia, Spania, Estonia, Lituania, Republica Moldova, Letonia, Kârgâzstan, Azerbaidjan și Serbia, adjuncții Ombudsmanilor din Polonia și Republica Cehia, reprezentanți ai instituțiilor ombudsman din Danemarca, Kazahstan, România, Albania, Bosnia și Herțegovina, membri ai Parlamentului German, Președintele Curții Supreme din Georgia.

În cadrul primei sesiuni de lucru au fost prezentate și supuse dezbaterii următoarele lucrări: „Aspecte legislative: particularitățile modelului estonian”; „Curtea Constituțională:

un instrument eficient pentru îmbunătățirea cadrului legislativ”; „Noul Ombudsman: provocări pentru viitor”.

În cadrul celei de-a doua sesiuni de lucru au fost prezentate și discutate următoarele lucrări: „Practica Ombudsmanului Parlamentar al Suediei în supravegherea activității instanțelor judecătorești”; „Elemente ale supravegherii activității procedurale și administrative a instanțelor judecătorești, posibilitatea de a formula recomandări Înalțului Consiliu al Justiției din Georgia.

În cadrul celei de-a treia sesiuni de lucru au fost susținute și supuse dezbaterii participanților următoarele lucrări: „Implementarea efectivă a rezultatelor Ombudsmanului”; „Echilibrul între reactivismul și proactivismul Ombudsmanului și eficiența acestuia”; „Provocări pentru funcționarea eficientă a instituției Ombudsman” (Emma Turtoi, consilier în cadrul instituției Avocatul Poporului), precum și „Criterii pentru aprecierea eficienței instituției Ombudsman”.

* *

■ În perioada 6-8 octombrie 2010, a avut loc la Fruska Gora – Serbia, ***Conferința regională a ombudsmanilor pentru egalitatea de șanse între femei și bărbați și implementarea dispozițiilor constituționale și legale privind egalitatea de gen***, organizată de Ombudsmanul din Serbia și Ombudsmanul provincial din Voivodina.

Instituția Avocatul Poporului din România a fost reprezentată de Claudiu Constantin, expert.

La lucrările Conferinței internaționale au fost prezenți Ombudsmanul din Republica Serbia, adjuncții Ombudsmanilor din Serbia, Montenegro, Croația, și Bosnia și Herțegovina, reprezentanți ai birourilor Ombudsmanilor din Serbia, Macedonia, România, Bulgaria, Slovenia.

În prima sesiune de lucru au fost prezentate și supuse dezbaterii lucrări, dintre care menționăm: „Statutul, mandatul, dispozițiile legale și constituționale care definesc modul

de funcționare a ombudsmanului/ adjuncților pentru egalitatea de șanse și drepturile femeilor”; „Provocări, mandat limitat, nerespectarea de către autoritățile publice a recomandărilor, mass-media și percepția publică a autorităților independente”; „Relația cu mecanisme care protejează egalitatea de șanse”; „Relația instituției Avocatul Poporului cu societatea civilă și mass-media”.

În cadrul celei de-a doua sesiuni de lucru, au fost prezentate și discutate lucrări, dintre care menționăm: „Mecanismele de control pentru punerea în aplicare a principiului constituțional al egalității de gen”; „Violența asupra femeii”; „Femei cu handicap”; „Statutul femeii în vârstă”; „Orientare sexuală”; „Drepturile sociale ale femeilor”.

În cadrul celor două zile ale conferinței s-au purtat discuții deschise asupra subiectelor prezentate de participanți, iar în urma prezentării temei „Statutul femeii în vârstă”, doamna Gordona Lukač-Koritnik, adjunct al Ombudsmanului din Republica Croația, a mulțumit reprezentantului instituției Avocatul Poporului din România, exprimându-și aprecierea față de conținutul materialului prezentat și față de colaborarea dintre instituțiile publice din România și organizațiile non-guvernamentale pentru protecția persoanelor în vârstă.

* * *

■ În perioada 18-19 noiembrie 2010, a avut loc la Sofia – Bulgaria, **Întrunirea Consiliului și a Consiliului Director al EOI**. Din partea instituției Avocatul Poporului a participat Dinu Eugen, consilier.

Evenimentul s-a concentrat pe următoarele probleme supuse dezbaterii și votului:

- aprobarea Rezoluției de la Innsbruck din 27 mai 2010;
- raportul președintelui EOI în exercițiu;
- raportul Secretarului general;
- discuții despre acțiunile viitoare ale EOI; scopuri, orientare, transparență;
- forme de cooperare EOI-IOI, puncte forte și puncte slabe în cooperarea dintre cele două organizații;
- biblioteca, publicațiile și pagina de web a EOI - stabilirea de conexiuni cu ombudsmanii europeni, precum și costurile acestei operațiuni;
- propunere privind înființarea institutului italian pentru studii privind ombudsmanul, o posibilă cooperare între Universitatea din Padova și EOI;
- bilanțul financiar pentru anul 2010 și propuneri de sponsorizare pentru 2011;
- stabilirea locațiilor pentru întâlnirile EOI din anul 2011.

Lucrările întâlnirii s-au concretizat în adoptarea unui material care va fi transmis în cel mai scurt timp tuturor participanților, material care sintetizează intenția membrilor EOI de a continua cooperarea în domeniul protecției drepturilor omului, stabilind faptul că următoarele întâlniri din anul 2011 vor avea loc cel mai probabil astfel:

- în 13-15 mai 2011, în Erevan –Armenia, întâlnirea Consiliului;
- în 23-25 septembrie 2011, Adunarea Generală a membrilor EOI la Novi Sad, Serbia;
- întâlnire a Consiliului la Ekaterinburg, Rusia, la o dată ce va fi stabilită ulterior.

1.4 Practica studenților

► În data de 23 martie 2010, a avut loc, la sediul instituției Avocatul Poporului, vizita a **45 de studenți ai Facultății de Drept, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca**. Din partea instituției Avocatul Poporului au participat Erzsebet Dane, adjunct al Avocatului Poporului și Claudia Sora, consilier.

* *

► În perioada 12-23 aprilie 2010, la instituția Avocatul Poporului, au desfășurat stagiul de pregătire practică **8 studenți ai Facultății de Drept- Universitatea București**, membri ai Asociației Europene a Studenților în Drept (ELSA).

* *

► În perioada 12-23 aprilie 2010, la instituția Avocatul Poporului, au desfășurat stagiul de pregătire practică, **19 auditori de justiție din cadrul Institutului Național al Magistraturii**.

* *

► În perioada 26 aprilie - 7 mai 2010, la instituția Avocatul Poporului, a efectuat stagiul de pregătire practică **o studentă a Facultății de Administrație Publică din cadrul Școlii Naționale de Studii Politice și Administrative**.

* *

► În perioada 3 - 14 mai 2010, la instituția Avocatul Poporului, a efectuat stagiul de pregătire practică **un student al Facultății de drept și Administrație Publică din cadrul Universității Spiru Haret**.

* *

► În perioada 25 mai - 8 iunie 2010, la instituția Avocatul Poporului, au efectuat stagiul de pregătire practică **doi studenți de la Facultatea de Drept - Universitatea București și Facultatea de Drept și Administrație Publică din cadrul Universității Spiru Haret**.

* *

► În perioada 6 – 17 septembrie 2010, **trei studenți din cadrul Universității București - Facultatea de Drept**, au efectuat un stagiul de practică la instituția Avocatul Poporului.

* *

► În perioada 15-26 noiembrie 2010, un număr de **6 studenți din cadrul Facultății de Drept – Universitatea București**, au efectuat un stagiul de practică la instituția Avocatul Poporului.

2. MEDIATIZARE, BULETIN, RADIO – TV

Datorită creșterii considerabile a interesului manifestat de cetățeni față de activitatea instituției și de modalitățile concrete de sprijinire a soluționării cazurilor de încălcare a drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățeanului, instituția Avocatul Poporului și-a multiplicat eforturile, apelând atât la mijloace de mediatizare la nivel național, cât și local, pentru o cât mai bună cunoaștere de către cetățeni a instrumentelor prin care Avocatul Poporului poate interveni cu promptitudine și profesionalism în sprijinul cetățeanului.

În vederea unei mai bune colaborări și sprijin reciproc în soluționarea problemelor cetățenilor, precum și în scopul participării la activitățile periodice desfășurate la instituțiile și autoritățile publice, pentru a mediatiza rolul și importanța instituției Avocatul Poporului, au fost încheiate, de către birourile teritoriale ale instituției Avocatul Poporului, și în anul 2010, **acorduri de colaborare**, ce au drept scop colaborarea părților în vederea apărării drepturilor și libertăților cetățenilor în raporturile acestora cu autoritățile publice, locale, municipale și orașenești.

Colaborarea dintre instituția Avocatul Poporului și Mediatorul European

Colaborarea dintre instituția Avocatul Poporului și Mediatorul European a continuat și în anul 2010, materialele elaborate de experții și consilierii din cadrul instituției Avocatul Poporului au fost publicate în Buletinul Mediatorului European.

Avocatul Poporului are o prezență activă în informarea publicului despre acțiunile întreprinse, utilizând în acest scop, **comunicatele de presă, buletinul informativ trimestrial**. Aceste materiale informative sunt disponibile și în format electronic pe site-ul instituției Avocatul Poporului.

O practică cunoscută a instituției Avocatul Poporului este **acordarea de ajutoare sociale**, constând în bunuri de uz personal, elevilor Școlii Generale cu clasele I-VIII din Ghidici, Județul Dolj și Centrului de Recuperare și Reabilitare a Persoanei cu Dizabilități în orașul Târgu Ocna, județul Bacău.

Acțiuni de acordare de ajutoare sociale

2.1 Relațiile cu mass – media

● Televiziunea și radioul public

► Sediul central al instituției Avocatul Poporului

Domnul prof. univ. dr. Ioan Muraru, Avocatul Poporului a acordat un interviu postului *TVR1* pentru Emisiunea „Atunci și Acum”, referitor la excepția de neconstituționalitate ridicată în legătură cu Ordonanța de urgență a Guvernului nr.62/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989, și pentru suspendarea aplicării unor dispoziții din titlul VII al Legii nr.

247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente.

La postul de Radio *Vocea speranței*, în cadrul emisiunii „E bine să știi”, au fost prezentate aspecte referitoare la prevederile Legii nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare și s-a făcut o informare juridică de interes general.

A fost acordat *postului de televiziune România de Mâine-TvRM* un interviu cu privire la respectarea dreptului de proprietate a posesorilor de autoturisme cărora li se ridică autoturismul parcat în locuri nepermise.

La postul *Radio România Actualități*, a fost acordat un interviu cu ocazia Zilei Internaționale a Copilului.

La *postul de televiziune Money Chanel*, a fost acordat un interviu în legătură cu Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 58/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal și alte măsuri financiar-fiscale.

► Birourile teritoriale ale instituției Avocatul Poporului

Biroul Teritorial Alba Iulia - Participare la interviul realizat de Organizația Salvați Copiii România, în cadrul proiectului de cercetare pentru identificarea gradului în care au fost aplicate măsurile generale de implementare a Convenției ONU pentru drepturile copilului la nivel local, național și european.

Biroul Teritorial Bacău a participat la postul *EuroTV Bacău*, unde a fost prezentată activitatea biroului pe anul 2009. La postul *EuroTV Bacău*, a fost difuzat interviul cu tema „Situatii în care ne putem adresa Avocatului Poporului, date de contact, Biroul Teritorial Bacău Bacău”. A fost acordat un interviu postului de *televiziune TV Bacău*- „Despre drepturile persoanelor cu handicap”. Au fost acordate patru interviuri cu tema „Avocatul Poporului în teritoriu” următoarelor posturi de televiziune: -*TV CNS Roman*; - *Rom TV Roman*; - *TV Neamț*. A fost difuzată o emisiune la *CNS TV Roman*- „Avocatul Poporului vă răspunde”. Interviul acordat postului *EURO TV Bacău*, cu tema „Ajutoare sociale acordate de instituția Avocatul Poporului în județul Bacău”.

Biroul Teritorial Brașov - emisiuni la posturile locale – *Nova TV, Radio Nova Brașov, TV local* – *TVS* constând în prezentarea instituției, a Biroului Teritorial Brașov, a atribuțiilor acestuia și a cazuisticii din anul 2009; „În numele legii”; „Punctul pe I”; „Așteaptă ajutor – peste 700 de brașoveni au apelat anul acesta la Avocatul Poporului”; „Apărați de Avocatul Poporului”.

Biroul Teritorial Constanța - Interviuri acordate posturilor *Radio Delta de Tulcea, Radio Constanța, Televiziunea Accent TV, Televiziunea Constanța TV, TV Neptun* privind activitatea Biroului Teritorial Constanța în anul 2009 și difuzarea emisiunilor: „Ce trebuie să știți despre Avocatul Poporului”; „Avocatul Poporului vă răspunde”; „Ce probleme au tulcenii cu autoritățile publice?”; „Biroul Teritorial Constanța, bilanț activitate la 9 luni”. Interviul acordat Organizației Salvați Copiii privind – identificarea gradului în care au fost aplicate măsurile generale de implementare a Convenției ONU pentru Drepturile Copilului (CDC) la nivel local, național și european; Participare la emisiunea interactivă „Poveștile orașului meu” la postul *Radio SKY Constanța*, cu tema „De vorbă cu Avocatul Poporului”;

Biroul Teritorial Craiova - Participare la emisiunea „Studioul cetățeanului”, la postul *Radio Oltenia Craiova*, în cadrul căreia a fost prezentată activitatea Biroului

Teritorial Craiova. Comunicat de presă în legătură acțiunea de acordare de ajutoare sociale din fondul pus la dispoziția Avocatului Poporului, la Școala Generală din Ghidici, Județul Dolj, transmis posturilor de televiziune *TVR Craiova și TVS, postului Radio Oltenia-Craiova*. Participare, în calitate de invitat, la *TVR Craiova* în cadrul emisiunii „Teledjurnal Regional-Rubrica Tema Zilei”.

Biroul Teritorial Iași - La posturile *TVR Iași și TVR3* a fost difuzată emisiunea „Bună dimineața Moldova – Rubrica – Omul zilei”, în cadrul căreia a fost prezentată activitatea Biroului Teritorial Iași.

Biroul Teritorial Oradea - Participare la emisiunea „Consultanța juridică”, având ca subiect – „Avocatul Poporului, în sprijinul cetățeanului”, la *postul TVS Oradea*. Participare la emisiunea „Exclusiv Magazin” – Cum se pot adresa cetățenii instituției Avocatul Poporului, *Radio Cluj*. Prezentarea rolului instituției Avocatul Poporului, în cadrul emisiunii difuzate de *Radio Vocea Evangheliei Oradea*. Au mai fost difuzate la: *TV 1 Satu Mare* „Avocatul Poporului la Satu Mare” și „Zeci de Sătmăreni la audiențele Avocatului Poporului”; la *Radio Transilvania* „Avocatul Poporului ține audiențe la Satu Mare”; Participare la emisiunea de Știri la *postul Radio Transilvania* „Avocatul Poporului, la Satu Mare”.

Biroul Teritorial Pitești - În emisiunile „Administrația la zi”, „Realitatea argeșeană”, „Ora Piteștiului” au fost prezentate de *postul local TV Alpha Pitești*, Biroul Teritorial Pitești al Avocatului Poporului și competențele sale, intervențiile înregistrate din cadrul dezbaterilor simpozionului „Drepturile omului, minoritățile și rolul societății civile într-un stat de drept”.

Biroul Teritorial Ploiești - Interviu acordat de Trustul de presa ART PRESS TV Dâmbovița, difuzat în emisiunea *Jurnalul local de la ora 17* referitor la sprijinul acordat cetățenilor de către reprezentanții Biroului Teritorial Ploiești pentru recalcularea corectă a pensiilor. Interviu difuzat de *TV Saturn* în vederea informării cetățenilor cu privire la Biroul Teritorial Ploiești, datele de contact ale biroului unde sunt așteptați cetățenii celor trei județe arondate.

Biroul Teritorial Suceava - Participare la emisiunea „În curtea școlii”, la *postul TV Bucovina*, prilej cu care telespectatorii și cei prezenți în emisiune au fost informați despre rolul Biroului Teritorial Suceava.

Biroul Teritorial Târgu-Mureș - Participare la emisiunea în direct cu ascultătorii „Părerea ta contează”, la *postul de Radio Târgu-Mureș*, unde au fost prezentate rolul și activitatea instituției Avocatul Poporului. Interviu referitor la activitatea B.T. Târgu-Mureș în cadrul emisiunii de Știri la *postul TVR1 Târgu-Mureș*. Participare la *postul TVR - Studioul Târgu-Mureș*, la emisiunile „Avocatul Poporului, drepturile omului evoluție și concept – Declarația Universală a Drepturilor Omului”; „Avocatul Poporului, organizare, funcționare și competența legală a instituției”.

Biroul Teritorial Timișoara - Participare la emisiunea „În direct cu ascultătorii” difuzată la *Radio Timișoara*. A fost acordat un interviu *postului Tele EuropaNova* referitor la bilanțul activității Biroului Teritorial Timișoara în anul 2009; Interviu acordat *postului Radio Timișoara* – prezentarea unui caz soluționat favorabil.

● Presa scrisă

► Sediul central al instituției Avocatul Poporului

În ziarul *Magazinul Românesc*, au fost publicate articolele: „Instituția Avocatul Poporului”; „Rolul instituției Avocatul Poporului în apărarea dreptului de petiționare”; „Rolul instituției Avocatul Poporului în apărarea dreptului de petiționare (cazuri soluționate)”.

În numărul 1/2010 al *Revistei de Drept Public*, a fost publicat articolul intitulat: „Particularități ale activității instituției Avocatul Poporului în anul 2009”.

În „*European Ombudsman Newsletter*” nr. 14/aprilie 2010, au fost publicate articolele: „Drepturile veteranilor de război în județele Brăila, Galați și Vrancea”; „Restituirea proprietăților preluate în mod abuziv de stat”.

► **Birourile teritoriale ale instituției Avocatul Poporului**

Birourile teritoriale ale instituției Avocatul Poporului din Alba-Iulia, Bacău, Brașov, Constanța, Craiova, Galați, Iași, Oradea, Pitești, Ploiești, Suceava, Târgu-Mureș și Timișoara, au primit numeroase solicitări din partea presei locale.

În ziarul *Unirea* a apărut articolul ***Biroului Teritorial Alba-Iulia*** „Avocatul Poporului, prof. univ. dr. Ioan Muraru - cetățean de onoare al comunei Pianu”. În Ziarul *Informația de Alba* au apărut articolele: „În așteptarea pensiei de urmaș”; „O informație utilă”; „Un demers cu final amiabil”; „O reconstituire imposibilă”; „În așteptarea reconstituirii”; „Executarea unei hotărâri judecătorești definitive și executorii reprezintă o obligație și nu o opțiune”; „Eroarea a fost îndreptată”; „O pensie mult așteptată”; „În așteptarea titlului de proprietate”.

Ziarul Deșteptarea de Bacău a publicat articolele ***Biroului Teritorial Bacău***, „Audiențe în Ajunul Anului Nou - Avocatul Poporului a fost la datorie”; „Avocatul Poporului a atacat OUG 63”; „Avocatul Poporului și dreptul la un proces echitabil, art. 6 CEDO”; „Avocatul Poporului acordă din nou ajutoare”; „Avocatul Poporului vă așteaptă pe email”; „Avocatul Poporului va acorda audiențe în județ”. În *Ziarul de Roman* au apărut articolele: „Avocatul Poporului la raport – activitatea pe anul 2009”; „Pensionarii nemulțumiți se pot adresa Avocatului Poporului - Biroul Teritorial Bacău are o nouă adresă de email”; „Avocatul Poporului din nou în audiențe la Roman”; „Avocatul Poporului revine la Roman”, articol apărut în *Realitatea Media Neamț*.

Biroul Teritorial Brașov. Publicațiile *Brașovul tău*, *Bună Ziua Brașov*, *Mesagerul de Covasna*, *Observatorul de Covasna*, *cotidianul de limba maghiară Szekelyhon (trad. Săcuieni)*, *Transilvania Expres*, *Adevărul de Seară* au publicat informații despre activitatea Biroului Teritorial Brașov al instituției Avocatul Poporului pe anul 2009, și articolele dintre care menționăm: „Ce reprezintă și pe cine apără Avocatul Poporului?”; „Avocatul Poporului își deschide birou de audiență în Sfântu Gheorghe”; „Avocatul Poporului ajunge mai aproape de cetățenii din județ”; „Avocatul Poporului vine în Covasna”; „Avocatul Poporului vine la Sfântu Gheorghe”; „Un făgărășean și-a căutat dreptatea la Avocatul Poporului”; „757 de audiențe la Avocatul Poporului”; „Încredere. În primele șase luni ale anului, peste 700 de brașoveni s-au adresat Avocatului Poporului”; „Avocatul Poporului, luat cu asalt de brașoveni”; „Brașovenii apelează tot mai des la Avocatul Poporului”; „Avocatul Poporului este mereu aproape de cetățenii năpăstuiți”.

Din partea ***Biroului Teritorial Cluj – Napoca*** au apărut în *Foaia Transilvană*, *Mesagerul de Cluj*, *Citynews Cluj*, *Gazeta de Bistrița*, *Gazeta de Maramureș*, *Servus Cluj* articolele: „Anul trecut aproape 1000 de clujeni au mers la Avocatul Poporului”;

„Avocatul Poporului Cluj, despre taxa pe teren”; „Avocatul Poporului Cluj, despre problemele clujenilor”; „Avocatul Poporului Cluj”; informări cu privire la atribuțiile și activitatea instituției, „Din cazuistica instituției Avocatul Poporului”.

Biroul Teritorial Constanța a publicat în *ziarul Replica de Constanța, Observator, Obiectiv de Tulcea, Curierul de Kogălniceanu, Curierul de Dobrogea*, mai multe articole, dintre care amintim: „Petiții multe la Avocatul Poporului în 2009”; „800 de constănțeni au apelat la Avocatul Poporului în 2009”; „Avocatul Poporului pe Dobrogea are de lucru în continuare - bilanț 2009”; „Avocatul Poporului îi ajută și pe tulcenii”; „Avocatul Poporului, garant al respectării drepturilor omului”; „În audiență la Avocatul Poporului și de Ziua Femeii”; „Cine este, ce face și cum vă ajută Avocatul Poporului”; „Avocatul Poporului Constanța în sprijinul dumneavoastră”; „Avocatul Poporului ajută pensionarii”; „Avocatul Poporului Constanța o instituție de mediere și dialog între cetățeni și autoritățile publice”; „Avocatul Poporului Constanța o instituție care vă ajută gratis”; „Avocatul Poporului acordă audiențe tulcenilor”; „Avocatul Poporului – rezolvă problemele cetățenilor”.

Biroul Teritorial Craiova. Publicațiile *Panoramic Mehedințean, Gorjanul* au publicat articolele: „Biroul Teritorial Craiova al Instituției Avocatul Poporului se implică în ajutorarea unei familii aflată în dificultate”; „Biroul Teritorial Craiova al Instituției Avocatul Poporului se implică în rezolvarea cazurilor sociale”. În *ziarul Cuvântul Libertății* a apărut un articol în care a fost prezentată pe larg acțiunea de acordare de ajutoare sociale din fondul pus la dispoziția Avocatului Poporului, elevilor Școlii Generale cu clasele I-VIII din Ghidici, Județul Dolj.

Biroul Teritorial Galați. În ziarele *Monitorul de Galați, Ziarul de Vrancea* au apărut articole, dintre care menționăm: „Aflăm de la Avocatul Poporului: Problematika anului 2009”; „Aflăm de la Avocatul Poporului: Despre încălcarea dreptului la muncă”; „În atenția instituției Avocatul Poporului: Drepturile veteranilor de război”; „Aflăm de la Avocatul Poporului: Ajutorul public judiciar”; „Aflăm de la Avocatul Poporului: Despre protecția socială a șomerilor”; „Aflăm de la Avocatul Poporului: Ridicarea excepției de neconstituționalitate de către Avocatul Poporului”; „Aflăm de la Avocatul Poporului: Din dosarele lunii iulie”; „Aflăm de la Avocatul Poporului: „Cine ne apără în fața instituțiilor europene?””; „Aflăm de la Avocatul Poporului: Despre încălcarea dreptului de petiționare”.

Biroul Teritorial Iași. *Ziarul de Iași* a publicat articolele: „Topul problemelor sesizate Biroului Teritorial Iași al instituției Avocatul Poporului”; „Cazuri în atenția Biroului Teritorial Iași al Instituției Avocatul Poporului”; „Cazuri în atenția Biroului Teritorial Iași. Încălcarea dreptului la muncă”; „Aspecte privind reconstituirea dreptului de proprietate unui arendaș considerat proprietar soluționate de AVP Iași”; „Probleme referitoare la acordarea concediilor și indemnizațiilor de asigurări de sănătate soluționate de AVP Iași”; „Soluții cu privire la restituirea sumelor provenite din salariile pentru munca prestată în străinătate furnizate de instituția Avocatul Poporului”; „Noile reglementări privind procedurile prelabile și evacuarea, în atenția Biroului Teritorial Iași al instituției Avocatul Poporului”; „Ce poate face și ce nu poate face Avocatul Poporului”.

Biroul Teritorial Oradea. Ziarele *Crișana, Gazeta de Nord, Adevărul de Satu Mare Vest, Informația Zilei, ziarul online Sătmăreanul* au publicat articolele: „Conflictele dintre cetățeni și autorități, pe masa Avocatului Poporului”; „Avocatul Poporului, mediator între cetățeni și autorități”; „Avocatul Poporului va desfășura audiențe în Satu Mare”;

„Reprezentanții Avocatului Poporului asaltați de sătmăreni cu probleme de fond funciar”; „Avocatul Poporului ține audiențe la Prefectură”; „Sătmărenii nu s-au adresat degeaba la Avocatul Poporului”.

Biroul Teritorial Pitești a semnalat apariția în *Curierul Zilei* a articolului: „Avocatul Poporului – sprijin în medierea cu autoritățile publice”. *Săptămânalul Atitudine în Argeș* a publicat articolul „Cea mai reclamată instituție la AVP, Casa de Pensii”.

Activitatea **Biroului Teritorial Ploiești** a fost evocată prin articolele publicate în *Opinia Buzău*, *Ziarul de Prahova*, *Jurnalul de Dâmbovița*, *Șansa Buzoiană*: „Avocatul Poporului, în sprijinul cetățeanului”; „Demersurile Avocatului Poporului pentru recalcularea corectă a drepturilor la pensie”; „Aspecte din activitatea Avocatului Poporului – Biroul Teritorial Ploiești”; „Noutăți privind activitatea Avocatului Poporului”; „Cum mă pot adresa Avocatului Poporului - Biroul Teritorial Ploiești”; „Avocatul Poporului și demersurile sale în apărarea proprietății private din România”; „100 de prahoveni se plâng, lunar, la Avocatul Poporului”; „Avocatul Poporului își reia activitatea la Buzău”; „Avocatul Poporului revine la Târgoviște”; „Avocatul Poporului alături de cetățean în raporturile acestuia cu autoritățile publice din România”; „Avocatul Poporului tot mai solicitat de buzoieni”.

Activitatea **Biroului Teritorial Suceava** fost evocată prin articolele publicate în cotidianul *Monitorul de Botoșani*.

Biroul Teritorial din Târgu-Mureș - Interviu apărut în cotidianul *Cuvântul liber* intitulat „Biroul Teritorial Târgu-Mureș al instituției Avocatul Poporului a împlinit 5 ani”. Pe *portalul de știri City News Mureș*, au apărut articolele: „Instituții publice reclamate la Avocatul Poporului”; „Cazuri în atenția Avocatului Poporului”. În *Ziarul Cuvântul Liber* au apărut articolele: „Biroul Avocatului Poporului Târgu-Mureș – prietenul celor nedreptățiți”; „Instituția Avocatul Poporului ne prezintă dreptul de petiționare al cetățenilor”.

Biroul Teritorial Timișoara - În publicațiile *Banatul meu Timpolis*, *Jurnalul de Caraș-Severin*, *Glasul Ardealului*, *Ziua de Vest*, *Adevărul*, *Agenda CJT*, *Renașterea Bănățeană* au apărut articolele: „Avocatul Poporului – Bilanț 2009”; „Arădenii cu probleme sunt așteptați la Avocatul Poporului în Timișoara”; „Apărarea drepturilor omului: o nouă dimensiune”; „Bilanț de activitate în primul semestru al anului 2010”; „Primăriile timișene aflate în capul listei de reclamații la Avocatul Poporului”; „Conflict de muncă rezolvat cu succes de Avocatul Poporului”.

2.2 Colaborări cu alte autorități și O.N.G. – uri

● Colaborări inițiate de birourile teritoriale ale instituției Avocatul Poporului cu alte autorități

Birourile teritoriale ale instituției Avocatul Poporului au fost constituite în scopul asigurării unui dialog direct al Avocatului Poporului cu cetățenii, care să-i permită acestuia să cunoască în permanență dificultățile întâmpinate de cetățeni în raporturile cu autoritățile administrației publice.

În vederea unei mai bune colaborări și sprijin reciproc în soluționarea problemelor cetățenilor, precum și în scopul participării la activitățile periodice desfășurate la aceste instituții și autorități, pentru a mediatiza rolul și importanța instituției Avocatul Poporului, au fost încheiate pe parcursul anului 2010, acorduri de colaborare, ce au drept scop

colaborarea părților în vederea apărării drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, locale, municipale și orășenești (sunt prezentate detaliat în Capitolul III, pct. 7 al prezentului Raport, la Activitatea birourilor teritoriale).

• Colaborarea dintre Avocatul Poporului și Ombudsmanul European

Instituția Avocatul Poporului este membru al Rețelei Europene a Ombudsmanilor care facilitează schimbul de informații privind legislația europeană și cele mai bune practici în domeniul protecției drepturilor omului, între membrii ei.

Simbolul grafic al Rețelei Europene a Ombudsmanilor

Problemele specifice cu care se confruntă Avocatul Poporului din România au fost tratate în materiale publicate în Buletinul de Informare a Ombudsmanilor Europeni.

Acestea au fost: „Drepturile veteranilor de război în atenția Biroului Teritorial Galați al Instituției Avocatul Poporului”; „Petiții privind protecția persoanelor cu handicap soluționate de Biroul Teritorial Bacău al Instituției Avocatul Poporului”; „Aspecte privind reconstituirea dreptului de proprietate privată și punerea în posesie în temeiul legii de fond funciar, soluționate la nivelul domeniului proprietate, muncă, protecție socială, impozite și taxe al instituției Avocatul Poporului”; „Încălări ale legii care reglementează protecția persoanelor cu handicap”.

2.3 Publicații

• Raportul anual al instituției Avocatul Poporului, broșura instituției, materiale informative.

Pentru a facilita publicului relația cu instituția, Avocatul Poporului a pus la dispoziția petiționarilor, raportul anual adresat Parlamentului, statistici privind activitatea instituției, broșura instituției. Materialele informative cu privire la instituția Avocatul Poporului sunt disponibile și în format electronic pe site-ul instituției Avocatul Poporului: www.avp.ro.

• Buletinul informativ trimestrial al instituției Avocatul Poporului

Instituția Avocatul Poporului a editat Buletinul informativ trimestrial, ce cuprinde detaliat aspecte din activitatea desfășurată, aprecieri transmise de petiționari și de

autoritățile publice la adresa instituției Avocatul Poporului, cazuri soluționate prin intervenția Avocatului Poporului.

- **Comunicate de presă**

Au fost transmise mass-mediei **11** comunicate de presă referitoare la evenimente deosebite pe plan intern și extern.

- **Comunicări online**

Pagina de internet a instituției Avocatul Poporului conține informații privind prezentarea și structura instituției, statistici, date de contact, legislație și o secțiune de linkuri utile ale Comisiei Europene, facilitând accesul la o mare varietate de consultări și dezbateri.

CAPITOLUL V. RESURSE

1. STRUCTURA ORGANIZATORICĂ ȘI SCHEMA DE PERSONAL

Instituția este condusă de Avocatul Poporului, asistat de 4 adjuncți specializați pe cele patru domenii de activitate, care au calitatea de secretar de stat.

În teritoriu, activitatea se desfășoară prin cele 14 birouri teritoriale, organizate pe criteriul geografic al Curților de Apel.

Personalul instituției este format din 22 consilieri, 45 experți, 6 referenți, 1 șef cabinet și 8 angajați ca personal tehnico-administrativ.

Structura organizatorică a instituției Avocatul Poporului este prevăzută în Regulamentul de organizare și funcționare a instituției.

Structura organizatorică a instituției reflectă **domeniile de specializare**, astfel cum sunt stabilite prin lege, și anume:

- a) drepturile omului, egalitate de șanse între bărbați și femei, culte religioase și minorități și minorități naționale;
- b) drepturile copilului, ale familiei, tinerilor, pensionarilor, persoanelor cu handicap;
- c) armată, justiție, poliție, penitenciare;
- d) proprietate, muncă, protecție socială, impozite și taxe.

Instituția este condusă de **Avocatul Poporului**, asistat de **4 adjuncți specializați** pe cele patru domenii de activitate, care au calitatea de **secretar de stat**.

Secretarul general coordonează activitatea economică și administrativă a instituției.

În cadrul instituției funcționează **Consiliul Consultativ**, care este compus din Avocatul Poporului, adjuncții și consilierii săi, secretarul general, precum și alte persoane desemnate de Avocatul Poporului. Consiliul se întrunește o dată pe lună sau ori de câte ori se consideră necesar.

Consiliul Consultativ se convoacă de Avocatul Poporului.

În teritoriu, activitatea se desfășoară prin cele **14 birouri teritoriale**, organizate pe criteriul geografic al Curților de Apel.

Instituția Avocatul Poporului și-a desfășurat activitatea în anul 2010 cu o schemă de personal ce cuprindea un număr de 99 de posturi finanțate, repartizate la centru și în teritoriu.

La începutul anului 2010 au fost înregistrate 8 posturi vacante, iar în cursul anului, în perioada ianuarie – decembrie au mai fost vacante 6 posturi.

În baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2009, cu privire la rectificarea bugetară pe anul 2009 și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale, aprobată prin Legea nr. 227/2009 au fost organizate concursuri pentru ocuparea unui post de expert la Biroul teritorial Ploiești al instituției Avocatul Poporului și un post de expert la domeniul de activitate „Proprietate, muncă, protecție socială, impozite și taxe”. Totodată, a fost angajat un șofer pe perioadă determinată, până la sfârșitul anului 2010.

La sfârșitul anului 2010 au fost înregistrate 11 posturi vacante: două posturi de consilier la domeniul de activitate Drepturile omului, egalitate de șanse între bărbați și femei, culte religioase și minorități naționale; două posturi de consilier și un post de expert la domeniul de activitate Drepturile copilului, ale familiei, tinerilor, pensionarilor, persoanelor cu handicap; un post de consilier și unul de expert la domeniul de activitate Armată, justiție, poliție, penitenciare; un post de expert la domeniul de activitate Proprietate, muncă, protecție socială, impozite și taxe; două posturi de referent la Serviciul economic și administrativ și un post de șef de cabinet.

Restul posturilor vacante nu au putut fi ocupate prin concurs, deoarece la timpul respectiv legislația nu a permis acest lucru.

Personalul instituției, format din 22 consilieri, 45 experți, 6 referenți, 1 șef cabinet și 8 angajați ca personal tehnico-administrativ, este asimilat personalului din structurile de specialitate ale Parlamentului.

2. RESURSE MATERIALE ȘI BUGETARE CONSUMATE ÎN ANUL 2010

Prezentul capitol tratează resursele financiare ale instituției și modul în care au fost consumate, baza legală și modificările legislative privind creditele puse la dispoziție prin bugetul instituției.

În vederea desfășurării activității în anul 2010, instituției Avocatul Poporului i s-au alocat prin **Legea nr.11/2010 a bugetului de stat pe anul 2010**, credite în valoare de **6.760.000 lei**, în următoarea structură:

• pentru Titlul I. Cheltuieli de personal	5.364.000 lei
• pentru Titlul II. Bunuri și servicii	1.133.000 lei
• pentru Titlul VII. Alte transferuri	8.000 lei
• pentru Titlul XII. Active nefinanciare	255.000 lei

În urma rectificării bugetare din cursul anului 2010 prevăzută de Ordonanța Guvernului nr. 18, instituției Avocatul Poporului i s-au retras credite în valoare de **733.000 lei**, așa încât la data de 19.08.2010 bugetul instituției s-a restrâns la **6.027.000 lei**. Situația creditelor bugetare alocate și consumate de instituția Avocatul Poporului în anul 2010 este prezentată în tabelul următor:

Titlul	Buget inițial Legea 11/2010	Rectificare bugetară OG 18/ 19.08.2010	Buget rectificat	Retrageri credite conform art.54 din Legea 500/2002	Buget diminuat rămas de executat	Buget consumat la data de 31.12.2010	Realizat %
Total, din care:	6.760.000	-733.000	6.027.000	-448.000	5.579.000	5.559.080	99,64
Cheltuieli personal	5.364.000	-572.000	4.792.000	-167.000	4.625.000	4.619.957	99,89
Bunuri și servicii	1.133.000	-135.000	998.000	-51.000	947.000	932.752	98,50
Transferuri	8.000	0	8.000	-1.000	7.000	6.371	91,01
Capital	255.000	-26.000	229.000	-229.000	0	0	0

Execuția bugetară la data de 31.12.2010 este de 99,64 % și o apreciem ca foarte bună, comparativ cu condițiile concrete, dificile, ale anului 2010, în care Guvernul României a decis să continue reducerea cheltuielilor bugetare la un nivel care să permită respectarea angajamentelor interne și internaționale, inclusiv în ceea ce privește nivelul deficitului bugetar.

Bugetul inițial al anului 2010 a fost dimensionat pentru toate tipurile de cheltuieli. Cu toate acestea, pe tot parcursul anului 2010 au fost emise acte normative prin care ni s-a impus realizarea de economii, în special la **Titlul I. Cheltuieli de personal**. Astfel, Legea nr. 118 din 30 iunie 2010 *privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar* prevede la art. I (1): ”Cuantumul brut al salariilor/soldelor/ indemnizațiilor lunare de încadrare, inclusiv sporuri, indemnizații și alte drepturi salariale, precum și alte drepturi în lei sau în valută, stabilite în conformitate cu prevederile Legii-cadru nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 1/2010 privind unele măsuri de reîncadrare în funcții a unor categorii de personal din sectorul bugetar și stabilirea salariilor acestora, precum și alte măsuri în domeniul bugetar, **se diminuează cu 25%.**”

Din aceste considerente, la nivelul instituției, *Comisia de studii și propuneri privind punerea în aplicare a unor eventuale măsuri de constrângeri bugetare dispuse prin legi, ordonanțe sau hotărâri ale Guvernului României* constituită în anul 2009 și-a continuat activitatea. Această comisie a analizat execuția bugetară pe tot parcursul anului 2010 și a urmărit efectul măsurilor luate încă din anul 2009 privind:

- diminuarea salariilor brute cu 25% față de nivelul lunii iunie 2010;
- suspendarea acordării primelor trimestriale, a salariilor de merit, a sporului pentru titlu științific de doctor pentru persoanele care primesc acest spor și de la o altă instituție și a orelor suplimentare;

- urmărirea încadrării în limitele impuse de Ordonanța de urgență nr. 34/2009 privind angajarea pe posturile vacante;
- încadrarea în creditele bugetare aprobate, modificate prin rectificarea bugetară.

Toate aceste măsuri au făcut ca la finele anului 2010, totalul creditelor disponibilizate la acest titlu de cheltuieli să fie de 167.000 lei, cu o execuție bugetară de 99,89%.

La **Titlul II. Bunuri și servicii** în cursul anului 2010 a fost emisă *Ordonanța de urgență nr. 55/23.06.2010 privind unele măsuri de reducere a cheltuielilor publice* care conținea prevederi ce au condus la diminuarea volumul admis al cheltuielilor instituției Avocatul Poporului începând cu semestrul II, astfel:

- la art. I (1), **diminuarea limitei maxime a consumului lunar de carburanți/lună/vehicul la 200 l** pentru miniștri și asimilații acestora, secretari de stat și persoanele cu funcții asimilate acestora (față de norma de 300 l cât prevedea Ordonanța Guvernului nr. 80/2001);
- la art. II (1), **reducerea cu 50% a consumului lunar de carburanți**;
- la art. III (1) **diminuarea cu 20% a cheltuielilor cu bunurile și serviciile** aprobate în buget, programate pentru a doua jumătate a anului 2010 și rămase de executat.

În aceste condiții, din creditele bugetare aprobate pentru cheltuieli cu bunuri și servicii în 2010, în valoare totală de 1133 mii lei, în trimestrele III și IV au fost repartizate credite în valoare de 674 mii lei. Reducerea prevăzută de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 55/2010 a dus la scăderea acestei sume cu 135 mii lei, urmând să ne încadrăm cheltuielile pentru bunuri și servicii ale instituției Avocatul Poporului, rămase până la sfârșitul anului, în suma de 539 mii lei.

Ca urmare a măsurilor luate în acest sens am reușit încadrarea în creditele bugetare aprobate, așa încât la sfârșitul anului 2010 execuția bugetară a fost de 98,50%.

La **Titlul VII. Alte transferuri** execuția bugetară a fost foarte bună, suma disponibilizată, conform art. 54 din Legea nr. 500/2002, a fost de 1000 lei.

La **Titlul X. Active nefinanciare** instituția a avut o prevedere inițială de 255 mii lei din care au fost retrase credite în valoare de 26 mii lei. Creditele bugetare rămase au fost disponibilizate în conformitate cu art. 54 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice.

3. AUDIT ȘI MANAGEMENTUL RISCURILOR

În anul 2010, în instituția Avocatul Poporului au fost efectuate misiuni de audit privitoare la achizițiile publice, activitatea financiar-contabilă, de gestiune a resurselor umane, de securitate fizică a bunurilor și a sistemului de tehnologie a informației. S-a constatat fiabilitatea sistemelor auditate și creșterea calității mediului de control intern, înregistrându-se progrese atât din punct de vedere procedural, organizatoric, cât și al resurselor umane implicate.

În instituția Avocatul Poporului, activitatea de audit public intern are în vedere asigurarea obiectivă și consilierea pentru a îmbunătăți sistemele și activitățile instituției în conformitate cu obiectivele sale, o atenție specială fiind acordată perfecționării sistemelor de control managerial la nivelul tuturor palierelor organizaționale și domeniilor de activitate. În anul 2010, evaluarea sistemelor de management financiar-contabil și de administrare a patrimoniului instituției a reprezentat ariile auditabile prioritare.

Evaluarea sistemelor de management financiar-contabil și de administrare a patrimoniului instituției a reprezentat ariile auditabile prioritare.

Cadrul metodologic și procedural necesar desfășurării activității de audit public intern este circumscris legislației în vigoare, în entitatea publică fiind adoptate și avizate norme metodologice proprii privind auditul public intern, Carta auditului intern și Codul

privind conduita etică a auditorului intern. Sunt elaborate și actualizate ghiduri procedurale adaptate specificului instituției.

La nivelul instituției Avocatul Poporului își desfășoară activitatea un auditor, subordonat direct Avocatului Poporului, statutul acestuia fiind acela de personal contractual. În activitatea de audit intern sunt respectate prevederile Legii nr. 672/2002 privind auditul public intern.

Auditorul intern monitorizează riscurile instituției Avocatul Poporului în mod sistematic prin intermediul Registrului riscurilor, în care sunt identificate riscurile majore care pot afecta eficacitatea și eficiența operațiunilor, respectarea regulilor și regulamentelor, încrederea în informațiile financiare, protejarea bunurilor, sprijinindu-se prevenirea și descoperirea eventualelor fraude.

Misiunile de audit intern aferente anului 2010 s-au efectuat conform Planului anual de audit intern, aprobat de conducere. Pentru situații punctuale, au fost efectuate și misiuni de consiliere, care au vizat în principal acordarea de consultanță referitoare la modul de aplicare a actelor normative care au prevăzut restrângeri bugetare pentru instituția Avocatul Poporului în anul 2010, dată fiind politica guvernamentală de abordare prudentă a deficitului bugetar în contextul crizei economice.

S-a constatat faptul că sistemul de gestiune și contabilizare este fiabil, asigurând înregistrarea cronologică și sistematică, prelucrarea și păstrarea informațiilor conform legii și apt să emită informații corecte ordonatorului de credite cu privire la patrimoniul aflat în administrare. Instituția întocmește situații financiare trimestriale și anuale, conform normelor elaborate de Ministerul Finanțelor Publice.

Controlul financiar preventiv la instituția Avocatul Poporului s-a organizat și exercitat în următoarele forme: control financiar preventiv propriu și control financiar

preventiv delegat pentru monitorizarea operațiunilor financiare, printr-un controlor delegat al Ministerului Finanțelor Publice. Acordarea vizei de control financiar preventiv s-a făcut conform legislației în vigoare, prin respectarea îndeplinirii principiilor, regulilor procedurale și metodologice care sunt aplicabile categoriilor de operațiuni din care fac parte operațiunile supuse controlului (control de regularitate); s-a respectat încadrarea în limitele și destinația creditelor bugetare (control bugetar). În anul 2010 nu au fost înregistrate refuzuri de viză din partea persoanei desemnate pentru exercitarea controlului financiar preventiv propriu.

Operațiunile privind inventarierea anuală au respectat cadrul legal și au atins obiectivul de înregistrare și confirmare a valorii activelor și pasivelor din patrimoniul instituției. Nu au fost constatate plusuri, lipsuri și deprecieri la bunuri, pagube determinate de expirarea termenelor de prescripție a creanțelor sau din alte cauze. Au fost respectate prevederile Ordinului Ministerului Finanțelor Publice nr. 2861/2009 pentru aprobarea Normelor privind organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii.

Activitatea de contractare a achizițiilor publice a fost funcțională, în adoptarea deciziilor fiind respectată legislația națională și luate în considerare principiile general acceptate în Uniunea Europeană în acest domeniu, respectiv principiile liberei concurențe, a utilizării eficiente a fondurilor publice, transparenței, tratamentului egal, confidențialității. Programul anual al achizițiilor publice a corespuns necesităților reale, justificate, bugetate și programate.

Activitatea de management al resurselor umane este organizată astfel încât să asigure recrutarea de personal competent, stabilirea drepturilor salariale în conformitate cu legislația în vigoare, sprijin pentru evoluția carierei personalului, pregătirea profesională continuă și gestionarea corectă a dosarelor profesionale.

Instituția acordă o atenție deosebită funcționalității sistemului informatic, securității și confidențialității bazelor de date, precum și arhivării documentelor.

Principalele recomandări de audit au subliniat necesitatea dezvoltării cadrului procedural intern, a perfecționării sistemelor de control managerial și de continuare a eforturilor de implementare a standardelor de management la entitățile publice, prevăzute în Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr. 946/2005 pentru aprobarea Codului controlului intern.

Calitatea mediului de control în instituția Avocatul Poporului cu privire la activitățile de asigurare a securității fizice a instituției, a securității și sănătății în muncă a crescut, înregistrându-se progrese atât din punct de vedere procedural, organizatoric, cât și al resurselor umane implicate.

Pentru întărirea capacității organizatorice și instituționale a instituției Avocatul Poporului a fost înființată Comisia pentru dezvoltarea sistemelor de control managerial, formată din adjuncții Avocatului Poporului, secretarul general și șeful serviciului economic și administrativ. Comisia are în vedere implementarea standardelor de control intern la nivelul entității publice.

Notă:

La elaborarea prezentului raport și-au adus contribuția: Erzsebet Dane, Mihail Gondoș, Valer Dorneanu, Ionel Oprea, Cristian Cristea, Bianca Drăghici, Claudia Sora, Magda Ștefănescu, Andreea Băicoianu, Simina Gagu, Eugen Dinu, Luminița Avramescu, Anda Gheorghiu, care își asumă răspunderea pentru exactitatea datelor și informațiilor.